GÜZEL

ARİTMETİK PROBLEMLERİ

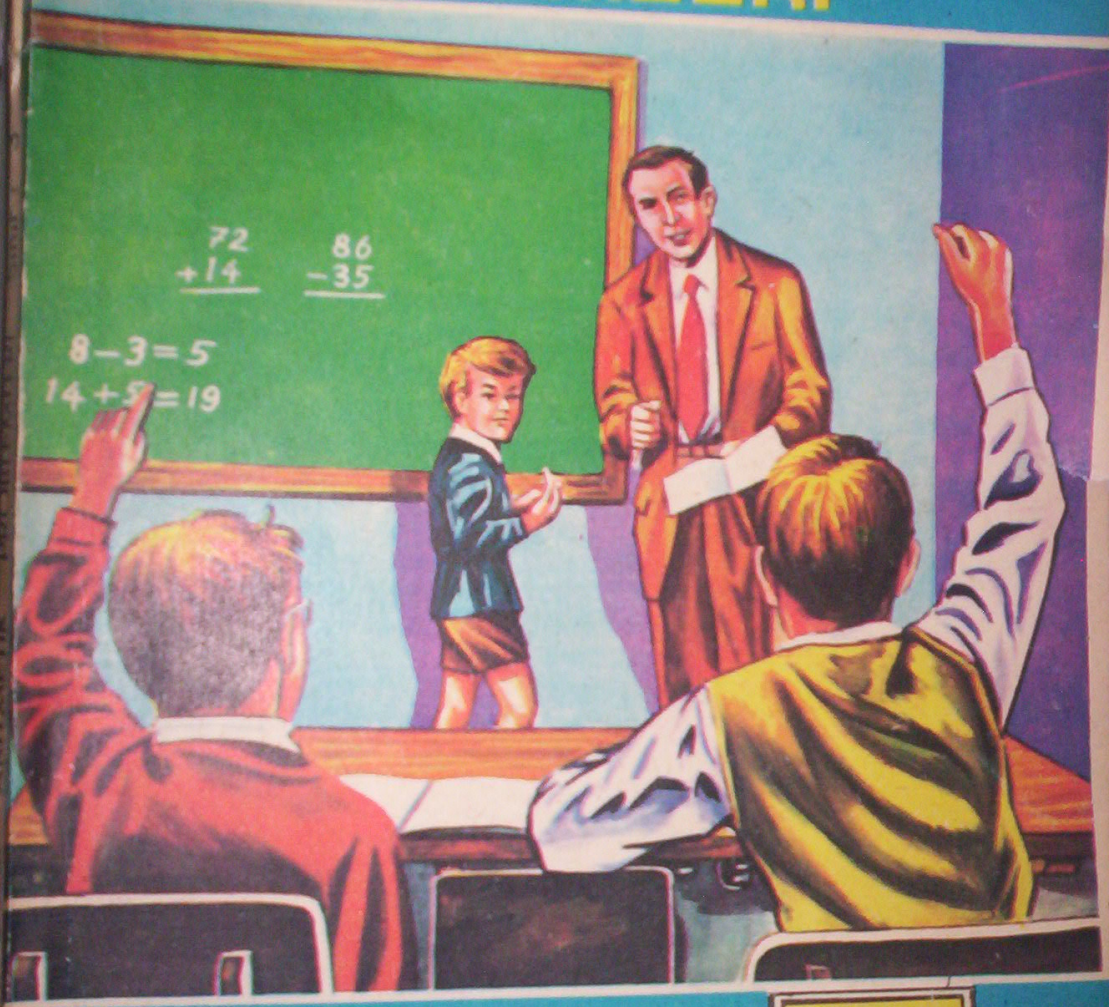

Sevim İMANÇLI
Osman İMANÇLI
Raziye KAFTAN

SINIF 3

★ EĞİTİM YAYINEVİ ★ İSTANBUL

2310130026

GÜZEL ARİTMETİK PROBLEMLERİ İLKOKUL SINIF: 3

Mahiye Mengüç
2012

YAZANLAR

Sevim İMANÇLI Raziye KAFTAN

Osman İMANÇLI

Millî Eğitim Bakanlığınca Alıştırma Kitabı olarak kabul edilmiş olup 1974 - 1975 ders yılı kitaplarına ait Tebliğler Dergisinin 224. sayfasında yayımlanmıştır

YENİ İLKOKUL PROGRAMINA GÖRE DÜZENLENMİŞ İLAVELİ YENİ BASKI

Eğitim Yayınevi: Nuruosmaniye Cad. No. 8 İSTANBUL

Basıldığı yer: Güryay Matbaası — 1974 — İSTANBUL

Ter 2675-74

Millî Kütüphane-Ankara

ÖNSÖZ

Sayın meslektaşlarımıza ve 3. sınıf öğrencilerine yardımcı olaca düşüncesi ile hazırladığımız bu kitapta,

1 — İlkokul programının bu sınıfta öğretilmesini istediği 3. sınıf Aritmetik müfredatı, Hayat Bilgisi ünitelerine göre bölünmüş ve kitabın içine serpilmiştir.

2 — Her ünite için alıştırmalar ve ünite ile ilgili problemler verilmiştir.

3 — Zihnî hesaplamalar için kitapta (ZIHNİ PROBLEMLER) adı altında bir çok problemler verilmiştir.

4 — Kitapta çocuğa göre çözülmesi zor ve tip olan problemlerin çözümü yapılmıştır.

5 — Problemlerin tertibinde ifadenin sadeliğine, çocuk anlayış ve psikolojisine dikkat edilmiştir.

6 — Her ünitenin sonuna (KARIŞIK PROBLEMLER) adı altında, o ünite ilgili problemler konulmuştur.

Sayın meslektaşlarımıza ve öğrencilerine başarılı bir ders yılı temennisi ile mutlu yarınlar dileriz.

ÖĞRETMEN

Sevim İMANÇLI Raziye KAFTAN Osman İMANÇLI

NOT : Kitaplarımızın gelirinden bir kısmını her yıl en azından canımız kadar sevdiğimiz TÜRK KÖYLERİ'nden birkaçının kalkınması uğrunda harcayacağımızı iftiharla bildiririz.

372.7 Aritmetik

MATEMATİK İŞARETLERİ

+	Artı	≠	Eşit değil
—	Eksi	——	Doğru çizgi
×	Çarpı	⊢—⊣	Doğru parçası
:	Bölü	∿	Eğri çizgi
a/b	Bölü	⩘	Kırık çizgi
——	Bölme çizgisi	( )	Parantez
.,	Nokta	∠	Açı
=	Eşit	⊥	Dik

ÖLÇÜ KISALTMALARI

m	Metre	kg	Kilogram
dm	Desimetre	g	Gram
cm	Santimetre	L	Lira
mm	Milimetre	kr	Kuruş
km	Kilometre	sa	Saat
l	Litre	d	Dakika

Bu işaretleri ve ölçü kısaltmalarını çok iyi öğrenelim. Matematik derslerimizde bunlarla sık sık karşılaşacağız ve kullanacağız.

SAYILAR

YÜZE KADAR SAYILARIN OKUNUP YAZILMASI

1 — 1 den 100 e kadar olan sayıları sıra ile sayalım ve defterimize yazalım.

1, 2, 3, 4, 5, 6, ... 100

2 — Sıfırdan başlayıp ileriye doğru 100 e kadar 10 ar 10 ar sayalım ve defterimize yazalım.

3 — Sıfırdan başlayıp ileriye doğru 100 e kadar 5 er 2 şer sayalım ve defterimize yazalım.

4 — Sıfırdan başlayıp ileriye doğru 100 e kadar 2 şer 2'şer sayalım ve defterimize yazalım.

5 — 100 den başlayıp geriye doğru 10 ar 10 ar azaltarak sayalım.

100, 90, 80, 70, ... ila.

6 — 100 den başlayıp geriye doğru 5 er 5 er azaltarak sayalım.

100, 95, 90, 85, 80, ... ila.

7 — 100 den başlayıp geriye doğru 2 şer 2 şer azaltarak sayalım.

8 — 100 den başlayıp geriye doğru 4 er 4 er azaltarak sayalım.

9 — Aşağıda 4 er ilave edilerek 100 e kadar olan rakamlar yazılmıştır. Boş bırakılan yerlere uygun rakamları yazalım.

4, 8, 12, ..., 20, ..., ..., 32, 36, ..., ..., ..., 52, ..., 60, ..., ..., 72, 76 ...,....,..., 92 ,.....,100.

10 — Aşağıda 8 er ilave edilerek 80 e kadar olan rakamlar yazılmıştır. Boş bırakılan yerlere uygun rakamları yazalım.

8, 16, ..., ..., 40, ..., ..., 64, ..., 80.

11 — Aşağıda 3 er ilave edilerek 81 e kadar olan rakamlar yazılmıştır. Boş bırakılan yerlere uygun rakamları yazalrm.

3, 6, 9, 12, ..., 18, ..., 24, 27, ..., ..., 36, ..., 42, ..., ..., ..., 54, 57, ..., ..., 66, 69, ..., 75, ..., 81.

12 — Yazısını okuduğumuz sayıların karşılarına rakamlarını yazalım.

1 — Kırk sekiz	...	6 — Altmış dokuz	...
2 — Elli altı	...	7 — Seksen	...
3 — Otuz üç	...	8 — Doksan iki	...
4 — Kırk bir	...	9 — Seksen yedi	...
5 — Yetmiş yedi	...	10 — Yüz	...

13 — Aşağıdaki rakamları oku. Karşılarına yazı ile yaz.

1 — 45	Kırkbeş	6 — 58	.....
2 — 36	.....	7 — 70	.....
3 — 74	.....	8 — 84	.....
4 — 61	.....	9 — 97	.....
5 — 88	.....	10 — 100	.....

ZİHİNDEN TOPLAMA ÇIKARMA PROBLEMLERİ

Aşağıdaki problemleri dikkat ederek oku. Problemi iyice anla, düşün ve zihinden bulduğun cevabı: CEVAP (.....) kısmına yaz.

1 — 15 kaleme 12 kalem ilave edince hepsi kaç kalem olur?

CEVAP: (.....)

2 — Çantam için 25 lira, kitaplarım için de 16 lira ödedik. Hepsi kaç lira etti?

CEVAP: (.....)

3 — Sınıfımızda 22 erkek, 24 kız öğrenci var. Sınıf mevcudumuz kaç öğrencidir?

CEVAP: (.....)

4 — 35 Fındığın üzerine 25 fındık daha konduğunda hepsi kaç fındık olur?

CEVAP: (.....)

5 — 34 ün üzerine 14 ilave edersek kaç olur?

CEVAP: (.....)

6 — 45 ile 35 in toplamı hangi sayıyı meydana getirir?

CEVAP: (.....)

7 — 42 liranın üzerine 15 lira ilave edersek kaç lira olur?

CEVAP: (.....)

8 — 2 Düzine kaleme 15 kalem ilave edildiğinde hepsi bir arada kaç kalem olur?

CEVAP: (.....)

9 — 100 kuruş olması için 55 kuruşa kaç kuruş daha ilave etmeliyiz?

CEVAP: (.....)

10 — Bakkaldan aldığım 24 liralık peynir için 50 liralık verdim. Geriye kaç lira aldım?

CEVAP: (.....)

11 — Ayşe 100 kuruş parasının 35 kuruşunu harcadı. Kaç kuruşu kaldı?

CEVAP: (.....)

12 — İki sayının toplamı 66 dır. Bu sayılardan küçüğü 25'tir. Büyüğü kaçtır?

CEVAP: (.....)

13 — İki sayının toplamı 77 dir. Bu sayılardan büyüğü 44 olduğuna göre küçüğü kaçtır?

CEVAP: (.....)

14 — Zeki'nin sınıfındaki 45 öğrencinin 22'si kız. Kaçı erkektir?

CEVAP: (.....)

15 — 61 liranın 25 lirasını harcadık. Kaç liramız kaldı?

CEVAP: (.....)

16 — Bir kalemle bir silgi için 85 kuruş ödedim. Silginin fiyatı 35 kuruş. Kalem kaç kuruştur?

CEVAP: (.....)

17 — 85 sayısından 40 çıktığında hangi sayı kalır?

CEVAP: (.....)

18 — 45 ile 35 in toplamından 25 çıktığında hangi sayı kalır?

CEVAP: (.....)

19 — 55 ile 40 sayısının toplamından 30 çıktığında hangi sayı kalır?

CEVAP: (.....)

20 — Yarısı 24 olan sayıdan 15 çıktığında hangi sayı kalır?

CEVAP: (.....)

TOPLAMA VE ÇIKARMA İŞLEMLERİ

Aşağıdaki toplama ve çıkarma ödevlerini defterimize yazalım ve işlemleri yapalım.

Toplamalar :

6	5	12	14	13
+ 3	+ 4	+ 4	+ 5	+ 5
15	23	24	37	25
+ 12	+ 16	+ 13	+ 22	+ 14
11	24	25	12	22
23	12	10	14	12
+ 5	+ 3	+ 3	+ 2	+ 4

Çıkarmalar :

8	9	17	15	17
— 5	— 3	— 4	— 2	— 5
25	26	38	29	37
— 12	— 11	— 24	— 13	— 25
46	59	48	57	49
— 23	— 35	— 28	— 24	— 33

Ünite: ÇEVREMİZİ TANIYALIM

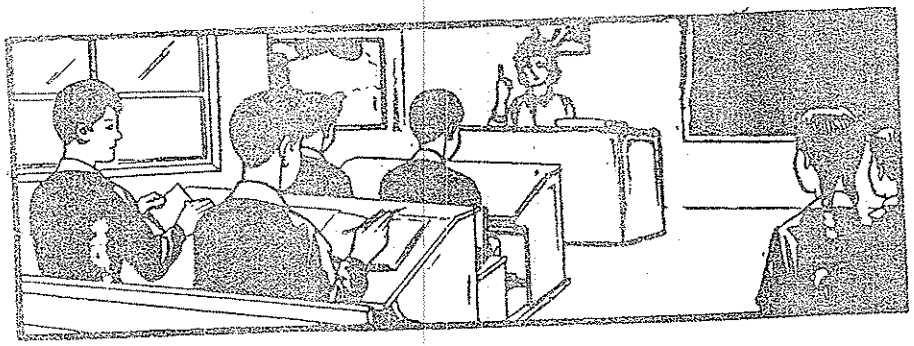

DERSANEMİZ

SAYMALAR :

1 — Dersanemizdeki pencereleri ve pencerelerdeki camları sayalım ve rakam ile yazalım.

2 — Dersanemizde kaç tane sıra veya masa varsa sayalım ve rakam ile yazalım.

3 — Sınıfımızdaki arkadaşları sayalım. Hepsi kaç öğrenci? Rakam ile yazalım.

4 — Arkadaşlarımızın kaçı kız, kaçı erkektir?

5 — Sınıf kitaplığımızda kaç kitap olduğunu öğrenip, rakam ile yazalım.

SAYILAR :

Etrafımızdaki eşya ve şekillerin adetlerini öğrenmek için sayarız. Bazan da o şeyleri ölçeriz veya tartarız.

İşte saydığımız veya ölçtüğümüz birimlerin, kaç olduğunu anlatan sözlere SAYI denir.

Sayıların gözle görülen özel işaretlerine de RAKAM denir.

RAKAMLAR :

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

BİR VE İKİ BASAMAKLI SAYILAR :

1 — Bir tane rakamla yazılan sayılara BİR BASAMAKLI SAYILAR denir.

Bunlar :

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 rakamlarıdır.

2 — Bir basamaklı sayıların en küçüğü 1, en büyüğü 9 dur.

3 — İki tane rakamla yazılan sayılara İKİ BASAMAKLI SAYILAR denir.

4 — 9 kuruşa 1 kuruş daha katarsak 1 tane 10 kuruşluk olur. 2 tane 10 kuruşluk 20 kuruş eder.

5 — 10 rakamı iki basamaklı sayıların en küçüğüdür.

6 — İki basamaklı sayılar, 10, 11, 12, 13, 14, 15, ... 99. diye, 99'a kadar devam eder.

7 — İki basamaklı sayıların en büyüğü 99 dur.

8 — İki basamaklı sayılar ONLUK ve BİRLİK lerden meydana gelirler. Meselâ 42 sayısı, 4 ONLUK (deste), 2 BİRLİK'ten meydana gelmiştir.

9 — 65 sayısı 6 ONLUK, 5 BİRLİK ten meydana gelmiştir.

10 — Sizde 48, 55, 63 sayılarında kaç tane ONLUK ve kaç tane BİRLİK olduğunu söyleyiniz.

İŞLEMLER :

12	16	25	23	22	33
+ 4	+ 3	+ 4	+ 14	+ 16	+ 15
9	16	18	26	29	36
— 4	— 4	— 5	— 12	— 15	— 14

PROBLEMLER :

1 — Köy okulları 1 Mayısta, şehir ve kasaba okulları da 1 Haziranda tatile başlarlar. Bütün okullar 1 Ekimde derslerine başladıklarına göre, kaçar ay tatil yapmış olurlar?

2 — Sınıfımızdaki öğrencilerin 21 i erkek, 23 ü kız öğrencidir. Sınıfımızdaki öğrenci sayısını bulalım.

3 — Geçen sene sınıfımızda 55 öğrenci vardı. Bu sene 44 öğrenciyiz. Bu sene geçen senekinden kaç öğrenci eksiğiz?

4 — Yeni dersanemizin eni, benim adımımla 9 adım. Boyu ise eninden 5 adım fazladır. Yeni dersanemizin boyu, benim adımımla kaç adımdır?

5 — Babam ağabeyimle benim için bir ders yılı kullanacağımız defterleri toptan aldı. Bize 2 düzine okul defteri, 1 düzine lise defteri ile 1 deste resim defteri satın aldı. Babamın, bizim için aldığı defterlerin hepsi kaç tanedir?

6 — Kitapçıdan dün aldığım hikâye kitabımın 26 sahifesini okudum. Bitmesi için daha 22 sahife okumam lâzım. Hikâye kitabımın kaç sahifeli olduğunu bulalım.

7 — İnci'nin ve 5 inci sınıftaki ağabeyinin okul ihtiyaçları 65 lira tuttu. Bunun 23 lirası İnci'ye harcandı. Kaç lirası ağabeyi için harcandı?

8 — Ayşe, okul kooperatifinden 40 kuruşluk bir resim defteri ile 50 kuruşluk bir kalem aldı. 100 kuruş verdi. Geriye kaç kuruş alacağını bulalım.

9 — Yaz tatilimin 3 haftasını köydeki dayımların yanında geçirdim. Dayımlara 6 Ağustosta gittim. Ağustos ayının kaçında geriye döndüm?

10 — Babamın verdiği 50 liradan 18 liralık kitap-defter, 27 liralık bir çanta aldım. Kaç liramın arttığını bulalım.

11 — Yeni dersanemizin boyu 8 metre, eni 5 metredir. Buna göre yeni dersanemizin çevresinin kaç metre olduğunu bulalım.

12 — Sınıf kitaplığımızda yeniden aldığımız 35 kitapla birlikte hepsi 87 kitap oldu. Daha önceden kaç kitabımız vardı?

13 — Oğuz, kitapçıdan 2 tane kitap satın aldı. Kitaplardan biri 35 kuruş, diğerinin fiatı bundan 25 kuruş fazla. Oğuz'un 2 kitap için, kitapçıya kaç kuruş ödediğini bulalım.

14 — Dersanemize tanesi 26 lira olan masa örtülerinden 5 tane aldık. 150 liramız vardı. Kaç liramız arttı?

15 — Hangi sayının yarısı 23 eder?

16 — Hangi sayıdan 25 çıktığında 37 kalır?

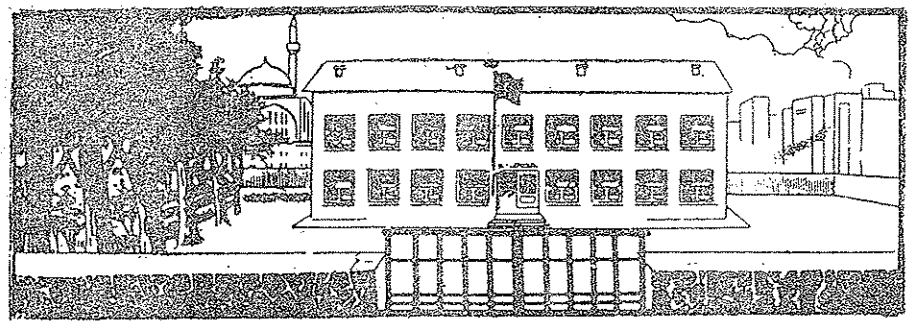

OKULUMUZ

OKULUMUZUN YAPISI - BÖLÜMLERİ

SAYMALAR :

1 — Sıfırdan başlıyarak ileriye doğru 1000 e kadar, önce 100 er 100 er sonra 50 şer 50 şer sayalım.

2 — 100 e kadar önce 10 ar 10 ar; sonra 5'er 5'er sayalım.

3 — 2 den ve 7 den başlıyarak, ileriye doğru 60 a kadar 2 şer 2 şer sayalım.

4 — 60 tan geriye doğru 2 şer 2 şer sayalım.

İŞLEMLER :

Aşağıdaki işlemleri defterine yaz ve yap.

Toplamalar :

16 + 12 = ?	26 + 15 = ?	37 + 13 = ?
24 + 14 = ?	35 + 21 = ?	44 + 22 = ?
33 + 25 = ?	42 + 13 = ?	38 + 27 = ?

Çıkarmalar :

24 — 13 = ?	37 — 25 = ?	48 — 36 = ?
28 — 16 = ?	46 — 27 = ?	47 — 18 = ?

ZİHNİ PROBLEMLER

1 — Bir basamaklı sayıların en büyüğüne hangi sayıyı ilâve edersek 15 olur?

2 — İki basamaklı sayıların en küçüğünün 3 katına, 3 ilâve edersek hangi sayıyı buluruz?

3 — 2 tane 25 kuruşluğum ile 1 tane 10 kuruşum vardı. Yarısını harcadım. Kaç kuruşum arttı?

4 — Hangi sayıya 12 katarsak, 30 sayısını buluruz?

5 — Hangi sayının iki katı 40 eder?

TOPLAMA

Örnek problem : 1 — İnci hikâye kitabının 24 sahifesini okudu. Bitmesi için daha 12 sahife okuması lâzım. İnci'nin kitabının kaç sahifeli olduğunu bulalım.

24 sahifesini okumuş,
\+ 12 sahifesi okunacak.

36 sahifelidir.

Örnek problem : 2 — Evimize 145 liraya bir masa ile 123 liraya bir tane soba satın aldık. İkisi için kaç lira ödedik?

145 lira masa,
\+ 123 soba

268 lira ödedik.

DİKKAT : Toplama işlemlerini yaparken :

a) Birleri birlerin altına, onları onların altına, yüzleri yüzlerin altına yazacağız.

b) Önce birlikleri, sonra onlukları, daha sonra da yüzlükleri toplayacağız.

Onlar	Birler
2	4
+ 1	2
3	6

sahifeli

Yüzler	Onlar	Birler
1	4	5
+ 1	2	3
2	6	8

lira

ELDELİ TOPLAMA :

Örnek problem : 3 — 55 kuruş param vardı. Annem 35 kuruş daha verdi. Şimdi kaç kuruşum oldu?

Onlar	Birler
5	5
+ 3	5
9	0

PROBLEMLER :

1 — Okulumuzda 36 öğretmen var. Bunun 17 si hanım öğretmendir. Kaçı erkek öğretmendir?

2 — Okulumuza tanesi 8 liradan 5 süpürge ile 35 liralık temizlik tozu alındı. Hepsi için kaç lira ödendiğini bulalım.

3 — Sınıfımızda 44 öğrenci var. Okulumuzda ise sınıfımızdaki öğrencilerin 5 katından 6 öğrenci fazladır. Okulumuzda hepsi bir arada kaç öğrenci vardır?

4 — Okulumuzun ön cephesinde 12 pencere, arkada 8 pencere, yanlarda ise 9 ar pencere vardır. Buna göre okulumuzun her tarafında kaç tane pencere vardır?

5 — Bahçemizde geçen yıllardan 56 ağaç vardı. Bu yıl yeniden 18 ağaç daha diktik. Şimdi bahçemizde kaç ağaç oldu?

6 — Okulumuzun uzunluğu 25 metre. Genişliği, uzunluğundan 7 metre eksik. Okulumuzun çevresinin kaç metre olduğunu bulalım.

7 — Okulumuz, dedem 30 yaşında iken yapılmış. Dedemin şimdiki yaşı 67 olduğuna göre, okulumuz yapılalı kaç yıl olmuş?

8 — Yangın kovalarımız yenilendi. Tanesi 12 liradan 5 adet kova aldık. 8 liralık ta yağlı boya alıp boyadık. Yeni kovalarımızın kaç liraya geldiğini bulalım.

9 — Okulumuzun bütün sınıflarında 87 tane sıra var. Bunun 22 tanesi 1 inci sınıfta, 18 i 2 inci sınıfta, 17 si 3 üncü sınıfta. Geri kalanlar eşit olarak 4 üncü ve 5 inci sınıflardadır. 4 üncü ve 5 inci sınıflarda kaçar tane sıra vardır?

10 — Okulumuza 58 liraya bir küre ile tanesi 24 liradan 5 adet harita satın alındı. Hepsine kaç lira ödendi?

11 — Okulumuzdaki 166 öğrencinin 78 i kız öğrencidir. Kaçı erkek öğrencidir?

3 — 2 tane 25 kuruşluğum ile 1 tane 10 kuruşum vardı. Yarısını harcadım. Kaç kuruşum arttı?

4 — Hangi sayıya 12 katarsak, 30 sayısını buluruz?

5 — Hangi sayının iki katı 40 eder?

TOPLAMA

Örnek problem : 1 — İnci hikâye kitabının 24 sahifesini okudu. Bitmesi için daha 12 sahife okuması lâzım. İnci'nin kitabının kaç sahifeli olduğunu bulalım.

24 sahifesini okumuş,
\+ 12 sahifesi okunacak.

36 sahifelidir.

Örnek problem : 2 — Evimize 145 liraya bir masa ile 123 liraya bir tane soba satın aldık. İkisi için kaç lira ödedik?

145 lira masa,
\+ 123 soba

268 lira ödedik.

DİKKAT : Toplama işlemlerini yaparken :

a) Birleri birlerin altına, onları onların altına, yüzleri yüzlerin altına yazacağız.

b) Önce birlikleri, sonra onlukları, daha sonra da yüzlükleri toplayacağız.

Onlar	Birler
2	4
+ 1	2
3	6

sahifeli

Yüzler	Onlar	Birler
1	4	5
+ 1	2	3
2	6	8

lira

ELDELİ TOPLAMA :

Örnek problem : 3 — 55 kuruş param vardı. Annem 35 kuruş daha verdi. Şimdi kaç kuruşum oldu?

Onlar	Birler
5	5
+ 3	5
9	0

PROBLEMLER :

1 — Okulumuzda 36 öğretmen var. Bunun 17 si hanım öğretmendir. Kaçı erkek öğretmendir?

2 — Okulumuza tanesi 8 liradan 5 süpürge ile 35 liralık temizlik tozu alındı. Hepsi için kaç lira ödendiğini bulalım.

3 — Sınıfımızda 44 öğrenci var. Okulumuzda ise sınıfımızdaki öğrencilerin 5 katından 6 öğrenci fazladır. Okulumuzda hepsi bir arada kaç öğrenci vardır?

4 — Okulumuzun ön cephesinde 12 pencere, arkada 8 pencere, yanlarda ise 9'ar pencere vardır. Buna göre okulumuzun her tarafında kaç tane pencere vardır?

5 — Bahçemizde geçen yıllardan 56 ağaç vardı. Bu yıl yeniden 18 ağaç daha diktik. Şimdi bahçemizde kaç ağaç oldu?

6 — Okulumuzun uzunluğu 25 metre. Genişliği, uzunluğundan 7 metre eksik. Okulumuzun çevresinin kaç metre olduğunu bulalım.

7 — Okulumuz, dedem 30 yaşında iken yapılmış. Dedemin şimdiki yaşı 67 olduğuna göre, okulumuz yapılalı kaç yıl olmuş?

8 — Yangın kovalarımız yenilendi. Tanesi 12 liradan 5 adet kova aldık. 8 liralık ta yağlı boya alıp boyadık. Yeni kovalarımızın kaç liraya geldiğini bulalım.

9 — Okulumuzun bütün sınıflarında 87 tane sıra var. Bunun 22 tanesi 1 inci sınıfta, 18 i 2 inci sınıfta, 17 si 3 üncü sınıfta. Geri kalanlar eşit olarak 4 üncü ve 5 inci sınıflardadır. 4 üncü ve 5 inci sınıflarda kaçar tane sıra vardır?

10 — Okulumuza 58 liraya bir küre ile tanesi 24 liradan 5 adet harita satın alındı. Hepsine kaç lira ödendi?

11 — Okulumuzdaki 166 öğrencinin 78 i kız öğrencidir. Kaçı erkek öğrencidir?

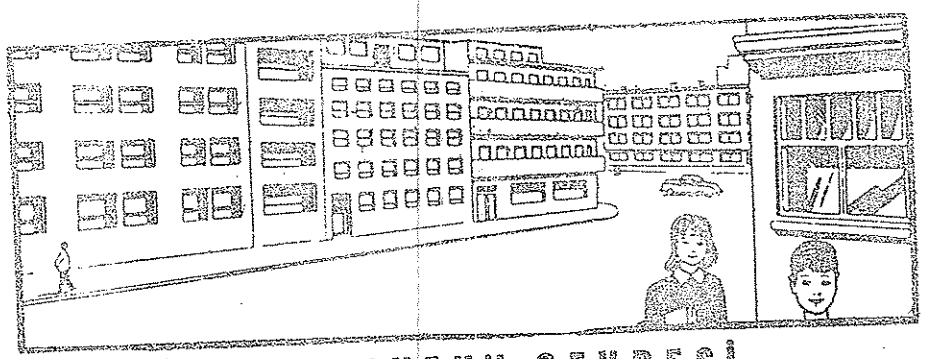

OKULUMUZUN ÇEVRESİ

SAYILAR :

(1000'e kadar olan sayıları yazalım ve okuyalım.)

İŞLEMLER :

Aşağıdaki işlemleri defterine yaz ve yap.

65	80	77	67	63	98
+ 14	+ 18	+ 35	+ 42	+ 54	+ 32
58	67	79	86	98	86
— 16	— 22	— 35	— 35	— 73	— 24

5'lerin çarpma tablosunu öğrenelim.

5

5 + 5 = 10

5 + 5 + 5 = 15

5 + 5 + 5 + 5 = 20

5 + 5 + 5 + 5 + 5 = 25

5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 = 30

5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 = 35

5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 = 40

5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 = 45

5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 = 50

5× 1= 5
5× 2= 10
5× 3= 15
5× 4= 20
5× 5= 25
5× 6= 30
5× 7= 35
5× 8= 40
5× 9= 45
5× 10= 50

7	9	12	16	24
× 5	× 5	× 5	× 5	× 5

ÇIKARMA İŞLEMİ

Örnek problem : 1 — Gonca'nın cebinde 48 tane bademi vardı. Bunun 25 tanesini kardeşine verdi. Kendine kaç tane badem kaldığını beraber bulalım.

ÇÖZÜMÜ :

Onlar	Birler	
4	8	→ çıkarılan
— 2	5	→ çıkan
2	3	→ kalan

NETİCE :
23 bademi kaldı.

Çıkarma işlemini yaparken :

a) Birleri birlerin, onları onların altına gelecek şekilde yazalım.

b) Sonra birleri birlerden, onları onlardan çıkaralım.

c) 8 den 5 çıktı, 3 kaldı, 3 ü aşağıya birler bölüğüne yazalım.

d) 4 ten 2 çıktı, 2 kaldı. 2 yi de onların altına yazalım.

DESTE BOZARAK ÇIKARMA :

Örnek problem : 2 — Babası Turgay'a, bayram harçlığı olarak 45 lira verdi. Turgay parasının 27 lirasını harcadı. Cebinde kaç lirasının kaldığını beraber bulalım.

ÇÖZÜMÜ :

Onlar	Birler
4	5
— 2	7
1	8

NETİCE
18 lirası kaldı.

a) 5 liradan, 7 lira çıkmaz. Onlar bölüğündeki 4 onluktan, birini alır, 5 birliğe verirsek 15 lira eder. 15 liradan 7 lira çıktı, 8 lira kaldı. 8 lirayı birlerin altına yazalım.

b) Onlar bölüğünde 3 onluk kaldı. 3 onluktan, 2 onluk çıktı bir onluk kaldı, 1 i onların altına yazalım.

ÇIKARMA İŞLEMLERİ :

75	87	96	128	197
— 34	— 44	— 73	— 25	— 85

DESTE BOZARAK ÇIKARMALAR :

64	85	91	116	164
— 35	— 57	— 66	— 87	— 75
.....	....	.....	....	.....
135	172	183	166	185
— 65	— 46	— 78	— 88	— 96
.....	.....	.....	.....	.....

PROBLEMLER:

1 — Okulumuzun karşısındaki kitapçıdan 55 kuruşluk bir defter ile, tanesi 20 kuruştan 2 silgi satın aldım. 1 liram vardı. Yetti mi?

2 — Bizim evle okul arası, benim adımımla 137 adım. Okul yolu üzerindeki dayımın evi okula, bizim evden 45 adım daha yakın. Okul ile dayımların ev arası kaç adımdır?

3 — Okulumuz yakınındaki cami, okulumuzdan 27 yıl önce yapılmıştır. Okulumuz yapılalı 35 yıl olmuş. Caminin kaç yaşında olduğunu hesaplıyalım.

4 — Okulumuzun talebe sayısı 257 dir. Komşumuz Kâtip Çelebi İlkokulunda ise, bizden 43 öğrenci eksik. Kâtip Çelebi İlkokulundaki talebe sayısını bulalım.

5 — Okulumuzun önünden geçen caddenin bazı yerleri tamir görüyor. Dün 2 usta ile, 2 amele çalıştı. Ustaların gündeliği 85 er lira, amelelerin ise 70 liradır. Usta ve amelelere dün kaç lira ödendi?

6 — Kooperatiften tanesi 60 kuruş olan defterlerden 2 tane, 80 kuruşa da 1 kutu boya kalemi satın aldım. Cebimde 2 liram vardı. Yetti mi?

7 — 5 sene önce okulumuz çevresinde 84 ev varmış. Bugün 276 ev olduğuna göre 5 yıl içinde yeniden yapılan evlerin sayısını bulalım.

8 — 2 katı 30 olan sayının 3 katı kaç eder?

9 — Sınıfımızdaki arkadaşların yarısından 5 fazlası olan 28 öğrenci okul civarındaki evlerden gelmektedir.

a) Arkadaşlarımızdan kaçı okul civarının haricindeki evlerden gelmektedir?

b) Sınıfımızda hepsi kaç öğrenci vardır?

ÇÖZÜMÜ :

28	23	46
— 5	× 2	— 28
23	46 sınıf mevcudu.	18 arkadaşımız.

10 — Gazi İlkokulu, Hürriyet Meydanı ile Bayram yeri arasındaki cadde üzerindedir. İpek bu cadde üzerindeki ev ve dükkânları saymış. Caddenin sağ tarafında 57 ev, 73 dükkân; sol tarafında ise 45 ev, 88 dükkân olduğunu söylüyor. Bu caddenin 2 tarafındaki ev ve dükkânların sayılarını bulalım.

11 — Hükümet binası okulumuzun karşısındadır. Babama bu binanın ne zaman yapıldığını sordum. Dedi ki: «Bu bina yapıldığında ağabeyin 5 yaşında idi, sen ise bina yapıldıktan 8 sene sonra dünyaya geldin dedi. Benim yaşım 10 olduğuna göre, ağabeyimin ve Hükümet binasının kaçar yaşında olduğunu bulalım.

12 — Belediye parkı ile okulumuzun arasındaki yolu öğretmenimiz 114 adımla alıyor. Ayni yolu Ülker 28 adım fazla atarak aldığına göre, okulumuz ile belediye parkı arasındaki yol Ülker'in adımı ile kaç adımdır?

13 — Okulumuz civarında eski ahşap bir bina var. Bu binanın hangi tarihte yapıldığını sorduk. 1882 yılında yapılmış. Okulumuz yapılalı 35 yıl olduğuna göre, ahşap binanın okulumuzdan kaç yaş büyük olduğunu bulalım.

14 — 2 sayının toplamı 125 tir. Bu sayılardan küçüğü 54 olduğuna göre, büyüğü kaçtır?

15 — Hangi sayıyı 5 e bölersek, 15 sayısını buluruz?

Ünite : **CUMHURİYET BAYRAMI ve ATATÜRK**

İŞLEMLER :

34	45	48			
23	26	34	78	94	125
+ 12	+ 6	+ 11	— 46	— 67	— 75
———	———	———	———	———	———

ÜÇ BASAMAKLI SAYILAR :

1 — İki basamaklı sayıların en büyüğü olan 99 rakamına, 1 ilâve edersek (yüz) olur.

2 — 100 üç basamaklı sayıların ilki ve en küçüğüdür.

3 — Üç tane rakamla yazılan sayıların hepsine ÜÇ BASAMAKLI SAYILAR denir.

Bunlar : 100, 101, 102, 103, 104, 105, ..., 999 a kadar devam eder.

4 — Üç basamaklı sayıların en küçüğü 100, en büyüğü ise 999 dur.

5 — Basamaklar, sağdan sola doğru adlandırılır ve ayrılırlar.

MİSÂL :

1	2	8
→ Yüzler	→ Onlar	→ Birler

Yani: 128 rakamında 8 tane birlik, 2 tane onluk, 1 tane de 100 lük var demektir.

Ödev: Siz de aşağıdaki rakamları, bu şekilde defterinize yazarak basamaklarına ayırınız.

115, 138, 157, 184, 224, 245, 286.

İŞLEMLER :

Toplamalar: (Boş bırakılan yerlere uygun rakamları yazalım.)

26 + . . = 70	. . + 75 = 100	97 + . . = 148
. . + 34 = 97	76 + . . = 128	67 + 77 = ...
50 + . . = 85	. . + 64 = 145	. . + 58 = 139

Çıkarmalar: (Boş bırakılan yerlere uygun rakamları yazalım.)

38 — . . = 15	. . — 43 = 36	126 — . . = 55
75 — . . = 43	. . — 56 = 25	157 — . . = 73
87 — . . = 64	. . — 37 = 48	185 — . . = 62

ÇARPMA İŞLEMİ

Örnek problem : 1 — Dilek tanesi 35 kuruştan, 2 tane silgi aldı. Kaç kuruş verdiğini bulalım.

ÇÖZÜMÜ :

35 → çarpılan × 2 → çarpan ——— 70 → çarpım 2 silgi için 70 kuruş verecek	Bir silgi 35 kuruş olduğuna göre, 2 silgi için 2 tane 35 kuruş vermesi lâzım. Yani, 35 ile 2 yi çarpmamız icabeder. Çarpma işlemini yaparken: a) 2 ile birler basamağındaki 5 çarpılır. 2 tane 5 = 10 eder. 10 un sıfırı birler basamağına yazılır. Elde var 1. b) Sonra yine 2 ile, onlar basamağındaki 3 çarpılır. 2 tane 3 = 6 eder. 6, 1 de elde 7. 7, onlar basamağına yazılır. Çarpma işlemi bitti. Netice: 70 kuruş.

2 lerin ve 4 lerin çarpma tablosunu öğrenelim :

1 — 2 lerin çarpma tablosu :

2 × 1 = 2	2 × 6 = 12
2 × 2 = 4	2 × 7 = 14
2 × 3 = 6	2 × 8 = 16
2 × 4 = 8	2 × 9 = 18
2 × 5 = 10	2 × 10 = 20

2 — 4 lerin çarpma tablosu :

4 × 1 = 4	4 × 6 = 24
4 × 2 = 8	4 × 7 = 28
4 × 3 = 12	4 × 8 = 32
4 × 4 = 16	4 × 9 = 36
4 × 5 = 20	4 × 10 = 40

Ödev: Aşağıdaki çarpma işlemlerini de siz yapın.

12	16	17	27	25	37
× 5	× 2	× .5	× 2	× 5	× 2
———	———	———	———	———	———

PROBLEMLER :

1 — Türkiye Cumhuriyeti 1923 yılında kurulduğuna göre, bu yıl kaçıncı Cumhuriyet Bayramını kutlayacağız?

2 — Benim yaşım 10 olduğuna göre, doğduğum yıl kaçıncı Cumhuriyet Bayramı kutlanıyordu? Benim yaşım 15 olduğunda kaçıncı Cumhuriyet Bayramını kutlayacağız?

3 — Cumhuriyetin kurucusu Atatürk 1881 yılında Selânik'te doğdu. Buna göre :

a) Atatürk Cumhuriyeti kurduğu yıl kaç yaşında idi?

b) 1938 yılında öldüğü zaman kaç yaşında idi?

4 — Atatürk 10 Kasım 1938 yılında öldü. Buna göre, Ata'mızın en son seyrettiği Cumhuriyet Bayramı kaçıncı Cumhuriyet Bayramı idi?

5 — Cumhuriyet Bayramı töreninde, evimizin önünden geçen askerî cemse arabalarını saydım. 17 tane daha geçseydi, tam 60 cemse arabası olacaktı. Törene kaç askerî cemse arabası iştirak etti?

6 — Cumhuriyetimizin ilân edildiği 1923 yılında büyük annem 25 yaşında imiş. Büyük annemin şimdiki yaşını bulalım.

7 — Köyümüzün en yaşlı adamı Hasan Dededen yaşını sorduk. 97 yaşında olduğunu söyledi. Hasan Dede, Cumhuriyetin ilân edildiği tarihte kaç yaşında idi?

8 — Sınıfımızı süslemek için tanesi 15 kuruştan, 5 tane kâğıt bayrak ile topu 75 kuruştan 3 top grepon kâğıdı aldık. 5 liramız vardı. Kaç kuruş arttı?

ÇÖZÜMÜ :

15 kr	75 kr	225	500
× 5 bayrak	× 3 top grepon	+ 75	— 300
———	———	———	———
75 kr eder	225 kr eder	300 kr	200 kr

9 — Birinci Cihan Harbi 1914 yılında başlayıp, 1918 yılında sona erdi. a) Birinci Cihan Harbinin bittiğinden bu yana kaç yıl geçtiğini; b) Birinci Cihan Harbinin bittiği yıl 18 yaşında olan dedemin şimdiki yaşını bulalım.

10 — Dayım, Cumhuriyetin 22 nci yıl dönümünde doğmuş. Dayımın şimdiki yaşını hesaplıyalım.

11 — Babam bayram harçlığı olarak bana 75 kuruş, kardeşime ise benimkinden 15 kuruş eksik verdi. Babam kardeşimle bana birlikte kaç kuruş vermiş oldu?

12 — Cumhuriyet Bayramında verdiğimiz temsil çok ilgi topladı. Birinci günde 148 seyirci, ikinci günde ise bundan 15 kişi fazla geldi. 2 günde temsilimizi kaç kişi görmüş oldu?

13 — Bayramda okulumuzu süslemek için tanesi 4 liradan 26 ampul ile, tanesi 34 liradan 5 yün bayrak aldık. Hepsi için kaç lira ödedik?

14 — Anneleri Yıldız ile kardeşine 375 kuruş bayram harçlığı verdi. Bu paranın 190 kuruşunu Yıldız aldı. Kardeşine kaç kuruşu kaldı?

15 — Annemin bayramlık ayakkabısı 135 liraya alındı. Elbisesi için bunun 2 katından 15 lira eksik ödendi. İkisi için kaç lira ödediğimizi bulalım.

ÇÖZÜMÜ :

135	270	135 ayakkabı
× 2	— 15	+ 255 elbise
———	———	———
270	255 elbise	390 L ikisi için

16 — Cumhuriyet Bayramı törenine bizim okuldan 320 öğrenci katıldı. Komşumuz 27 Mayıs İlkokulundan ise bizimkilerin yarısından 50 öğrenci fazla katıldı. Buna göre, 27 Mayıs İlkokulundan törene katılan öğrencilerin sayısını bulalım.

17 — Hangi sayıyı 5 e bölersek 30 sayısını elde ederiz?

18 — Hangi sayıdan 45 çıktığında 35 kalır?

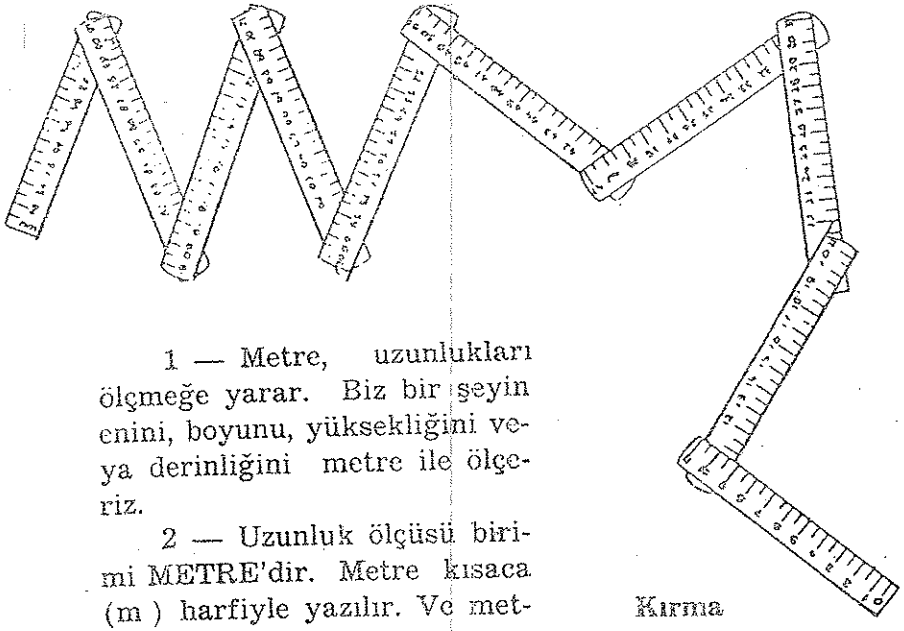

Kırma metre

1 — Metre, uzunlukları ölçmeğe yarar. Biz bir şeyin enini, boyunu, yüksekliğini veya derinliğini metre ile ölçeriz.

2 — Uzunluk ölçüsü birimi METRE'dir. Metre kısaca (m) harfiyle yazılır. Ve metre olarak okunur.

3 — Siz de ağaçtan veya sicimden birer metre yaparak, çeşitli şeylerin uzunluklarını tahmin edip, ölçün.

4 — Metrenin nerelerde kullanıldığını düşünün ve söyleyin.

5 — Metreden büyük ve küçük olan şeyler ne ile ölçülür?

6 — Metrenin askatları (küçükleri) nelerdir?

7 — 1 metre 10 eşit parçaya bölünmüş ve 1 parçasına 1 desimetre denmiş. Desimetre kısaca (dm) şeklinde yazılır.

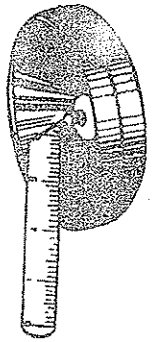

Madenî metre

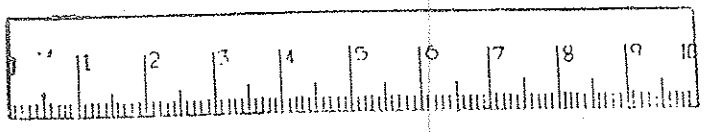

1 desimetre (dm)

DESİMETRE (dm)

8 — 1 dm = 10 cm (santimetre).

9 — 1 metrede, 10 tane desimetre vardır. 1 metre = 10 dm.

10 — Marangozların kırma metreleri, birer desimetrelik 10 eşit parçaya ayrılmış ve tam 1 desimetrede bir defa kırılmıştır.

11 — 1 desimetrenin 10 parçada 1 parçasına 1 santimetre denir. Santimetre kısaca (cm) şeklinde yazılır.

1 dm = 10 cm
1 m = 100 cm dir.

12 — 1 metrede 100 tane santimetre vardır.

13 — 1 santimetrenin onda birine de milimetre denir. Milimetre kısaca (mm) şeklinde yazılır. 1 cm = 10 mm

14 — Siz de cetvel tahtanızın üzerinde cm ve mm yi bulunuz.

15 — Metreden küçük olan ölçülere metrenin askatları diyoruz. Bunlar : Desimetre, santimetre, milimetredir.

16 — Metreden büyük olan ölçülere, metrenin katları diyoruz. Bunlar : Dekametre, hektometre, kilometredir.

10 metre = 1 dekametre = dam
100 metre = 1 hektometre = hm
1000 metre = 1 kilometre = km

Metrenin katları	Kilometre	(km)	=	1000 m
	Hektometre	(hm)	=	100 m
	Dekametre	(dam)	=	10 m
	METRE	(m)	=	1 m
Metrenin askatları	Desimetre	(dm)	=	0,1 m
	Santimetre	(cm)	=	0,01 m
	Milimetre	(mm)	=	0,001 m

PROBLEMLER :

1 — Atatürk 1938 yılında İstanbul'da hayata gözlerini yumdu. Atatürk'ün kaç yıl önce öldüğünü bulalım.

2 — Atatürk'ün kurduğu Cumhuriyeti 29 Ekim günü kutladık. Bugün 10 Kasım. Atamızı anıyoruz. Atamızın kurduğu Türkiye Cumhuriyetini kaç gün önce kutlamıştık?

3 — Atamızı anmak üzere, saat 8.30 da salonda toplandık. Saat 11 de dağıldık. Atatürk'ü anma törenimizin kaç saat ve kaç dakika devam ettiğini bulalım.

4 — Ayşe'nin annesi Atatürk'ün öldüğü yıl 8 yaşında bir ilkokul talebesi imiş. Ayşe'nin annesinin şimdiki yaşı kaçtır?

5 — 29 Ekim 1923 yılında Cumhuriyet ilân edildikten sonra, Büyük Millet Meclisi ilk Cumhurbaşkanlığına, Cumhuriyetimizin kurucusu Atatürk'ü seçti. Atatürk'ün kaç yıl Cumhurbaşkanlığı yaptıktan sonra öldüğünü bulalım.

6 — Atatürk 1881 yılında Selânik'te doğdu. 1938 yılında İstanbul'da öldü. a) Atatürk öldüğünde kaç yaşında idi? b) Bugüne kadar yaşasaydı kaç yaşında olurdu?

7 — Babam bana 2 çeşit Atatürk albümü aldı. Birinde 78 tane, diğerinde ise bundan 15 eksik resim var. 2 albümde kaç resim olduğunu bulalım.

8 — Okulumuzdaki Atatürk köşesine yeniden 4 tane resim satın aldık. Resimlerden 2 si 14 er liralık, diğer 2 si 8 er liralıktır. Resimlerin her biri için 7 şer liralık cam ve çerçeve aldık. 4 Atatürk resmi bize kaç liraya mal oldu?

9 — Kasabamızın en yaşlı kadını Ayşe Nine, Atatürk doğmazdan 18 yıl önce dünyaya gelmiş. Halen sağ olan Ayşe Nine'nin şimdiki yaşını bulalım.

10 — Atatürk'le ilgili güzel bir şiir ezberledim. Şiiri 16 defa okumakla ezberliyebildim. 1 defa okuması 3 dakika sürdü. Aynı şiiri İnci 3 çeyrek saatte ezberlemiş. Ben İnci'den kaç dakika sonra ezberliyebildim?

11 — Bir Atatürk kitabı ile 2 siyah kalem için kitapçıya 185 kuruş ödedim. Kalemin tanesi 60 kuruş. Atatürk kitabımın fiyatını bulalım.

KARIŞIK PROBLEMLER

1 — Yeni dersanemizin duvar ve pencere kıyılarında 7 şer, ortada ise 6 sıra vardır. Sınıfımızdaki sıraların sayısını bulalım.

2 — 1 Hazirandan, 1 Ekime kadar 4 ay tatil yaptık. Yaz tatilimiz kaç gün devam etmiş oldu?

3 — 1 kutusu 80 kuruş olan raptiyelerden 5 kutu, topu 100 kuruş olan grepon kâğıtlarından 2 top aldık. Kaç kuruş vereceğimizi hesaplıyalım.

4 — Okulumuz pencerelerine yeniden 5 tane cam takıldı. Camcıya, cam başına 14 lira verildi. Ayrıca 25 lira da ustaya verildi. Yeni takılan camlarımız bize kaç liraya mal oldu?

5 — Babamın bayram harçlığı olarak kardeşimle bana verdiği paranın yarısı 95 kuruştur. Bu paranın 105 kuruşu benim olduğuna göre, kaç kuruşu kardeşimindir?

ÇÖZÜMÜ :

	95 kuruş (paramızın yarısı)		190 kuruş
×	2	—	105 kuruşu benim
	190 kuruş (ikimizin parası)		085 kr kardeşimin.

6 — Cebimdeki paradan tanesi 45 kuruş olan kalemlerden 4 adet aldım. 75 kuruşum arttı. Daha önce kaç kuruşum vardı?

7 — Kitapçıdan aldığım hikâye kitabımın, üçte biri olan 16 sahifesini okudum. Okunacak daha kaç sahifem var?

8 — Okul kitaplığımızdaki 165 kitabın 47 tanesini, kardeş köy okuluna gönderdik. Onlar da bize karşılık olarak 30 kitap gönderdiler. Okul kitaplığımızda şimdi kaç kitap olduğunu hesaplıyalım.

9 — Okulumuz civarındaki cami, bundan tam 56 yıl önce yapılmış. Caminin hangi yılda yapıldığını bulalım.

10 — Hangi sayıyı 5 e bölersek 12 çıkar?

11 — Hangi sayıyı 5 ile çarparsak 10 sayısını buluruz?

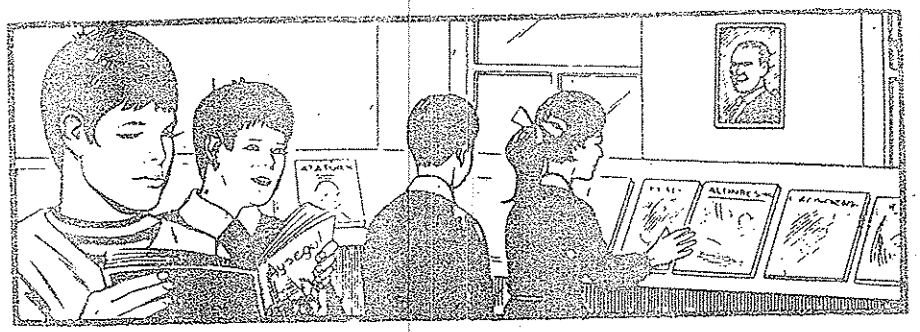

ÇOCUK KİTAPLARI HAFTASI

SAYILAR: (8000 e kadar olan sayıları okuyalım ve yazalım.)

BÖLME İŞLEMİ :

Örnek problem : 1 — Annemin verdiği 24 cevizi, kardeşimle aramızda eşit olarak bölüştük. Her birimize kaçar tane ceviz düştüğünü bulalım.

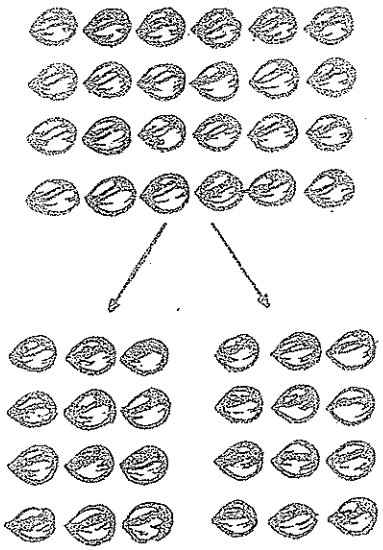

Bölünen ←	24	2 → Bölen
	2	12 → Bölüm
	04	
	4	
	00	

Her birimize 12 şer tane ceviz düşer.

Bu işlemi yaparken şöyle düşünelim ve yapalım :

a) 2 de 2, 1 kere vardır. 1 i bölüm yerine yazalım.

b) Yazdığımız 1 ile bölen yerindeki 2 yi çarpalım. Bir kere 2, 2 eder. (1 × 2 = 2).

c) Bu 2 yi, bölünenin onlar bölümündeki 2 den çıkaralım.

d) 4 ü sıfırın sağına inelim (yazalım) ve 4 ün içinde 2 yi arayalım.

e) 4 te 2, 2 kere vardır. Bu 2 yi bölüm yerindeki 1 in sağına yazalım.

f) Yazdığımız 2 ile üzerindeki 2 yi çarpalım. (2×2=4).

g) Bulduğumuz bu 4 ü, 4 ten çıkaralım. (4—4=0).

İşlem bitmiştir. Sonuç; 12 şer ceviz düşer.

Örnek bölmeler :

48 | 2	127 | 2	160 | 5
4 | 24	12 | 63	15 | 32
08	007	010
8	6	10
00	001 kalan	000

Aşağıdaki bölme işlemlerini siz yapın.

56 | 2 　　90 | 5 　　138 | 5 　　168 | 5

BÖLMENİN SAĞLAMASI :

Örnek problem : 2 — Bakkaldan aldığım 5 limon için 175 kuruş ödedim. Limonların 1 tanesinin kaç kuruşa geldiğini bulalım.

175 | 5		Bölmenin sağlamasında bölümle (35) bölen (5) çarpılır. Kalan varsa (bu işlemde yok) çarpıma eklenir. Çıkan sayı bölünene (175) e eşitse yaptığımız bölme işlemi doğrudur denir.
15 | 35 kuruş.		
025	× 5	
25		
000	175	

PROBLEMLER :

1 — Çocuk Kitapları Haftası münasebetiyle, sınıf kitaplığımıza yeniden 46 tane masal ve hikâye kitabı satın aldık. Kitaplığımızda eskiden bunun 4 katından 15 tane eksik kitabımız vardı. Sınıf kitaplığımızda şimdi hepsi kaç tane kitabımız oldu?

2 — İpek elindeki kitabın, beşte biri olan 15 sahifesini okudu. Kitabın bitmesi için daha kaç sahife okuması lâzım?

3 — Sevim kitapçıdan aldığı 3 kitap için, 180 kuruş ödedi. Kitaplardan birinin fiyatı 50 kuruş. Eşit fiyatta olan diğer 2 kitabın kaçar kuruş olduğunu bulalım.

4 — Kasabamız çocuk kütüphanesine geçen Pazar günü, kitap okumak üzere 56 öğrenci geldi. Bu pazar günü ise, geçen pazardan 28 öğrenci fazla geldi. 2 pazar gününde çocuk kütüphanesine kaç öğrencinin gelmiş olduğunu hesaplıyalım.

5 — Fatma 80 sahifeli hikâye kitabını 5 günde bitirdi. Buna göre Fatma bir günde kaç sahife okumuş oldu?

6 — Ali kitapçıdan tanesi 40 kuruş olan kitaplardan 5 adet, tanesi 25 kuruş olan kaplık kâğıttan 2 adet aldı. 250 kuruşu vardı. Yetti mi?

7 — Okul müdürümüz Çarşamba günü öğleden sonra, Çocuk Kitapları Haftası münasebetiyle bütün sınıfları salonda topladı. Kendileri haftanın mâna ve önemini belirten 27 dakikalık bir konuşma yaptı. Arkasından 14 dakika sınıf öğretmenimiz konuştu. Daha sonra 20 dakika kitap sergisindeki kitapları inceledik. Bu işlerin hepsi kaç saat ve kaç dakika devam etmiş oldu?

8 — Nurten ile kitapçıdan birer tane kitap satın aldık. İkisi için verdiğimiz paranın yarısından 5 kuruş fazlası 80 kuruş ediyor. Benim kitabım 85 kuruş. Nurten'in kitabı kaç kuruş?

ÇÖZÜMÜ :

80	75	150 kuruş
— 5	× 2	— 85 kr (benimki)
75	150 kr (2 kitap)	65 kr (Nurten'in)

9 — Hangi sayının 5 katına 12 katarsak 387 olur?

10 — Hangi sayıyı 5 e bölersek 28 sayısını buluruz?

11 — 2 sayının toplamı 388 dir. Bu sayılardan küçüğü 175 olduğuna göre, büyük sayı kaçtır?

12 — 784 ün yarısı kaç eder?

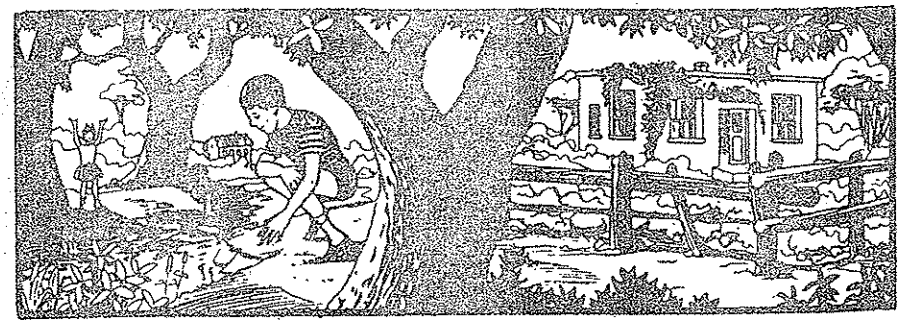

EVİMİZ ve AİLEMİZ

SAYILAR : (10 000 e kadar olan sayıları yazalım ve okuyalım.)

İŞLEMLER :

Toplama ve çıkarmalar :

Aşağıdaki işlemlerde boş bırakılan yerlere uygun rakamları yazınız.

148	...	...	314	438
+ ...	+ 126	+ 195	+ ...	+ ...
195	278	457	389	640
98	175	259	..	...
— ..	— ...	— ...	— 44	— 156
43	105	144	125	233

Çarpma işlemleri :

47	64	127	85	75
× 5	× 4	× 2	× 3	× 4

Bölme işlemleri :

164 | 2 135 | 5 104 | 4 96 | 3

DESTE VE DÜZİNE ÜZERİNE ALIŞTIRMALAR :

1 — 1 destede 10 çöp olduğuna göre 3, 5, 8 destede ayrı, ayrı kaçar tane çöp vardır?

2 — 4 deste kaleme 3 kalem katarsak, hepsi kaç kalem olur?

3 — 1 düzinede 12 kalem var. 4 düzinede kaç kalem vardır?

4 — Tanesi 40 kuruş olan kalemlerden yarım düzine aldım. Kaç kuruş vereceğim?

5 — 3 deste kalemden, kaç kalem alırsak 2 düzine eder?

6 — 1 buçuk düzine kaleme kaç kalem katarsak 2 deste eder?

7 — 7 deste kaç tanedir?

8 — İki buçuk düzine kalem, kaç deste eder?

9 — 60 kalem kaç deste veya kaç düzine eder?

10 — 2 deste ve 2 düzine defter bir arada kaç defter eder?

3 lerin çarpma tablosunu öğrenelim :

3

3 + 3 = 6

3 + 3 + 3 = 9

3 + 3 + 3 + 3 = 12

3 + 3 + 3 + 3 + 3 = 15

3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 = 18

3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 = 21

3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 = 24

3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 = 27

3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 + 3 = 30

3 × 1 = 3

3 × 2 = 6

3 × 3 = 9

3 × 4 = 12

3 × 5 = 15

3 × 6 = 18

3 × 7 = 21

3 × 8 = 24

3 × 9 = 27

3 × 10 = 30

KİLOGRAMLAR :

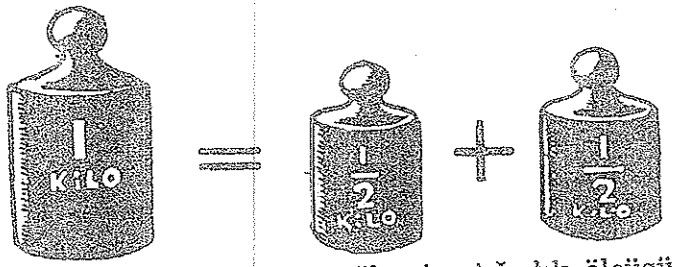

1) Ağırlıkları kilogram ile ölçeriz. Ağırlık ölçüsü birimi KİLOGRAM'dır.

2) Kilogram kısaca (kg) şeklinde yazılır.

3) 1 kilogramda 2 tane $\frac{1}{2}$ (yarım) kilogram vardır.

4) 1 kilogram 1000 gramdır. 1 gram bir kilogramın binde bir parçasıdır.

5) Gram kısaca (g) şeklinde yazılır.

6) 1 kilogramda 4 tane 250 gramlık vardır. 250 gram 1 kilogramın 1/4 ine eşittir.

7) 1 kilogramda 10 tane 100 gramlık vardır. 100 gram, 1 kilogramın 1/10 ine eşittir.

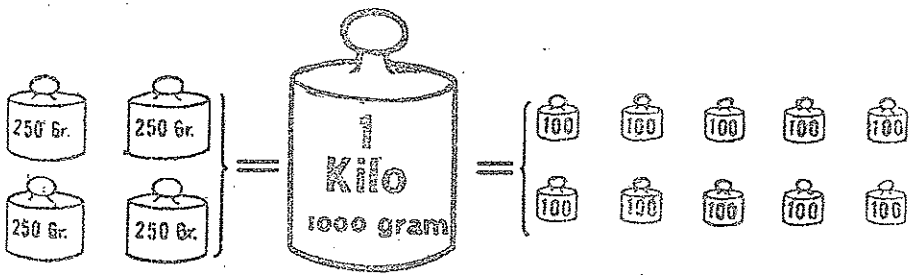

ALIŞTIRMALAR :

Boş yerlere uygun rakamları yazınız.

a) 2 kilogram kaç gram eder? (.....) gram.

b) 5 kilogram kaç gram eder? (.....) gram.

c) 1/2 kilogram kaç gram eder (.....) gram.

d) 1 buçuk kilogram kaç gram eder? (.....) gram.

e) 4000 gram kaç kilogram eder? (.....) kilogram.

f) 6000 gram kaç kilogram eder? (.....) kilogram.

g) 2500 gram kaç kilogram eder? (.....) kilogram.

PROBLEMLER :

1 — Evimiz, Atalar Mahallesinde bir çıkmaz sokağın iç kısmındadır. Bu eve yeni taşındık. Evin aylık kirası 260 lira olduğuna göre 3 aylık kira parasını bulalım.

2 — Evimizin 4 odası 1 salonu var. Odalarda 2 şer, salonunda ise 3 penceresi ve her pencerede 5 er tane cam var. Evimizin bütün pencerelerindeki camların sayısı kaçtır?

3 — Annem çiçekleri çok sever. Babama, çarşıya çıkarken 5 tane çiçek saksısı getirmesini söyledi. Babam tanesi 610 kuruş olan çiçek saksılarından 5 adet, tanesi 8 liradan 2 adet portakal fidanı satın aldı. Ayrıca 650 kuruş arabacıya verdi. Babamın masrafı kaç lira oldu?

4 — Seda'lar evlerini yeni yaptırdılar. Annesi, evlerinin pencereleri için metresi 43 liradan 6 metre tül perde ile metresi 24 liradan 10 metre perdelik kumaş satın aldı. Üzerinde bütün bir 500 liralığı vardı. Yetti mi?

5 — Evimiz birkaç yerinden akıyordu. Babam, kiremitlerin hepsini aktarttı. Gündeliği 64 lira olan usta 2 günde bu işi bitirdi. Tanesi 250 kuruş olan kiremitlerden 6 tane aldık. Masrafımızın kaç lira olduğunu bulalım.

6 — Salih'ler evlerine, tanesi 185 liradan 4 koltuk ile 215 liraya 1 büfe ve 890 liralık 1 taban halısı satın aldılar. Bu paranın 245 lirasını peşin, kalanını da 4 taksitte ödeyecekler. Salih'ler 1 taksitte kaç lira verecekler? (Cevap : 400 lira).

7 — Dedem benden 66 yaş büyük. Babam, dedemden 30 yaş küçüktür. Benim yaşım 10 olduğuna göre, dedemin ve babamın kaçar yaşında olduğunu bulalım.

8 — Oturma odamıza tanesi 24 liradan 6 tane sandalye ile 90 liraya bir soba satın aldık. Kaç lira verdik?

9 — Aylık kazancı 950 lira olan bir aile, bu kazançlarının $\frac{2}{5}$ her ay — sini bankaya yatırıyor. Bu aile bankaya 6 ayda kaç lira yatırmış olur?

10 — 924 lirayı 3 ortak aralarında pay etti. Herbirine kaçar lira düştüğünü bulalım.

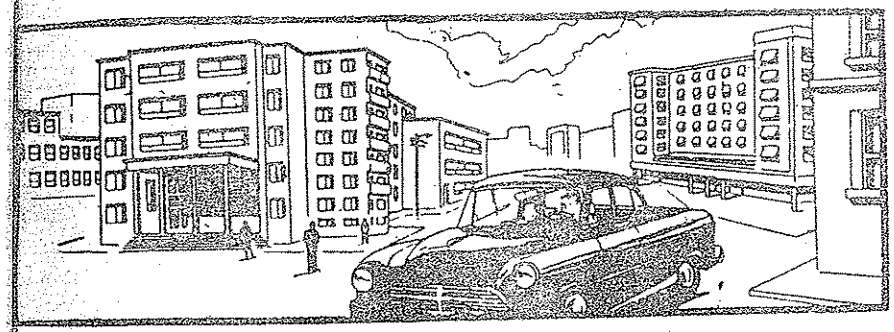

SOKAĞIMIZ ve MAHALLEMİZ

SAYMALAR :

(20 000 e kadar olan sayıları yazalım ve okuyalım.)

1 — 1 000 den başlıyarak ileriye doğru, 20 000 e kadar 1 000 er, 1 000 er ve 500 er, 500 er sayalım.

2 — 7 500 den başlıyarak ileriye doğru, 20 000 e kadar 100 er, 100 er sayalım.

3 — Sıfırdan başlıyarak 100 e kadar 4 er, 4 er sayalım.

4 — 100 den geriye doğru 2 şer, 2 şer ve 5 er, 5 er sayarak sıfıra inelim.

İŞLEMLER :

Toplama ve çıkarmalar : (Aşağıdaki işlemlerde boş bırakılan yerlere uygun rakamları yazalım.)

132 + ... = 277	119 + ... = 363	... + 184 = 199
175 + ... = 318	... + 320 = 456	256 + ... = 378
147 — ... = 115	... — 124 = 74	217 — ... = 145
195 — ... = 44	... — 215 = 354	... — 172 = 216

Çarpmalar :

75	86	47	87	66	178
× 5	× 4	× 4	× 5	× 4	× 2
———	———	———	———	———	———

BÖLMELER :

96 | 2 185 | 5 84 | 4 177 | 2

6 ların çarpma tablosunu öğrenelim.

6

6 + 6 = 12

6 + 6 + 6 = 18

6 + 6 + 6 + 6 = 24

6 + 6 + 6 + 6 + 6 = 30

6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 = 36

6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 = 42

6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 = 48

6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 = 54

6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 = 60

6 × 1 = 6

6 × 2 = 12

6 × 3 = 18

6 × 4 = 24

6 × 5 = 30

6 × 6 = 36

6 × 7 = 42

6 × 8 = 48

6 × 9 = 54

6 × 10 = 60

PROBLEMLER :

1 — Okulumuzun bulunduğu mahallenin nüfusu 475 kişidir. Bunun 257 si kadın. Kaçı erkektir?

2 — Mahallemizdeki en eski yapılardan biri de Ali Dedenin evidir. Bu ev Ali Dedeye babasından kalmış. Evin yapılış tarihi 1855 yazıyor. a) Ev inşa edileli kaç yıl olmuş? b) Ev Ali Dede doğmazdan 27 yıl önce yapıldığına göre Ali Dede kaç yaşındadır?

3 — Okulumuzun bulunduğu mahalleye öğretmenimizle birlikte bir gezi yapalım. Mahallede bulunan belli başlı tarihi anıtların bundan kaç yıl önce yapıldıkları hakkında problemler tertipleyip, çözelim.

4 — Mahallemizin bozulan kaldırımı işinde 4 işçi 5 gün çalıştırılarak, kendilerine 660 lira ödendi. İşçilerin her birine kaçar lira düştüğünü ve günlük yevmiyelerini hesaplıyalım.

5 — Karşıdaki kitapçıdan 3 hikâye kitabı aldım. 280 kuruş ödedim. Fiyatları aynı olan 2 kitaptan biri 85 kuruş. 3 üncü kitabın kaç kuruş olduğunu bulalım.

6 — Okulumuz yanındaki matbaa 1908 yılında kurulmuş. Dedem bu matbaanın kurulduğunda 11 yaşında imiş. Dedemin ve matbaanın şimdi kaçar yaşında olduklarını bulalım.

7 — Okulumuz bahçesinin 4 etrafına, 4 er metre ara ile çam ve kara selvilerden diktik. 23 tane çam fidanı ile 16 tane kara selvi yetti. Buna göre okulumuz bahçesinin çevresi kaç metredir?

8 — Zeynep'lerin evi bir sokağın iç kısmındadır. Bu sokağın sağ tarafında 33 ev, sol tarafında ise sağdakinden 6 fazla ev vardır. Bu sokaktaki evlerin hepsi kaç tanedir?

9 — Mahallemiz bakkalından yarım kilosu 8 lira olan zeytinden 2 kilo, tanesi 250 kr olan sabundan 4 tane aldım. Bütün bir 50 liralık verdim. Geriye kaç lira alacağım?

10 — Nermin'in babası ilköğretim müfettişidir. Kendileri bu defa okulumuzun karşısında bir eve taşındılar. Evin aylık kirası 350 lira olduğuna göre, Nermin'ler 5 ayda kaç lira verirler?

11 — İpek'lerin mahallesinde 768 kişi oturmaktadır. Nüfusun yarısından 22 eksiği erkektir. İpek'lerin mahallesinde oturan kadın ve erkeklerin ayrı ayrı sayılarını bulalım.

12 — Mahallemizdeki fabrikada çalışan 486 işçinin, üçte ikisi erkektir. Bu fabrikadaki kadın ve erkeklerin ayrı ayrı sayılarını hesaplıyalım.

13 — Sergide 3 ü 120 kuruştan satılan siyah kalemlerden 5 tane aldım 5 lira verdim. Geriye kaç kuruş alacağım?

14 — Babamın postaneye yatırmak üzere verdiği 5 mektuptan 3 ünü taahhütlü, ikisini de adi olarak verdim. Babamın bana verdiği 8 lira yetti mi?

15 — Tanesi 70 kuruş olan defterlerden yarım deste aldım. 4 liram vardı. Kaç kuruşum arttı?

16 — Çifti 140 kuruş olan yumurtanın 6 tanesi kaç kuruş eder?

17 — $\frac{1}{2}$ kilosu 75 kuruş olan patatesten 5 kg aldım. Kaç kuruş vereceğim?

KARIŞIK PROBLEMLER

1 — İnci cebindeki 235 kuruş parasının 75 kuruşunu Kızılaya, geri kalan parasının yarısını da Çocuk Esirgeme Kurumuna verdi. Kaç kuruşunun arttığını bulalım.

2 — Atatürk'ün hayatını anlatan kitabımı, her gün 16 şar sahife okuyarak 5 günde bitirdim. Kitabım kaç sahifelidir?

3 — Tanesi 50 kuruş olan hava grafiklerinden 5 tane, tanesi 750 kuruş olan termometreden bir tane aldık. 10 liramız vardı. Yetti mi?

4 — Hangi sayının 5 katının yarısı 275 eder?

5 — Kitapçıdan satın aldığım 2 tane hikâye kitabına 185 kuruş ödedim. Bu kitaplardan birinin fiyatı 75 kuruş olduğuna göre, diğerinin fiyatı kaç kuruştur?

6 — Kızılay pullarından sınıfımızda 365 kuruşluk pul satıldı. Bu pullar 10 ar ve 5 er kuruşluktu. 10 kuruşluk pullardan 23 tane satıldı. 5 kuruşluk pullardan kaç tane satıldığını bulalım.

7 — Okulumuzun bulunduğu mahallede 57 tek katlı 38 tane 2 katlı ve bunların toplamının 5 te biri kadar da çok katlı bina vardır. Mahallemizdeki : a) çok katlı binaların, b) bütün evlerin sayısını hesaplıyalım.

8 — Okul Aile Birliği, okul kitaplığımıza yeniden 86 tane masal ve hikâye kitabı satın aldı. Önceden kitaplığımızda yeni alınandan 25 kitap fazla vardı. Okul kitaplığımızda şimdi hepsi kaç kitap oldu?

9 — Ayşe'nin Dayısı, Atatürk'ün öldüğü yıl 12 yaşında imiş. Ayşe'nin Dayısının şimdiki yaşı kaçtır?

10 — Semtimizde bulunan cami, bundan 83 yıl önce yapılmış. Bu caminin hangi yılda yapıldığını bulalım.

11 — Hangi sayının 4 te biri 204 eder?

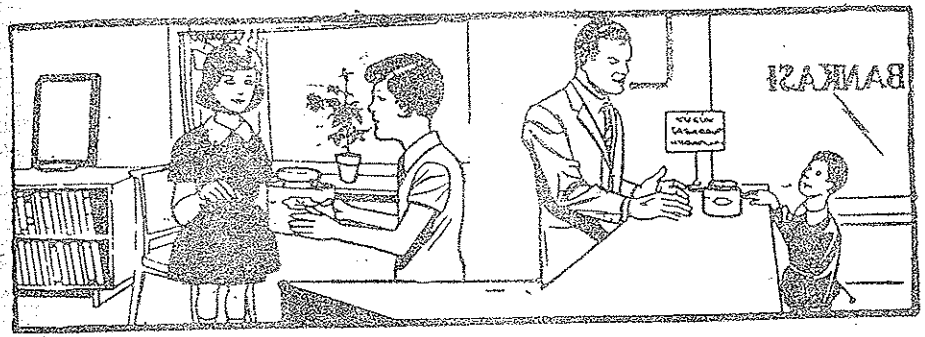

ARTIRMA ve YERLİ MALI HAFTASI

PARALAR

Alış veriş yaptığımız madeni ve kâğıt paralarımız.

Madeni paralar :

(Bir kuruş) (ikibuçuk kuruş) (Beş kuruş) (On kuruş)

(Yirmi beş kuruş) (Bir lira) (İkibuçuk lira)

Kâğıt paralar :

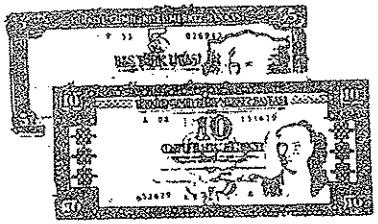

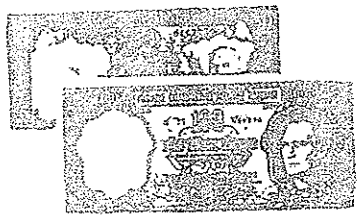

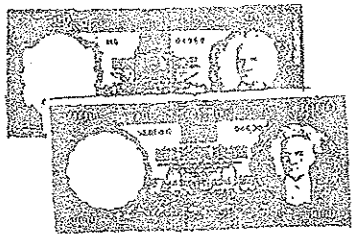

Paralar üzerine alıştırmalar :

1 — 3 tane 25 kuruşluk ile, 1 tane 10 kuruşluk bir arada kaç kuruş eder?

2 — Metresi 12 lira olan basmadan, 4 metre aldım. 50 lira verdim. Geriye kaç lira alacağım?

3 — Tanesi 15 kuruştan 5 elma aldım. 1 lira verdim. Geriye kaç kuruş alacağım?

4 — Günde 15 kuruş biriktiren bir çocuk, 6 günde biriktirdiği paradan 75 kuruşunu harcadı. Kaç kuruşu arttı?

5 — 4 tane 10 liralık ile 5 tane 5 liralık bir arada kaç lira eder?

6 — Kilosu 450 kuruş olan kuru üzümden 1/2 kilo aldım. 2 buçuk lira verdim. Geriye kaç kuruş alacağım?

PROBLEMLER :

1 — Annem, benim için yerli dokumalardan güzel bir entari diktirdi. Entariliğin metresini 18 liradan aldı. Bana 3 metreden çıktığına ve terziye 35 lira dikiş parası verdiğimize göre, yeni entarim kaç liraya çıktı?

2 — İnci'nin bankada 175 lirası vardı. Geçenlerde bunun 28 lirasını çekti. Bu hafta kumbarasından çıkan 47 lirasını yatırdı. İnci'nin şimdi bankada kaç lirasının olduğunu bulalım.

3 — Babam manavdan kilosu 350 kuruştan 5 kilo mandalina ile 950 kuruşa 2 kilo elma aldı. a) Babamın manava kaç lira verdiğini, b) Elmanın 1 kilosunun kaç kuruşa geldiğini hesaplıyalım.

4 — Ayten kumbarasından çıkan 980 kuruş parasından, tanesi 65 kuruştan 3 hikâye kitabı ile 85 kuruşa 1 boya kalemi aldı. Kalan parasını bankaya yatırdı. Bankada daha önce 58 lirası vardı. Şimdi kaç lirasının olduğunu bulalım.

5 — Tabaktaki 114 bademi 3 kardeş pay edip, anneme her birimiz 10 ar tane verdik. Bu işte annemiz mi kârlı çıktı, yoksa biz mi?

6 — Nurten'in İş Bankasında 248 lirası vardı. Tutum Haftasında kumbarasını açtırdığında, bunun 1/4 inden 9 lira fazla parası çıktı. Nurten'in şimdi bankada kaç lirası oldu?

7 — Annem yerli dokumalardan metresi 880 kuruştan, 2 metre gömleklik satın aldı. Dokumacıya bir tane 20 liralık verdi. Geriye kaç kuruş alacağını bulalım.

8 — Dilek kumbarasına her ay ortalama olarak 325 kuruş atıyor. Dilek'in 6 ayda kaç kuruşu birikmiş olur?

9 — Babam kendisi için Sümerbank'ın satış mağazalarından, metresi 64 liradan 3 metre elbiselik kumaş satın aldı. Terziye 265 lira dikiş parası verdi. Babamın yeni elbisesinin kaç liraya çıktığını hesaplıyalım.

10 — Sevim mahalle bakkalından 3'ü 90 kuruş olan limonlardan 5 tane aldı. 5 lira verdi. Geriye kaç kuruş aldığını bulalım.

11 — Kilosu 470 kuruştan 3 kilo ceviz alıp, 5 arkadaş aramızda pay ettik. Her birimize 28 ceviz düştü. a) Her birimize kaçar kuruş masraf düştüğünü, b) 3 kilo cevizin kaç tane çektiğini bulalım.

12 — 4 ü 160 kuruş olan portakallardan 5 tane, kilosu 325 kuruş olan elmadan 1 kilo aldım. Kaç kuruş vereceğim?

13 — 735 liraya bir transistörlü radyo satın aldık. 135 lirasını peşin verdik. Kalanını 4 taksitte ödeyeceğiz. Bir taksitte kaç lira vereceğimizi bulalım.

14 — Erdal'ın babası, bakkal dükkânlarında satılmak üzere getirdiği 3 düzine fincandan 6 tanesini, 5 düzine çay bardağından 1 destesini evlerine aldılar. Dükkânlarında satılmak üzere kalan fincan ve çay bardaklarının sayılarını hesaplıyalım.

15 — İsmail manavdan kilosu 135 kuruş olan portakaldan 4 kilo aldı. 10 liralık verdi. Geriye kaç kuruş aldı?

ÇÖZÜMÜ

135 kuruştan	1000
× 4 kilo portakal,	— 540
540 kuruş.	460 kuruş aldı.

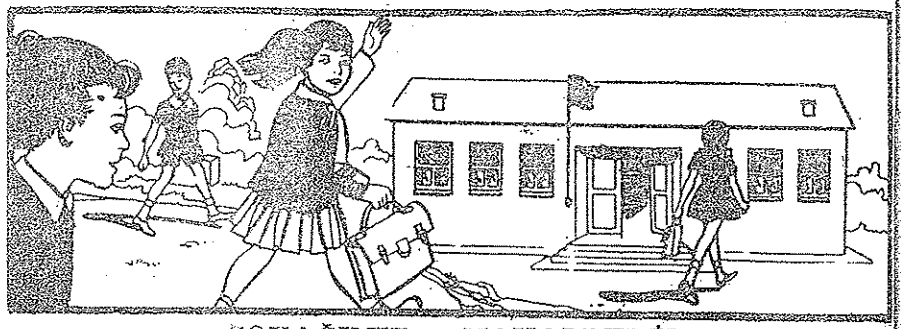

SOKAĞIMIZ ve MAHALLEMİZ
OKUL YOLU

SAYILAR : (30 000 e kadar olan sayıları yazalım ve okuyalım.)

1 — 1 000 den başlıyarak ileri doğru 30 000 e kadar 1 000 er 1 000 er sayalım ve defterimize yazalım.

2 — 24 400 den başlıyarak ileriye doğru 100 er 100 er 30 000 e kadar sayalım ve defterimize yazalım.

3 — 100 den başlıyarak geriye doğru 4 er 4 er sıfıra inelim ve defterimize yazalım.

4 — 102 den geriye doğru 3 er 3 er sıfıra inelim.

5 — Sıfırdan başlıyarak 102 ye kadar 6 şar 6 şar sayalım.

6 — Sıfırdan başlıyarak 80 e kadar 8 er 8 er sayalım.

a) Aşağıdaki rakamları okuyun karşılarına yazı ile yazın.

1 — 10684 .....
2 — 17758 .....
3 — 22389 .....
4 — 26500 .....
5 — 29916 .....

b) Yazısını okuduğunuz sayıların rakamlarını karşılarına yazınız.

1 — On beş bin yüz yirmi altı .....
2 — On sekiz bin altı yüz yetmiş yedi. .....
3 — Yirmi beş bin dokuz yüz sekiz. .....
5 — Yirmi yedi bin dokuz yüz yirmi yedi .....
5 — Yirmi dokuz bin altı yüz beş .....

İŞLEMLER :

Toplamalar :

380	596	644	751	887
415	481	472	615	596
366	350	356	540	416
+ 407	+ 75	+ 175	+ 404	+ 91

Çıkarmalar :

957	1874	2560	4679	6007
— 675	— 736	— 825	— 757	— 765

8 lerin çarpma tablosunu öğrenelim :

8	8 × 1 = 8
8 + 8 = 16	8 × 2 = 16
8 + 8 + 8 = 24	8 × 3 = 24
8 + 8 + 8 + 8 = 32	8 × 4 = 32
8 + 8 + 8 + 8 + 8 = 40	8 × 5 = 40
8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 = 48	8 × 6 = 48
8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 = 56	8 × 7 = 56
8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 = 64	8 × 8 = 64
8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 = 72	8 × 9 = 72
8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 + 8 = 80	8 × 10 = 80

PROBLEMLER :

1 — Evden okula giderken sağdaki binaları saydım. 84 tane geldi. Okul dönüşümde soldakileri saydım. Sağdaki binaların sayısından 7 fazla geldi. Okul yolunun iki tarafındaki binaların sayısını bulalım.

2 — Evimiz ile okul arasındaki yol, benim adımımla 876 adım geliyor. Aynı yolu babam, benim adım sayımın yarısından 62 adım fazla atarak almaktadır. Evimizle okul arasındaki yolu babam kaç adım atarak almaktadır?

3 — Okul yolunda eskiden yapılmış bir cami var. Bu caminin ne zaman yapıldığını dedeme sordum. Dedi ki : «Ben doğmazdan 14 yıl önce yapılmış.» Dedemin yaşı 67 olduğuna göre, caminin hangi yılda yapıldığını bulalım.

4 — İnci'lerin evi ile okul arasındaki yol, İnci'nin adımıyla 129 adım geliyor. İnci'nin 3 adımı 2 metre geldiğine göre, İnci'lerin evi ile okul arasındaki yol kaç metredir? (Önce 129 adımda kaç 3 adım olduğunu bul. Bunun için de 129 u 3 e bölmek icabeder. Çıkan sayı ile 2 yi çarp.)

5 — Okul yolundaki kitapçıdan, tanesi 75 kuruş olan hikâye kitaplarından 4 tane, tanesi 65 kuruş olan kaplık kâğıttan 3 tane aldım. Kaç kuruş vereceğimi bulalım.

6 — Annem öğretmen. Okula beraber gidip geliyoruz. Dün okul dönüşünde pastahaneye uğradık. Tanesi 80 kuruş olan pastalardan annem 4, ben 3 tane yedik. 250 kuruş ta dolmuşa verdik. Kaç kuruş masraf ettiğimizi bulalım.

7 — Okul yolu üzerindeki tarihi anıt'ın, 1864 yılında yapıldığını annemden öğrendim. Bu anıt yapılalı kaç yıl olmuş?

8 — Öğretmenimiz, okul yolunun grafiğini iyi yapan 3 öğrenciyi mükâfatlandırdı. Birinci gelen İpek'e 125 kuruşluk, ikinci gelen Nurten'e 75 kuruşluk birer kitap hediye etti. Üçüncülüğü kazanan Ayşe'ye 50 kuruşluk bir defter verdi. Öğretmenimiz 3 arkadaşa kaç kuruşluk hediye dağıtmış oldu?

9 — Okulumuzun karşısındaki çeşme, bundan 37 yıl önce yapılmış. Hangi tarihte yapıldığını bulalım.

10 — Okul yolunda eskiden 215 ağaç vardı. Bu yıl yeniden, bunun $\frac{2}{5}$ si kadar ağaç dikildi. Şimdi hepsi kaç ağaç oldu?

11 — Okul yolundaki bakkaldan yarım kilosu 450 kuruş olan zeytinden 2 kilo aldım. Bütün bir 20 liralık verdim. Geriye kaç lira alacağım?

12 — Hangi sayıyı 8 ile çarparsak 72 sayısını elde ederiz?

YENİ YIL

1 — Yeni yıl geldi. Sınıfımıza yeni takvimimizi astık. Takvimden bir yaprak koparıp, üzerinde neler yazdığını inceliyelim.

2 — 1 yılda kaç ay var? Sıra ile adlarını sayalım.

3 — Her ayın kaçar gün çektiğini öğrenelim.

4 — 1 ayda kaç hafta vardır?

5 — 1 hafta kaç gündür? Adları nelerdir?

6 — 1 gün kaç saattir? Gece ve gündüz eşit olduğunda gündüz kaç saat sürer?

7 — 1 saat 60 dakikadır. Yarım saat, çeyrek saat, üç çeyrek saat ayrı ayrı kaçar dakikadır?

8 — 5 hafta 8 hafta kaçar gün eder?

9 — 1 yılda kaç hafta vardır?

10 — Yarım saat ve 15 dakika, 1 saatin kaçta biridir?

Zamanımızı bildiren saat.

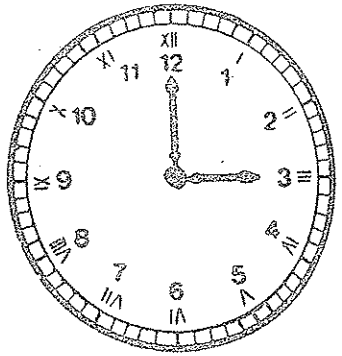

Aşağıdaki saatlerin kaç olduğunu söyle ve altlarına yaz.

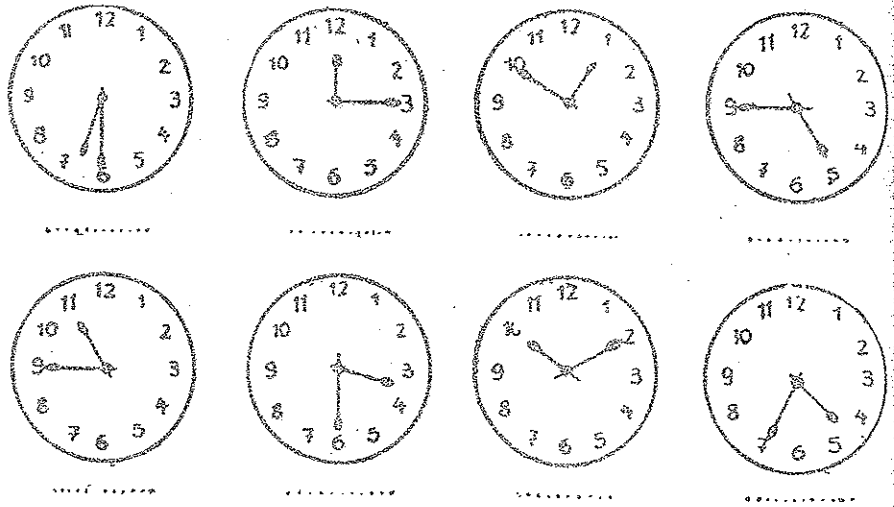

ROMA RAKAMLARI :

I = 1	V = 5	IX = 9
II = 2	VI = 6	X = 10
III = 3	VII = 7	XI = 11
IV = 4	VIII = 8	XII = 12

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII

PROBLEMLER :

1 — Okulumuza, tanesi 6,75 kuruştan 5 tane duvar takvimi ile 750 kuruşa 1 masa takvimi satın aldık. Hepsine kaç kuruş vereceğiz?

2 — Babam, annem ve benim için aldığı yılbaşı hediyelerine 135 lira harcadı. Bunun 1/3 i benim hediyelere verildi. Babam kendisi için de, bana harcadağının 2 katından 15 lira fazla masraf etti. Yeni yıla girerken, babamın her birimiz için kaçar lira harcadığını bulalım.

3 — 5 arkadaş Suna'ların evinde toplanıp, yeni yılı beraberce kutladık. Soframız için çifti 70 kuruş olan portakallardan 16 tane, kilosu 320 kuruştan 2 kilo kestane aldık. Her birimize kaçar kuruş masraf düştü? (Cevap : 120 kuruş).

4 — Annem yılbaşı geçesi için, pastacıdan 1 buçuk kilo baklava ile 750 gram kadayif aldı. Annemin pastacıdan aldığı yiyeceklerin ikisi bir arada kaç gram olduğunu bulalım.

5 — Babam toptancıdan 4 kilo mandalinayı 950 kuruşa aldı. Aynı mandalinaları manavdan, kilosunu 270 kuruştan satın alıyorduk. Babamın 4 kilo mandalinayı toptan almakla kaç lira kârlı çıktığını bulalım.

6 — Hasan cebindeki 550 kuruşun $\frac{2}{5}$ sinden 25 kuruş fazlasını harcadı. Kaç kuruşunun arttığını hesaplıyalım.

7 — Babam benden 24 yaş büyük, dedemden ise 30 yaş küçüktür. Benim yaşım 10 olduğuna göre, babamın ve dedemin yaşlarını ve doğum yıllarını bulalım.

8 — Yılbaşı biletlerinden 1 tane 50 liralık, 3 tane 25 liralık biletimiz vardı. 200 lira amorti isabet etti. Bilet almakla kaç lira kârlı çıktığımızı hesaplıyalım.

9 — Kilosu 350 kuruş olan kestaneden 3 kilo aldım. 20 liralık verdim. Geriye kaç kuruş alacağım?

10 — 1 saat 60 dakika, 1 buçuk saat kaç dakikadır?

11 — 3 kilo portakal ile 4 kilo mandalinaya 1500 kuruş verdim. Portakalın 1 kilosu 180 kuruş. Mandalinanın 1 kilosu kaç kuruştur?

12 — Babam yılbaşında tanıdıklarına 24 tane yılbaşı tebriki ile 4 mektup gönderdi. Bunları postaneye ben yatırdım. 10 liram vardı. Yetti mi?

13 — Hangi sayıyı 4 ile çarpar, 44 ilâve edersek 444 eder?

14 — Paramın 5 katı 50 kuruş. Yarısı kaç kuruştur?

15 — Hangi sayıyı önce 8 ile çarpar, sonra 45 ilâve edersek 217 sayısını buluruz?

KARIŞIK PROBLEMLER

1 — Orhan'ın babası bankada memur. Aylık kazancı olan 1650 liranın, her ay 2/5 sini çalıştığı bankaya yatırıyor Orhan'ların 6 ayda bankaya kaç lira yatırdıklarını bulalım.

2 — İpek'ler yeni yaptırdıkları 3 daireli apartmanlarına, 3 kiracı katmışlar. Kendileri eski evlerinde oturuyorlar. Bir daireden 375 lira kira aldıklarına göre, apartmanlarının 1 aylık ve 6 aylık gelirini hesaplıyalım.

3 — Meyvacıdan 2 kilo portakal ile 3 kilo mandalina aldım. 10 lira verdim. Meyvacı 30 kuruş daha istedi. Portakalın kilosu 170 kuruş. 1 kilo mandalina kaç kuruşa geldi?

4 — Kardeşimle kumbaralarımızı bankaya götürüp açtırdık. İkimizin 995 kuruşu çıktı. Kardeşiminki benimkinden 75 kuruş eksik. İkimizin ayrı ayrı hesaplarına kaçar kuruş yatırdığımızı bulalım.

```
 995        920 | 2                          995
— 75        8   |------                   — 460
-----       --   460 kr (kardeşimin)      -----
 920        12                            535 kr (benim)
            12
            --
            000
```

5 — Ayşe 175 kuruş parasının 3/5 ünden 20 kuruş fazlasını harcadı. Artan para ile, tanesi 25 kuruş olan portakallardan 2 tane almak istiyor. Yeter mi?

6 — Hangi sayıyı 8 ile çarpar, 8 ilâve edersek 88 sayısını buluruz?

7 — Kilosu 275 kuruş olan elmadan 6 kilo aldım. Kaç kuruş vereceğimi bulalım.

8 — Ayşe 1/2 düzinesi 180 kuruş olan defterlerden 5 tane aldı. 150 kuruş parası vardı. Yeter mi?

İLÇEMİZİN DOĞAL DURUMU

SAYILAR : (40.000) e kadar olan sayıları yazalım ve okuyalım.

a) Yazısını okuduğumuz sayıların rakamlarını yazalım.

1 — Yirmi yedi bin altı yüz altmış altı. ....
2 — Otuz bin üç yüz kırk. ....
3 — Otuz altı bin sekiz yüz seksen. ....
4 — Otuz sekiz bin beş yüz beş. ....
5 — Kırk bin beş yüz elli. ....

b) Aşağıdaki rakamları oku. Karşılarına yazı ile yaz.

1 — 17562 ....
2 — 26003 ....
3 — 32511 ....
4 — 38018 ....
5 — 39919 ....

ROMA RAKAMLARI :

Aşağıdaki Roma rakamlarının kaç olduğunu oku. Rakamlarını altlarına yaz.

V	X	VI	II	XI	IX	III	IV	VII	VIII	XII

SAYMA LEVHASI

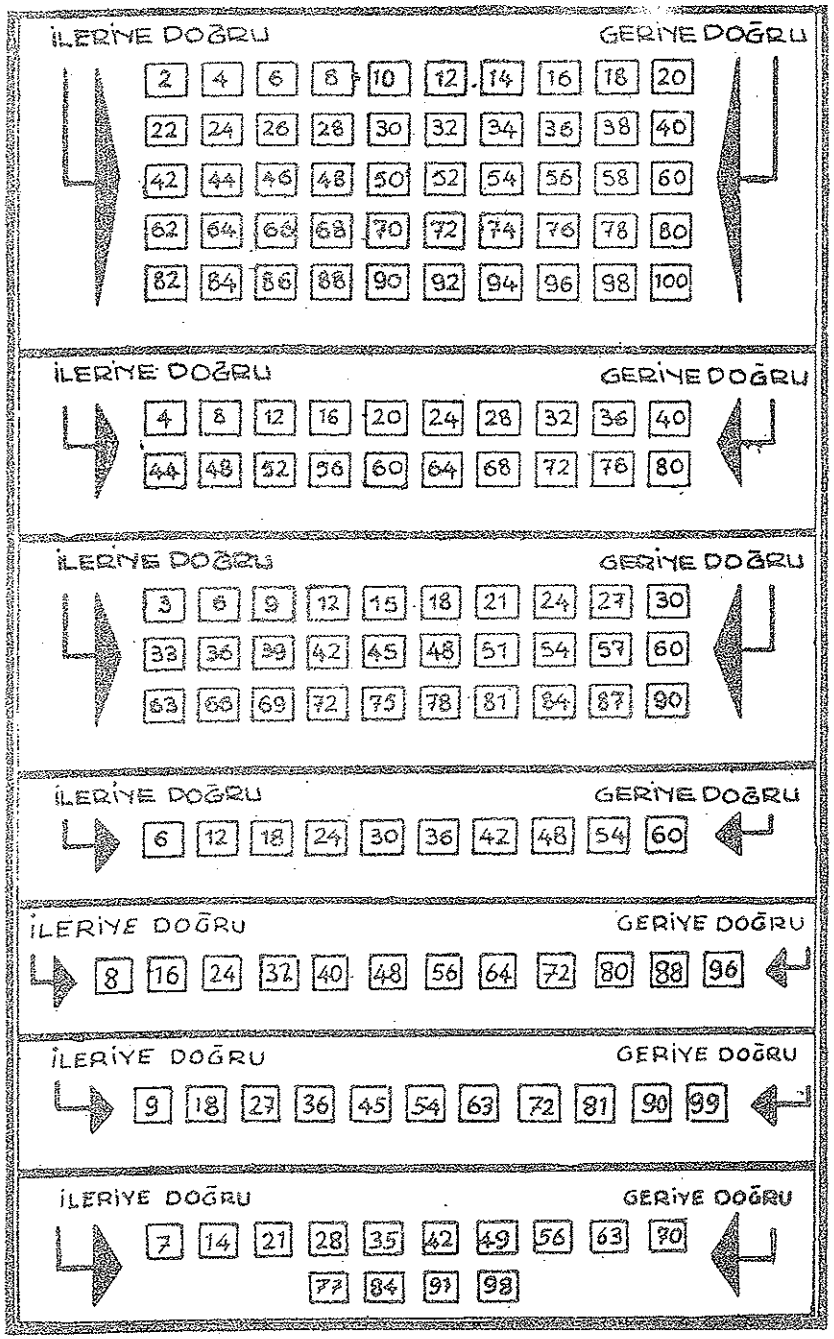

PROBLEMLER :

1 — Dün sınıfça, kasabamızın bütününün görülebileceği bir tepeye çıktık. Okuldan ayrıldığımızda saat 8 i 45 dakika geçiyordu. Okula döndüğümüzde saat 10 u 15 dakika geçiyordu. Gezimizin kaç dakika sürdüğünü hesaplıyalım.

2 — Denizli'nin tabii güzelliklerinden biri olan Pamukkale'yi her yıl bir çok turist ziyaret eder. Evvelki yıl Pamukkale'yi 985, geçen yıl 1103 turist ziyaret etti. Bu yıl ise, ikisinin toplamının yarısından 97 fazla turist geldi. Buna göre, 3 yılda Pamukkale'ye kaç turist gelmiş oldu?

3 — Köyümüzün 1965 sayımına göre nüfusu 1516 kişidir. Bunun 791 i kadın. Kaçının erkek olduğunu bulalım.

4 — Antalya vilâyetinin 590 köyü var. Komşusu Burdur'un ise bundan 393 eksik köyü vardır. Bu komşu 2 vilâyetin köyleri bir arada kaç tanedir?

5 — Sevim kitapçıdan tanesi 185 kr olan defterlerden 4 tane aldı. 10 liralık verdi. Geriye kaç kuruş alacağını bulalım.

6 — Sevimlerin evi ile istasyon arasındaki yol 1650 metre. Sevim bu gün misafir dayısını tren ile yolcu etti. Sevim 2 m yi 3 adım atarak aldığına göre, istasyona inip çıkmakla kaç adım atmış oldu? (Cevap: 4950 adım).

7 — Köyümüz bundan 641 yıl önce kurulmuş. Köyümüzün hangi yılda kurulduğunu bulalım.

8 — İstanbul şehrinin alınışının 500 üncü yıldönümü, babam 24 yaşında iken parlak bir şekilde kutlanmış. Babam 1929 yılında doğduğuna göre: a) 500 üncü yıldönümü hangi yılda kutlanmıştır? b) Fatih Sultan Mehmet İstanbul'u hangi tarihte zaptetmiştir?

9 — Malatya'nın kayısısı dünyaca meşhurdur. Cevdetlerin şehrin batısında büyük bir kayısı bahçeleri var. Cevdetler, bu bahçelerinden geçen yıl 2850 kilo kayısı sattılar. Bu yıl, geçen yıldan 465 kilo fazla sattıklarına göre, 2 yılda Cevdetlerin kaç kilo kayısı sattıklarını bulalım.

10 — Hangi sayının $\frac{1}{5}$ i 60 eder?

11 — Hangi sayının 6 katı 210 eder?

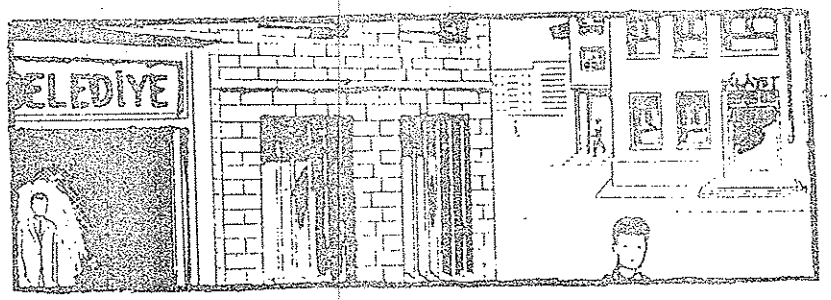

İLÇEMİZDE YÖNETİM ÖRGÜTLERİ

ZİHNİ PROBLEMLER :

1 — Çifti 25 kuruş olan portakaldan 6 tane aldım. 1 lira verdim. Geriye kaç kuruş alacağım?

2 — 2 si 160 kuruş olan yumurtadan 5 tane aldım. Kaç kuruş vereceğim?

3 — Litresi 480 kuruş olan sütten 1/2 litre aldım. 3 lira verdim. Geriye kaç kuruş alacağım?

4 — Kardeşimin boyu 1 metreden 5 santimetre eksik. Benim boyum 127 santimetre. Ben kardeşimden kaç cm büyüğüm?

5 — 1/2 kilosu 260 kuruş olan portakaldan, 1 buçuk kilo aldım. Kaç kuruş vereceğim?

6 — Hangi sayıyı 6 ile çarpar, 6 ilâve edersek 66 olur?

9 ların çarpma tablosunu öğrenelim.

9	9 × 1 = 9
9 + 9 = 18	9 × 2 = 18
9 + 9 + 9 = 27	9 × 3 = 27
9 + 9 + 9 + 9 = 36	9 × 4 = 36
9 + 9 + 9 + 9 + 9 = 45	9 × 5 = 45
9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9 = 54	9 × 6 = 54
9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9 = 63	9 × 7 = 63
9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9 = 72	9 × 8 = 72
9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9 = 81	9 × 9 = 81
9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9 + 9 = 90	9 × 10 = 90

KESİR FİKRİ

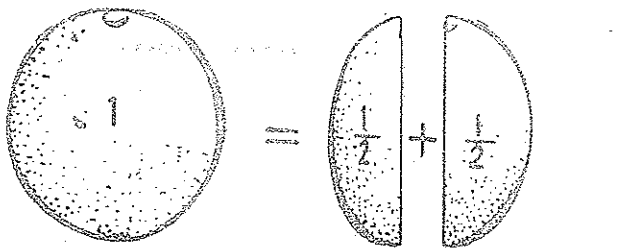

Bütün portakal — 1/2 portakal — 1/2 portakal

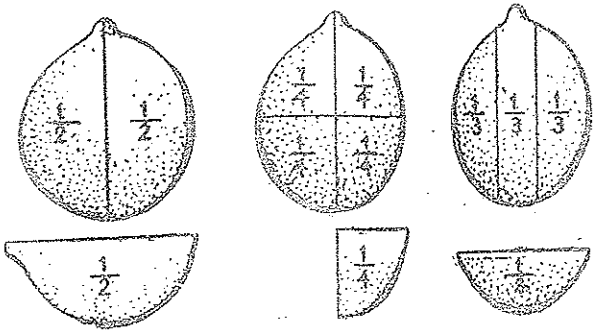

Yarım limon Dörtte bir limon Üçte bir limon

1) a — 1 lira 100 kuruş.

b) — 1 liranın $\frac{50}{100}$ (yüzde elli) si, 50 kuruş.

c) — 1 liranın $\frac{25}{100}$ (yüzde yirmi beş) i 25 kuruş.

d) — 1 liranın $\frac{10}{100}$ (yüzde on) u 10 kuruş.

2) a — 1 metre 100 santimetredir. Buna göre :

b) — 1 metrenin $\frac{50}{100}$ si = ... santimetredir.

c) — 1 metrenin $\frac{25}{100}$ i = ... santimetredir.

d) — 1 metrenin $\frac{10}{100}$ u = ... santimetredir.

PROBLEMLER :

1 — Osman'ın babası ziraat memurudur. Ayda aldığı 1856 liranın 1/4 ini her ay bankaya yatırıyor. Buna göre Osmanların 8 ayda, bankada kaç liraları birikmiş olur?

2 — Kazamızın en büyük hükümet memuru kaymakamdır. Dün kaymakamın ödevlerini öğrenmek üzere giden 3 arkadaşımızı, kaymakam bey, saat 9 u 15 dakika geçe kabul ettiler. Kendileri ile 38 dakika konuştu. Arkadaşlarımız saat kaçta ayrıldılar?

3 — Hükûmet konağı, okulumuzun güney batısına düşer. Hükûmet konağımız 1943 yılında, okulumuz ise hükûmet konağından 8 yıl önce yapılmış. Hükûmet konağı ve okulumuz bugün kaçar yaşındadır?

4 — Köyümüzün 1970 sayımına göre nüfusu, 678 erkek ile erkeklerden 58 fazla kadın vardır. 1965 sayımında 1012 kişi olan köyümüzün nüfusu 5 yılda ne kadar artmış?

5 — Kasabamız elektriğe 1946 yılında kavuşmuş. Babam o zaman 17 yaşında imiş. Kasabamız elektriğe kavuşalı kaç yıl oldu? Babam şimdi kaç yaşında?

6 — Ağabeyimin nikâh merasimi, geçen hafta belediye salonunda yapıldı. Davetlilerimiz pek çoktu. Saydım. 115 kadın, kadınlardan 27 fazla erkekler, erkeklerin sayısının yarısı kadar da çocuk vardı. Davetlilerin hepsi kaç kişi idi?

7 — Trafik polisleri dün 8 şoförden 15 er lira, 6 şoförden 25 er lira ceza aldılar. Dün kaç liralık ceza kesildi?

8 — Oğuz'un babası savcıdır. Aylığının 1/5 i olan 530 lirayı, her ay bankaya yatırır. a) Oğuz'lar 6 ayda bankaya kaç lira yatırır? b) 1 ayda kaç lira harcarlar?

9 — Bu yıl kasabamızda yapılan belediye meclisi seçimlerinde 4115 seçmenin 1/5 inden, 17 kişi fazlası oyunu kullanamadı. Seçimde oyunu kullanan ve kullanmayan vatandaşların sayılarını bulalım.

10 — Kasabamızdaki 2 ilkokulun mevcudu 828 öğrencidir. Birinin mevcudu 395 öğrenci. Diğer okulda kaç öğrenci var?

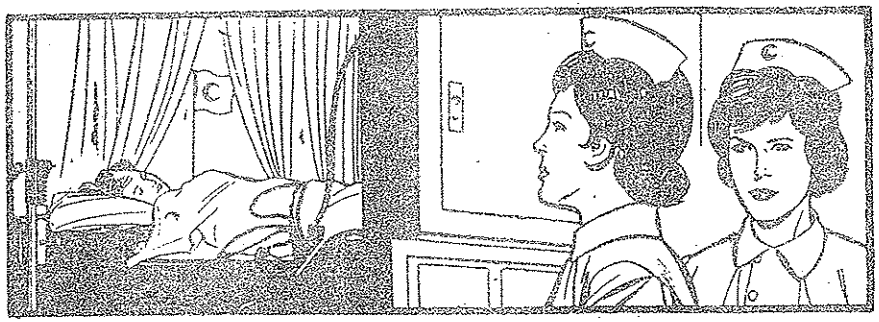

İLÇEMİZDE SOSYAL KURUMLAR

SAYILAR : (50 000) e kadar olan sayıları yazalım ve okuyalım.

İŞLEMLER :

Çarpmalar :

24	35	43	57	62
× 14	× 16	× 27	× 15	× 22

Bölmeler :

275 | 5 — 364 | 2 — 412 | 4 — 392 | 3

PROBLEMLER :

1 — Okuma odasının önceden 256 tane kitabı vardı. Yeniden bunun yarısından 17 fazla kitap geldi. Okuma odamızda şimdi kaç tane kitap olduğunu bulalım.

2 — Köyümüz bütçesinden okuma odası faslına ayrılan 480 liranın, 260 lirası ile 1 lüks ve tanesi 27 liradan 8 sandalye alındı. Ayrılan para yetti mi?

3 — Babam Çocuk Esirgeme Kurumu kurulduktan 6 sene sonra doğmuş. Çocuk Esirgeme Kurumu 1921 yılında kurulduğuna göre, babamın şimdiki yaşını bulalım.

4 — Okulumuz talebeleri Kızılay Kurumuna, her ay ortalama olarak 36 lira yardımda bulunurlar. Buna göre 8 ayda kaç lira yardım etmiş oluruz?

5 — Babam, kasabamız hastahanesindeki hastalara dağıtılmak üzere, 300 tane elma gönderdi. 15 elma daha olsaydı, bütün hastalara 5 er tane elma düşecekti. Kasabamız hastahanesinde yatan hastaların sayısını bulalım.

6 — Hayır sever 3 bağcı vatandaş, okulumuzdaki yoksul öğrencilere sabahları şerbet yapılıp içirilmek üzere, 65 litre pekmez bağışında bulundular. Bunun 27 litresini bir vatandaş, kalanını da eşit olarak iki vatandaş verdi. Bu iki vatandaşın kaçar litre pekmez verdiğini hesaplıyalım.

7 — Kasabamızdaki orta okul yaptırma derneğinin tertiplediği müsamerede birinci günde 126 lira, ikinci günde bundan 17 lira fazla para toplandı. Derneğin iki günde kaç lira topladığını bulalım.

8 — Kızılay, yangın felâketine uğrayan 6 vatandaşa 175 er lira yardımda bulundu. Hepsine kaç lira verdi?

9 — Kurban bayramında köyümüzden, Türk Hava Kurumuna yatırılmak üzere 118 tane koyun derisi ile bunun yarısından 11 fazla erkeç derisi toplandı. Köyümüz T.H.K. na kaç deri teslim etmiş oldu?

10 — Okul aile birliği 26 fakir öğrenciye birer önlük yaptırdı. Önlüğün biri 65 liraya çıktı. Hepsine kaç lira ödendi?

11 — Kızılay Kurumu mahallemizdeki 15 yoksul aileye 135 er kilo kömür dağıttı. Mahallemize dağıtılan kömürün hepsi kaç kilodur?

12 — 25 kuruşluk Kızılay pullarından 6 tane aldım. 150 kuruşum vardı. Yetti mi?

13 — Kurban bayramında komşu köyden, Türk Hava Kurumuna 86 tane deri verildi. Bizim köyden ise komşu köyün derilerinin 2 katından 16 fazla deri yatırıldı. Bu 2 köy Türk Hava Kurumuna kaç tane deri teslim etmiş oldu?

14 — Babam Çocuk Esirgeme Kurumuna 65 lira bağışta bulundu. Dedem, babamdan 20 lira fazla verdiğine göre, ikisinin birlikte Türk Hava Kurumuna kaç lira yardım etmiş olduklarını bulalım.

15 — Yarısı 35 olan sayının 5 katı kaç eder?

16 — 2 katı 90 olan sayının 3 katı kaç eder?

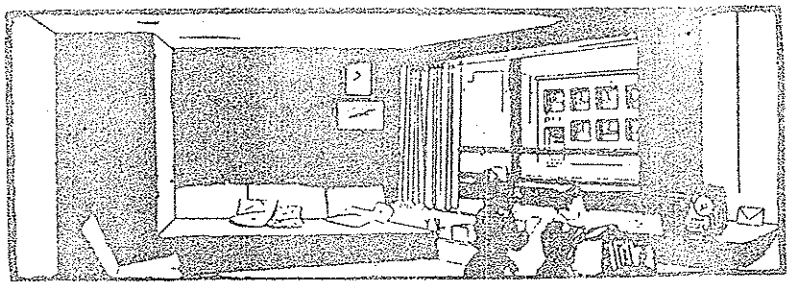

İLÇEMİZDE HABERLEŞME

SAYILAR : (60 000 e kadar olan sayıları yazalım ve okuyalım.)

ÇARPMA İŞLEMİNE DEVAM

İki basamaklı sayılarla, iki ve üç basamaklı sayıların çarpmasını öğrenelim.

Örnek problem : 1 — Annem kilosu 65 kuruştan, 14 kilo patates aldı. Kaç kuruş vereceğini bulalım.

ÇÖZÜMÜ VE SAĞLAMASI

65 → Çarpılan
× 14 → Çarpan

260
+ 65

910 → Çarpım.

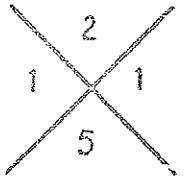

Aşağıdaki çarpma işlemlerini inceliyelim.

35 × 12 70 + 35 420	46 × 15 230 + 46 690	54 × 23 162 + 108 1242

Aşağıdaki çarpma işlemlerini sağlamaları ile yapın.

25	34	38	43	56	47
× 13	× 16	× 17	× 15	× 25	× 14

KESİR VE ÖLÇÜ FİKRİ :

Alıştırmalar :

1 — 5 düzine kalem kaç tane eder?

2 — 1 düzine kalemin 1/3 i satıldığında, geride kaçı kalır?

3 — 60 adet kalem kaç deste eder?

4 — 4 saat ve 3 çeyrek saat bir arada kaç dakika eder?

5 — 1/2 kilogram, 1/4 kilogram kaçar gram eder?

6 — 1 yılın 8 ayında ders yapıyoruz. Kaç ayı tatil olur?

7 — 1 günün 11 saati gündüz olduğunda, kaç saati gece olur?

8 — 1 liranın 25/100 ini harcadım. Kaç kuruşum arttı?

9 — 1 günün 1/3 i kaç saattir?

10 — 250 gram 1 kilogramın kaçta biridir?

Sınıfça postaneye giderek yandaki cetvelde gösterilen soruların cevaplarını öğrenelim. Kaç kuruş olduklarını, karşılarındaki boş yerlere yazalım. Bu bilgileri unutmayacak şekilde ezberliyelim.

1)	Adi mektup	: ..... kr
2)	Uçak ile mektup	: ..... kr
3)	Taahhütlü mektup	: ..... kr
4)	İadeli taahhütlü mektup	: ..... kr
5)	Posta kartı	: ..... kr
6)	Tebrik kartı	: ..... kr
7)	Normal telgraf	: ..... kr
8)	Acele telgraf	: ..... kr
9)	Yıldırım telgraf	: ..... kr
10)	ELT telgraf	: ..... kr

PROBLEMLER :

1 — Dün öğretmenimizle birlikte postaneye gittik. Okuldan ayrıldığımızda saat 9 u 10 dakika geçiyordu. Okula döndüğümüzde 10 a 10 dakika vardı. Bu zamanın 6 dakikası yolda geçti. Postanede kaç dakika kaldığımızı hesaplıyalım.

2 — 3 ü 30 kuruş olan zarflardan 1 düzine aldım. 120 kuruşum vardı. Yetti mi?

3 — Nurten'e babası bir tane 10 liralık ile 5 adet mektup verip, postaneye götürmesini söyledi. Nurten bu mektupların 3 ünü taahhütlü, 2 sini de adi olarak gönderdi. Babasına kaç kuruş getirdiğini bulalım.

4 — Dün kasabamızın pazarı idi. Muhtar köyümüze ait mektupları postaneden alıp getirdi. Getirdiği mektupların 2/3 si asker mektubu. Mektupların hepsi 96 tane olduğuna göre, köyümüze diğer yerlerden gelen mektupların sayısını bulalım.

5 — Babam dün asker ağabeyime 12 kelimelik acele telgraf çekti. Postacıya kaç kuruş ödedi?

6 — Dün dayımların bir çocuğu dünyaya geldi. Doğum biraz güç olduğu için, kasabaya saat 11 buçukta muhtarın dairesinden telefon açtık. 25 dakika sonra hastanenin arabası geldi. 15 dakikada vasıta hastaneye ulaştığına göre dayımlar hastaneye vardıklarında saat kaçı gösteriyordu?

7 — Babam radyomuzun son ve 6 ncı taksidi olan 75 lirayı 3 gün sonra yatıracak. Borcumuz bitecek. 125 lira da radyoyu alırken peşin vermişti. Radyomuzun kaç lira olduğunu bulalım.

8 — Sınıfça postaneye gittiğimiz gün, kendimize «Kardeş okul» olarak seçtiğimiz Adana ilkokullarından birine 6 adi mektup ile büyükçe bir paket kitap gönderdik. Postacıya 900 kuruş verdik. Kitap paketimiz kaç kuruşa gitti?

9 — Halûk cebindeki para ile 50 kuruşluk posta pullarından 7 tane, tanesi 4 kuruş olan zarflardan 1 düzine aldı. 35 kuruşu arttı. Daha önceden kaç kuruşunun olduğunu bulalım.

10 — Halil Dayı pazara getirdiği 6 koyunundan 3 ünü 230 liradan 2 sini 165 er liradan sattı. Eline geçen para ile 666 liraya bir radyo aldı. Kaç lirası arttı?

11 — Dayım asker oğluna bugün 80 lira para ile 1 adet taahhütlü mektup gönderdi. Postacıya kaç kuruş ücret ödediğini bulalım.

12 — İnci asker ağabeyine 24 kelimelik ELT telgraf çekti. Postacıya bütün bir 10 liralık verdi. Geriye kaç kuruş aldı?

KARIŞIK PROBLEMLER

1 — Ali 450 kr parasının $\frac{3}{5}$ ini Kızılay'a verdi. Kızılay'a kaç kr verdiğini ve kendine kaç kr kaldığını bulalım.

2 — Ayşeler yeni aldıkları radyonun 180 lirasını peşin verdiler. Kalanını da 8 taksitte ödeyecekler. Her taksitte 7 lira verecekler. Ayşe'lerin radyosunun fiyatı kaç liradır?

3 — Kasabamızda, okul çağında 679 çocuk var. Okulumuzda kayıtlı 263 kız 303 erkek öğrenci vardır. Buna göre okuma çağında olup da, okuyamıyan kaç çocuk vardır?

4 — Postaneden Adana ile yaptığımız telefon konuşması 2150 kr tuttu. Bütün bir 50 liralık verdik. Geriye kaç kr alacağız?

5 — İçinde bulunduğunuz şehir veya kasabanızın 1965 ve 1970 sayımlarındaki nüfuslarını öğrenin. Artış farklarını bulun.

6 — İpek postaneye 2 taahhütlü, 3 uçak ile mektup yatırdı. 7,5 lirası vardı. Yetti mi?

7 — Şehrimize bağlı 894 köyden $\frac{2}{3}$ ünden 220 fazlasında okul vardır. Şehrimize bağlı okullu ve okulsuz köylerin sayısını bulalım.

8 — Dilek'in babası belediye reisidir. Aylığı olan 2850 liranın, her ay 1/5 inden 24 lira fazlasını üniversitedeki ağabeyine gönderiyor. 525 lira da ev kirası veriyorlar. Kendilerine kaç lira harçlık kaldığını bulalım.

9 — İlçemizin 1970 sayımına göre nüfusu 8460 kişidir. Bunun $\frac{3}{6}$ sından 128 kişi fazlası kadındır. İlçemizdeki kadın ve erkeklerin ayrı ayrı sayılarını bulalım.

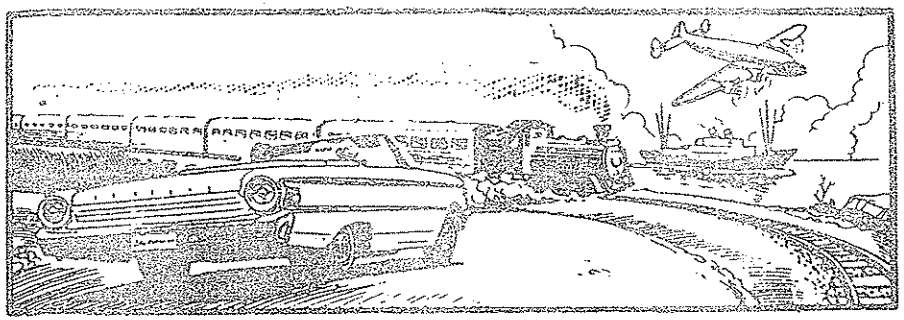

KOMŞU İL ve İLÇELERLE İLİŞKİ
İÇ TURİZM

Aşağıdaki işlemlerin cevapları verilmiştir. Doğru olanların altına (D), yanlış olanların altına (Y) işaretini koyalım.

648	516	877	759
411	475	603	357
+ 297	+ 467	+ 457	+ 825
1356	1448	1927	1941
(D)	( )	( )	( )
564	876	1837	1555
— 315	— 387	— 679	— 666
259	489	1168	889
(Y)	( )	( )	( )

24 × 4	38 × 5	56 × 3	62 × 6	13 × 8
96	180	168	362	104
(D)	( )	( )	( )	( )

Bölmeler :

105 ⌊5 — 265 ⌊2 — 196 ⌊4 — 126 ⌊6

GRAFİKLER :

1 — Bir ilkokulun 3 üncü sınıfında 50 öğrenci var. Bunların 30 u erkek, 20 si kız öğrenci. Bu sınıfı grafikle gösterelim.

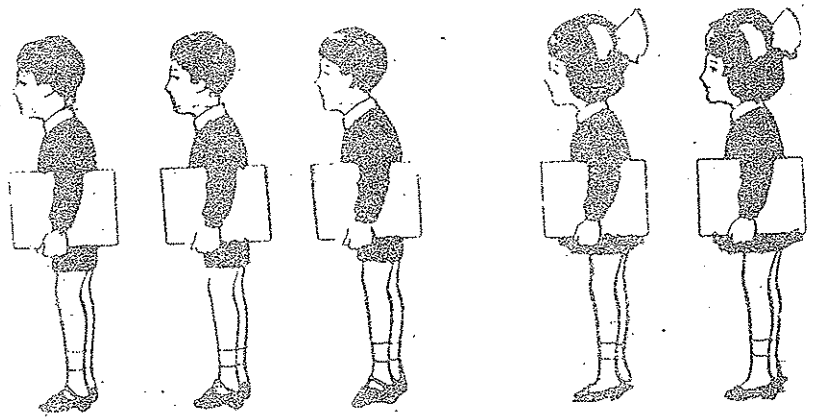

NOT : Her resim 10 öğrenciyi gösterir.

2 — Sınıfımızda Ocak ayı içinde hastalanıp, 3 günden fazla devamsızlık yapan arkadaşlarımızı gösteren grafiktir. Buna göre sınıfımızdan Ocak ayında kaç kız ve kaç erkek arkadaşımız hasta olmuştur? (Resimlere bakarak cevap verelim.)

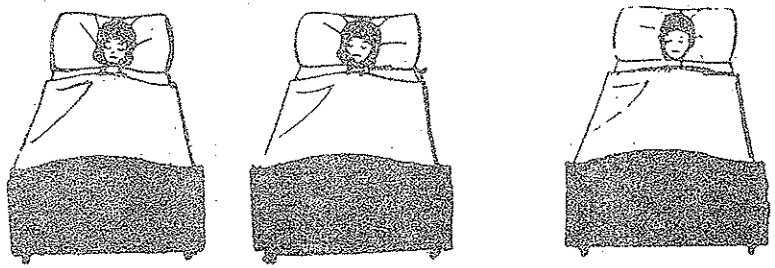

NOT : Her resim 5 öğrenciyi gösterir.

PROBLEMLER :

1 — Bir bakkal komşu kasabadan 7 tanesini 315 kuruştan aldığı yumurtaların tanesini 65 kuruştan sattı. Bu işten kaç lira kazandı?

2 — Denizli - Tavas arasında çalışan bir otobüs gidişte 26, dönüşte 29 yolcu taşıdı. Yolcu başına 6 lira aldığına göre, gidiş - gelişte yolculardan kaç lira topladığını bulalım.

3 — Kasabamızdaki motorlu ve motorsuz vasıtaların hepsi 245 tanedir. Bunun 2/5 sinden 13 eksiği motorlu vasıtadır. Buna göre kasabamızdaki motorlu ve motorsuz vasıtaların ayrı ayrı sayılarını bulalım.

4 — Ayşe'nin babası 645 liraya satın aldığı bisikletin 125 lirasını peşin ödedi. Kalanını 5 taksitte verecek. Her taksitte kaçar lira yatırması lâzımdır?

5 — Köyümüz otobüsü her gün şehre gidip geliyor. Otobüste 3 kişilik 8 sıra, 2 kişilik 7 sıra vardır. Bu otobüs dolu olarak gidip geldiğinde, kaç yolcu taşımış olur?

6 — Arkadaşımız Fatma'nın babası, belediye otobüslerinde şofördür. Aylığı olan 1496 liranın, 1/4 ini bankaya yatırdıktan sonra, kalanını harcıyorlar. Fatma'ların 1 aylık masrafı kaç liradır?

7 — Dün annem, babam ve kardeşimle birlikte gezmeğe gittik. Gidiş ve gelişte belediye otobüsüne bindik. Kardeşimle ben paso bileti aldık. Gidiş gelişte otobüse kaç kuruş verdik?

8 — Hatice'nin babası 865 liraya bir at arabası ile, 645 er liraya 2 at satın aldı. Paranın 555 lirasını peşin, kalanını da 8 taksitte ödeyecek. 1 taksitte kaç lira verecek?

9 — Denizli - İzmir arasındaki yol 248 kilometre. Otobüsler bu yolu 4 saatte alırlar. Buna göre otobüsler 1 saatte ortalama olarak kaç kilometre sür'at yapıyor demektir?

10 — İst.-Tekirdağ arası otobüs ücreti, insan başına 20 liradır. İçinde 2 kişilik 18 sırası olan 1 otobüs, gidiş ve gelişinde dolu olduğunda 250 liralık mazot yaksa, kaç lira kazanmış olur?

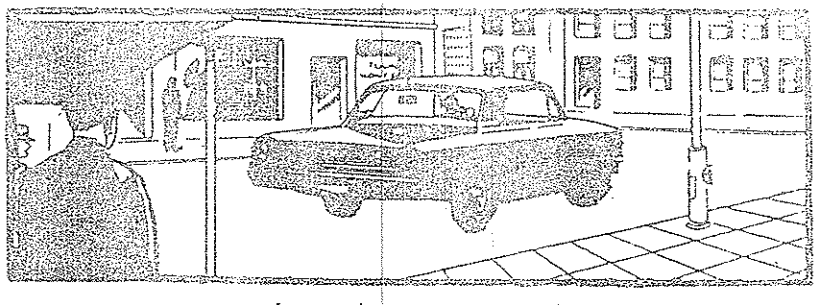

KOMŞU İL ve İLÇELERLE İLİŞKİ

Aşağıdaki rakamları oku. Karşılarına yazılarını yazınız.

1 — 55 128 .....
2 — 60 536 .....
3 — 69 247 .....
4 — 75 006 .....
5 — 82 750 .....

Yazılarını okuduğunuz sayıların, karşılarına rakamlarını yazınız.

1 — Elli sekiz bin üç yüz altmış beş .....
2 — Altmış beş bin sekiz yüz seksen .....
3 — Altmış sekiz bin sekiz yüz on altı .....
4 — Yetmiş yedi bin beş yüz yirmi beş .....
5 — Seksen bin beş yüz dokuz .....

İŞLEMLER :

Toplamalar :

580	795	1415	2626
617	573	671	874
455	458	418	624
+ 64	+ 144	+ 243	+ 321

Çıkarmalar :

4567	5001	7835	8877
— 2645	— 3240	— 5128	— 4746

Çarpmalar :

86	125	114	115	124
× 16	× 14	× 16	× 23	× 24

KARE

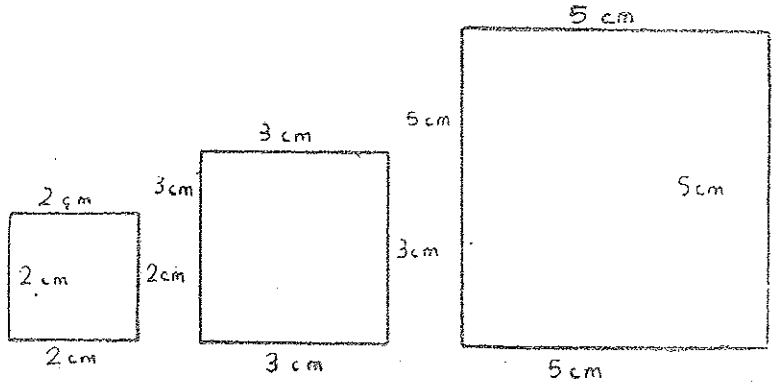

KARE : Yukarıda gördüğümüz gibi 4 kenarı birbirine eşit olan kapalı şekillere KARE denir.

Ödev : Defterinize, cetveliniz yardımı ile 3 cm ve 6 cm kenarlı birer kare çiziniz.

PROBLEMLER :

1 — Ali Dayı, komşu kasabadan tanesini 170 liradan aldığı 34 koyunu, bir müddet baktıktan sonra hepsini toptan 7500 liraya sattı. Ali Dayının bu alış-verişten kaç lira kazandığını bulalım.

2 — Komşu kasabamız olan İsmet Paşa'ya otobüs ile gezi yaptık. Otobüsteki 3 kişilik yerlere 5, 2 kişilik yerlere de 3 kişi oturduk. Her birimiz gidiş-geliş için otobüse 6 lira öde-

dik. Otobüste 3 kişilik 7, 2 kişilik 8 sıra vardı. a) Otobüse kaç öğrenci bindiğimizi, b) hepimizin otobüse kaç lira ödediğimizi bulalım.

3 — Şehrimizin deniz seviyesinden yüksekliği 450 m dir. Şehrimizin güney batısındaki Babadağının deniz seviyesinden yüksekliği 2308 m olduğuna göre, Babadağı şehrimizden kaç m yüksektedir?

4 — Aydın - İzmir arasında çalışan bir otobüs sabahleyin 38 yolcu ile hareket etti. Yolcu başına 8 er lira alan bu otobüs, 75 liralık benzin yaktı. Kendine kaç lira kaldı?

5 — Komşu kasabaya kestirme patika yoldan bir atlı saatte 13 km yaparak 3 saatte alır. Aynı kasabaya şoseden giden bir otobüs saatte 35 km yaparak 2 saatte alır. Bu 2 yol arasında kaç kilometre fark olduğunu bulalım.

6 — Vilâyetimizin içindeki ilkokullarda 8560 öğrenci okumaktadır. Komşu kasabamızda bunun 2/5 si kadar ilkokul öğrencisi var, Vilâyetimizdeki ilkokul öğrencileri komşu kasabamızdan kaç öğrenci fazladır?

7 — Ankara - Mamak arasında çalışan 14 kişilik bir otobüs yolcu başına 400 kuruş almaktadır. Bu otobüs dolu olarak bir günde 4 defa gitse ve gelse, 125 liralık benzin parasını çıkardıktan sonra kendine kaç lirası kalır?

8 — Sabahleyin saat 5 te Antalya'dan kalkan sebze yüklü bir kamyon, İsparta'ya 11 de vardı. Bu kamyon Antalya - İsparta arasındaki yolu kaç dakikada almış oldu?

9 — 1965 sayımına göre Çorum vilâyetinin nüfusu 447539 komşu Çankırı'nın ise 241953 kişi idi. Bu komşu 2 vilâyetin nüfusları arasındaki farkı bulalım.

10 — Ankara - Bolu arasında çalışan bir otobüs giderken 37, dönüşte 42 yolcu ile hareket etti. Bir yolcudan 20 lira aldığına ve gidiş-gelişte 235 liralık benzin yaktığına göre, bu otobüsün kazancını hesaplıyalım.

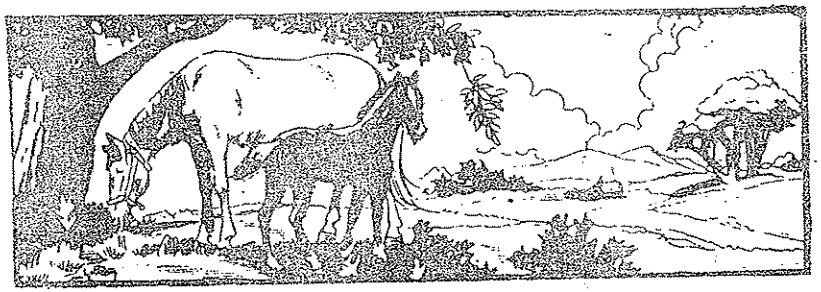

İLÇEMİZDE ÇAYIR, TARLA ve ORMANLAR

İŞLEMLER :

Toplama ve çıkarmalar .

1 300	3 657		
2 756	5 124	7 500	9 6477
+ 657	+ 831	— 5 176	— 7 523

Çarpmalar :

67	86	75	147	135
× 8	× 9	× 16	× 6	× 7

Bölmeler :

137 | 4 — 315 | 5 — 217 | 2 — 355 | 6

ÇARPMA İŞLEMİNE DEVAM :

Her hangi bir sayıyı kolayca 10 ve 100 ile nasıl çarpalım?

a. Her hangi bir sayıyı 10 ile kolayca çarpmak için, o sayının önüne bir sıfır (0) koymak kâfidir.

Misâl :

12
× 10
---
00 = 12 × 10 = 120
+ 12

120

b. Her hangi bir sayıyı 100 ile kolayca çarpmak için, o sayının önüne 2 sıfır (00) koymak kâfidir.

Örnek problem : 1 — Babam, tanesi 85 kuruştan 100 tane yumurta satın aldı. Kaç kuruş vereceğini bulalım.

Kısa cevap : 85 × 100 = 8500 kr

Ödev : Aşağıdaki sayıları kolay yoldan önce 10 ile, sonra 100 ile çarpalım.

17, 25, 44, 53, 75, 86

BÖLMENİN SAĞLAMASI :

Örnek problem : 2 — 125 fındığı 4 arkadaş aramızda pay ettik. Herbirimize kaçar fındık düştüğünü bulalım.

```
Bölünen ← 125 | 4 → Bölen
          | 12  31 → Bölüm
          -----
          005
            4
          -----
          001 → Artan
```

Sağlaması :

```
  31
×  4
-----
 124
+  1
-----
 125
```

Şöyle yapalım : Bölüm (31) ile, bölen (4) ü çarpalım. Ve artan (1) i buna ilâve edelim. Neticede bölünen (125) sayısını bulursak (bu işlemde bulduk) yaptığımız işlem doğrudur deriz.

Not : Bölme işleminde artan olmazsa bölüm ile bölenin çarpımı bölünen sayıyı verir.

Aşağıdaki bölme işlemlerini, sağlamaları ile birlikte defterimize yapalım.

147 | 2 275 | 5 213 | 4 314 | 3

PROBLEMLER :

1 — Sınıfça çayır ve tarlaları incelemek üzere meraya gittik. Okuldan ayrıldığımızda saat 8 i 50 dakika geçiyordu. İncelemelerimiz bittikten sonra, okula saat 10 a çeyrek kala döndük. Gezimiz kaç dakika sürdü?

2 — Gezi dönüşünde birlikte menekşe, sünbül, papatya ve gelinciklerden meydana gelen bir demet yapıp, öğretmenimizin masasına koyduk. Demette 64 menekşe, 27 sünbül ve

bunların toplamının 2 katından 25 eksik papatya ve gelincik vardı. Demetteki bütün çiçeklerin sayısını bulalım.

3 — Hasan Dayı mercimek tarlasına kg ı 72 kuruş olan fenni gübreden 375 kg attı. Bunun yerine arabası 18 lira olan çiftlik gübresinden atsaydı, aynı para ile kaç araba çiftlik gübresi alabilirdi. (Ceyap: 15 araba.)

4 — Ayşe'ler 1 kenarı 75 m olan kare şeklindeki tarlalarının etrafına 3 m de bir çukur açıp badem diktiler. Ayşe'lerin tarlalarının etrafındaki bademlerin sayısını bulalım.

5 — Şule'nin babası ilköğretim müfettişi. Geçen gün teftişe gittiği Apa Köyü İlkokulundan dönüşünde öğrenciler kendilerine, menekşe ve sünbüllerden bir demet çiçek vermişler. Şule bunları saydı. 115 adet menekşe ve menekşelerin 3/5 ü kadar sünbül vardı. Demetteki çiçeklerin hepsi kaç tane idi?

6 — Mer'ada otlayan 265 hayvanın 2/5 si koyun ve kuzu, 115 i sığır, diğerleri de keçi ve oğlaklardı. Mer'adaki keçi ve oğlakların hepsi bir arada kaç tane idi?

7 — Kardeşimle topladığımız kır çiçeklerinin sayısı 176 tanedir. Benim çiçeklerimin sayısı, kardeşiminkinden 26 fazla. Bu çiçeklerin kaçı benim, kaçı kardeşimindir?

8 — Köyümüz çayırlığında büyükçe bir çınar ağacı var. Yazın yorulan köylüler, bu çınarın gölgesinde dinlenirler. Dedem, bu çınarın 107 yıl önce dikildiğini söyledi. Hangi yılda dikildiğini bulalım.

9 — Ali Dayı 174 er liradan aldığı 36 koyunu, bir müddet otlatıp besledikten sonra hepsini toptan 8500 liraya sattı. Ali Dayının bu işten kaç lira kazandığını bulalım.

10 — Ayşe kuzularına, demeti 65 kuruştan 8 demet yonca aldı. 10 lira verdi. Geriye kaç kuruş alacak?

11 — Yarısı 24 olan sayının 5 katı kaç eder?

12 — 3 katı 105 olan sayının 8 katı kaç eder?

13 — İpek cebindeki 875 kr parasının 3/5 ünden 25 kr fazlası ile defter aldı. Defterinin fiyatını ve artan parasını bulalım.

14 — Kasabamızın batısına düşen koruluğa gezi yaptık. İncelemelerimizi bitirdikten sonra, büyük çamları saydık. 216 tane geldi. Küçük çam fidanlarının sayısı, büyüklerin 4/6 ü kadar. Koruluktaki bütün çamların sayısını bulalım.

15 — Dikdörtgen şeklinde bir koruluğun uzun kenarı 686 m. Kısa kenarı ise 425 m dir. Buna göre koruluğun çevresinin kaç metre olduğunu hesaplıyalım.

16 — Koruluktan kardeşim İnci ile çeşitli orman çiçeklerinden topladık. İnci'nin çiçekleri benimkinden 16 tane fazla. İkimizin çiçeklerinin sayısı 160 olduğuna göre, bunun kaçı benim, kaçı İnci'nindir?

17 — Köyümüzde oturan orman bakım memuru, geçen hafta 1950 liraya bir at satın aldı. Parasının 2/5 sini peşin, kalanını da 5 taksitte ödeyecek. 1 taksitte kaç lira vereceğini bulalım.

18 — Sevim'ler yeni yaptırdıkları ev için orman idaresinden metre küpü 252 liradan, 6 metre küp kereste satın aldılar. Taşıma ücreti olarak 240 lira verdiler. Sevim'lere kerestenin 1 metre küpünün kaç liraya geldiğini hesaplıyalım.

19 — Halûklar evlerine 6 koltuk ile 2 dolap ve bir masa satın aldılar. Hepsine 497 lira ödediler. Masa 65 lira ve dolabın biri 75 lira olduğuna göre, koltukların tanesinin kaç liraya geldiğini bulalım.

20 — 15 kg mangal kömürü ile 8 kg ütü kömürüne 895 kr ödedik. Mangal kömürünün 1 kg ı 25 kr. 1 kg ütü kömürü kaç kr tur?

21 — Kasabamıza, Tarzan'ın Afrika ormanlarında çevirdiği güzel bir filmi geldi. Sınıfça seyretmeğe gittik. 48 arkadaşımız filmi seyretti. Her birimiz 125 er kr verdik. Sinemacının sınıfımızdan kaç lira topladığını bulalım.

22 — Fatma'nın babası orman bakım memuru. Aylığı olan 1152 liranın, 2/8 sini her ay atına yem parası ayırır. 90 lira da ev kirası veriyorlar. Aylıklarının kaç lirası harçlığa kalıyor?

KARIŞIK PROBLEMLER

1 — Bir taksi saatte ortalama 90 km sürat yaparak istediği yere 5 saatte vardı. Aynı yolu saatte 50 km sürat yapabilen bir kamyon kaç saatte alabilir?

2 — İpek'ler evlerine her gün 4 ekmek alıyor. Ekmeğin tanesi 150 kuruş olduğuna göre, İpek'lerin 1 ayda ekmeğe verdiği parayı hesaplıyalım.

3 — Kardeşim Orhan kızamıktan hasta. Doktor tatlı ve meyva yedirmemizi söyledi. Kardeşime günde 7 elma, 4 portakal ve 6 tane mandalina yediriyoruz. Kardeşim 3 hafta sonra iyileşecek. Bu zamanda kardeşime, her meyvadan kaçar tane yedireceğimizi bulalım.

4 — Fatma'nın babası 8560 liraya bir değirmen satın aldı. Bunun 5000 lirasını peşin ödedi. Kalanını 5 taksitte verecek. Bir taksitte kaç lira ödeyeceğini bulalım.

5 — 2 sayının toplamı 5128 dir. Bu sayılardan büyüğü 3500 olduğuna göre, küçüğü kaçtır?

6 — Ali sebzeciden aldığı 4 kg portakal ile 5 kg mandalina için 2200 kuruş ödedi. Mandalinanın 1 kilogramı 260 kr Portakalın 1 kilosunun kaç kuruş olduğunu bulalım.

7 — Tanesi 200 kr olan ekmekten 3 çeyrek, tanesi 50 kr olan simitlerden 5 tane aldım. 4 liram vardı. Yetti mi?

8 — Veli Dayı pazara getirdiği 6 koyunundan 4 ünü 205 liradan, 2 sini 180 liradan sattı. Eline geçen paranın 950 lirası ile 1 inek satın aldı. Kaç lirası arttı?

9 — Hangi sayıyı 9 ile çarpar, 125 ilâve edersek 701 sayısını elde ederiz?

10 — Bir köylü pazara getirdiği 87 yumurtayı, tanesini 60 kuruştan sattı. Eline geçen para ile metresi 575 kr tan 4 m basma aldı. Kaç kuruşu arttı?

11 — 575 metreye kaç m ilâve edersek, 1 km olur?

12 — 5 hektometrenin yarısı kaç m eder?

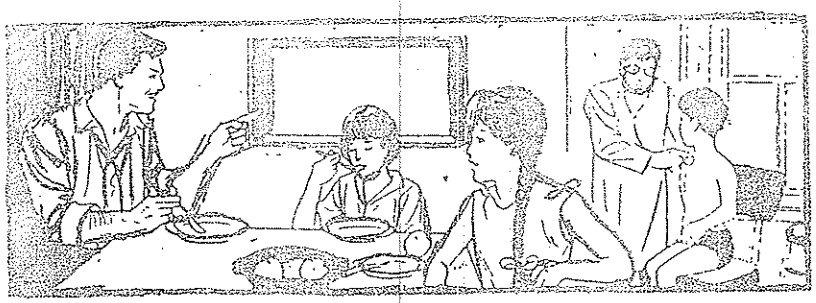

Ünite : **SAĞLIĞIMIZI KORUYALIM**

İŞLEMLER :

Çarpmalar :

78	96	112	124	136
× 14	× 16	× 13	× 15	× 15

Bölmeler :

296 | 4 375 | 5 486 | 6 328 | 8

KESİR FİKRİ

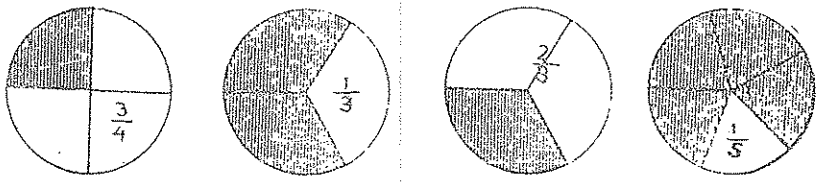

Dörtte üç Üçte bir Üçte iki Beşte bir

B) Siz de aşağıdaki şekillerin $\frac{3}{4}$ ünü, $\frac{1}{3}$ ini, $\frac{2}{3}$ sini ve $\frac{1}{5}$ ini çizerek gösterin.

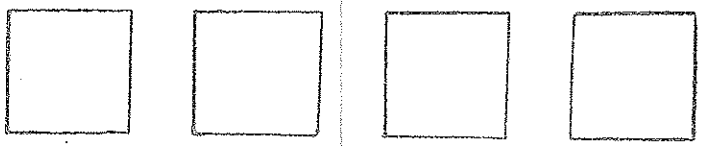

Dörtte üç Üçte bir Üçte iki Beşte bir

ALIŞTIRMALAR :

1 — 20 dakika 1 saatin kaçta biridir?
2 — 40 dakika 1 saatin ne kadarıdır?
3 — 12 dakika, 1 saatin kaçta biridir?
4 — 1 günün 3/4 ü kaç saat eder?
5 — 1 metrenin 1/5 i kaç cm eder?
6 — 1 düzine kalemin 2/3 si kaç tanedir?
7 — 1 yılın 1/3 i kaç ay eder?
8 — 100 kuruşun 2/5 si kaç kuruş eder?

PROBLEMLER :

1 — Kuvvetli ve gürbüz olmamız için annem, kardeşim ile bana her gün 1/2 litre süt alıp içiriyor. Sütün 1 litresi 450 kuruş. Buna göre 1 haftada kaç kuruş süt parası veriyoruz?

2 — Su, vücut sağlığımız ve temizliğimiz için çok lüzumludur. Belediyeye 3 ayda bir, su parası olarak137 lira veriyoruz. Bir yılda kaç lira su parası vereceğimizi bulalım.

3 — Okula ilk başladığım yıl kilom 25, boyum ise 103 cm idi. Dün çekildim. Kilom 34, boyum 128 cm geldi. 3 yılda kilom ve boyumun ne kadar artmış olduğunu bulalım.

4 — Arkadaşım Ayşe, kızamık hastalığına yakalanalı 8 gün oldu. Dün doktor tekrar muayene etti. Babasına 5 haftayı tamamlamadıkça dışarıya çıkmamasını söyledi. Ayşe arkadaşlarına kavuşabilmesi için daha kaç gün yatacak?

5 — Babamın ağırlığı, benim ağırlığımın 3 katından 6 kg eksik. Annemin ağırlığı babamdan 8 kg fazla. Benim ağırlığım 28 kg geldiğine göre, babamın ve annemin ağırlıklarını bulalım.

6 — Dişlerimi her sabah fırçalarım. Dün eczaneden 2 diş macunu ile 1 tane diş fırçası aldım. Eczacıya verdiğim 20 liralıktan geriye 225 kr aldım. Diş macununun biri 550 kuruş olduğuna göre, diş fırçam kaç kuruşa geldi?

7 — Babam evimize toptancıdan 24 kg soğan ile 8 kg kuru fasulye satın aldı. İkisi için 100 lira ödedi. Soğanın 1 kilogramı 180 kuruş. Fasulyenin 1 kilogramı, kaç kuruştur?

ÇÖZÜMÜ

180 kuruştan
× 24 kg soğan,
720
+ 360
4320

10000
— 4320 kr
5680

5680 | 8
56 710 kr
008
— 8
0000

8 — Nermin sebzeciden bağı 75 kuruştan 5 bağ marul ile 4 kg mandalina aldı. Sebzeciye 1775 kr. ödedi. Buna göre mandalinanın 1 kg ının kaç kuruşa geldiğini bulalım.

9 — 4 paket pamuk ile 5 tane gripine 790 kuruş verdim. Gripinin tanesi 50 kuruş. 1 paket pamuk kaç kuruştur?

10 — Doktor anneme içinde 20 şer hap bulunan 3 tüp hap verdi. Annem bu hapların 2/3 sinden 5 fazlasını kullandığında hastalığı geçti. Geride kaç tane hapı kaldı?

11 — Babam her gün 550 kuruşluk sigaralardan 1 paket içiyordu. Doktor sigarayı bırakmasını söyledi. Bunun yerine litresi 450 kuruş olan sütten, her gün 1/2 litre içiyor. Babam sigaranın yerine süt içmekle 1 haftada kaç kuruş kâr ediyor?

12 — Tanesi 280 kuruş olan penisilin ampullerinden 6 tane, tüpü 315 kr olan haplardan 4 tüp aldım. Kaç kuruş vereceğim?

13 — Cebimdeki parama 35 kuruş daha ilâve edersem tam 1 liram olacak .Cebimde kaç kuruşum vardır?

14 — Hangi sayının yarısına 25 ilâve edersek 75 sayısını buluruz?

15 — Hangi sayının 5 katına 25 ilâve edersek 185 eder?

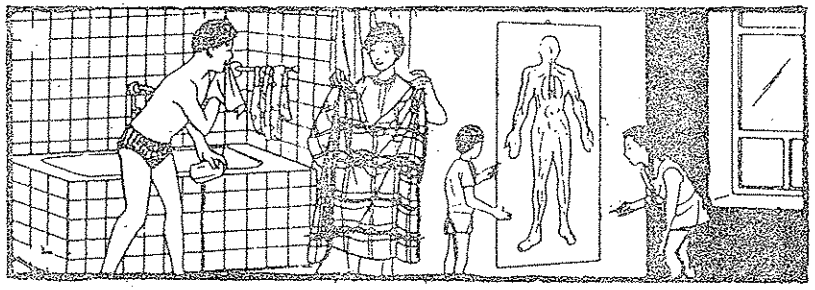

VÜCUDUMUZU TANIYALIM

İŞLEMLER :

Toplama ve çıkarmalar :

16 + 8 — 4 = 20	64 — 12 + 2 = 50
23 + 10 — 5 = ...	75 — 15 + 12 = ...
35 + 12 — 14 = ...	80 — 20 + 14 = ...
44 + 15 — 10 = ...	97 — 15 + 12 = ...

Çarpma ve bölmeler : (İşlemleri defterinde yap. Bulduğun cevapları karşılarına yaz.)

26 × 5 = ...	136 : 4 = ...
51 × 3 = ...	35 × 17 = ...
75 × 6 = ...	240 : 6 = ...
95 : 5 = ...	45 × 7 = ...
25 × 13 = ...	405 : 5 = ...

ZİHNİ PROBLEMLER :

1 — Hangi sayıya 16 ilâve edersek 35 sayısını buluruz?

2 — Hangi sayıdan 35 sayısını çıkarırsak 30 kalır?

3 — Hangi sayıyı 7 ile çarpar, 4 ilâve edersek 60 sayısını buluruz?

4 — 5 deste kalemden, 2 kalem alındığında geride kaç kalem kalır? Bu kadar kalem kaç düzine eder?

5 — 104 ten geriye doğru 8 er 8 er sayarken, 80 den sonra hangi sayı söylenir?

6 — Tanesi 50 kuruştan 5 kalem aldım. 2 buçuk liram vardı. Yetti mi?

DİKDÖRTGEN

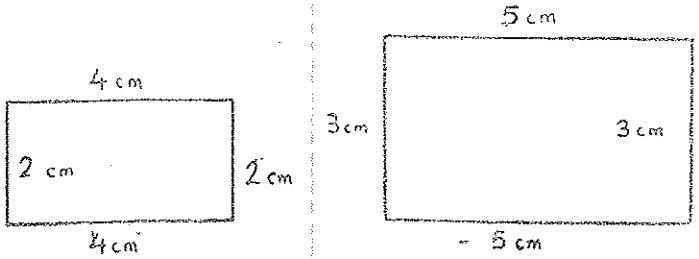

Dikdörtgen : Yukarıda gördüğümüz gibi karşılıklı kenarları eşit olan kapalı şekillere DİKDÖRTGEN denir.

ÖDEV : a) Sınıfınızda dikdörtgene benziyen eşya ve şekilleri gösterin.

b) Defterinize, cetveliniz yardımı ile kısa kenarı 5 cm uzun kenarı 8 cm olan bir dikdörtgen çiziniz.

PROBLEMLER :

1 — Evimize haftada 4 litre süt alıyoruz. Sütün bir litresi 450 kr. Süt için 1 haftada ve 1 yılda kaç lira ödeyeceğimizi bulalım. (1 yıl 52 hafta)

2 — Bir bakkal tanesi 4 lira olan su bardaklarından 4 düzine aldı. Bütün bir 500 liralık verdi. Geriye kaç lira aldı?

3 — Annem kilosu 11 lira olan sabundan 7 kg paketi 650 kr olan çamaşır tozundan 3 paket aldı. 100 liralık verdi. Geriye kaç kr aldı?

4 — Günde 1 paket sigara içen annem bunun vücut sağlığına büyük zararlar yaptığını kabul ederek bıraktı. Her gün 1 paket sigaraya verdiği 4 lirayı kumbaraya atıyor. Annem 5 yılda kaç L biriktirmiş olacak?

5 — Hangi sayının 6 katından 125 fazlası 575 eder?

6 — Kilosu 4 lira olan elmadan 88 lira ile kaç kilo alabiliriz?

7 — Kilosu 8 lira olan muzdan 6 kilo, kilosu 375 kr olan portakaldan 4 kg aldım. Bütün bir 100 liralık verdim. Geriye kaç lira alacağım?

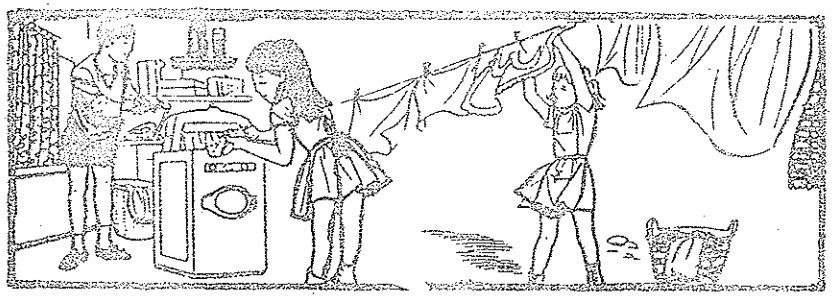

VÜCUDUMUZUN BAKIMI ve TEMİZLİĞİ

SAYMALAR :

(80 000 e kadar olan sayıları yazalım ve okuyalım.)

1 — Sıfırdan başlayarak ileriye doğru 80 000 e kadar, önce 10 000 er, 10 000 er, sonra 5 000 er, 5 000 er sayalım.

2 — 80 000 e kadar, 1 000 er 1 000 er sayalım.

3 — 40 000 den başlıyarak ileriye doğru, 80 000 e kadar 500 er, 500 er sayalım ve defterimize yazalım.

4 — Sıfırdan başlıyarak ileriye doğru 5 000 e kadar, önce 100 er 100 er, sonra 50 şer 50 şer sayalım.

5 — Sıfırdan başlıyarak ileriye doğru 100 e kadar önce 9 ar 9 ar, sonra 7 şer 7 şer sayalım ve defterimize yazalım.

7 lerin çarpma tablosunu öğrenelim.

7	7 × 1 = 7
7 + 7 = 14	7 × 2 = 14
7 + 7 + 7 = 21	7 × 3 = 21
7 + 7 + 7 + 7 = 28	7 × 4 = 28
7 + 7 + 7 + 7 + 7 = 35	7 × 5 = 35
7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 = 42	7 × 6 = 42
7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 = 49	7 × 7 = 49
7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 = 56	7 × 8 = 56
7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 = 63	7 × 9 = 63
7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 + 7 = 70	7 × 10 = 70

Çarpma işlemleri :

5	8	9	12	15	16
× 7	× 7	× 7	× 7	× 7	× 7
———	———	———	———	———	———

ZİHİNDEN PROBLEMLER :

1 — 1 kilo sabun 6 tane çekiyor. 6 kilo sabun kaç tane çeker?

2 — 1 paket çamaşır tozu 650 kr 3 paketi için 20 lira yeter mi?

3 — Çifti 35 kr olan çamaşır mandallarından 6 tanesi kaç kr eder?

4 — 2 düzine kalemin 4 deste olması için üzerine kaç kalem eklemeliyiz?

5 — 93 sayısında kaç deste ve kaç tane birlik vardır?

6 — 12 sayısının 2 katını hangi sayı ile toplarsak 75 sayısını elde ederiz?

7 — 1 km olması için 6 hm ye kaç dam eklemeliyiz?

8 — Hangi sayının yarısını 52 ile toplarsak 78 sayısını elde ederiz?

9 — Yarısı 13 olan sayının 10 katı kaç eder?

10 — 450 lirayı 10 kişi aralarında eşit olarak paylaştığında her birine kaçar lira düşer?

PROBLEMLER :

1 — Babam 2 kg et ile 26 yumurtaya 7415 kr ödedi. Yumurtanın tanesi 85 kr, 1 kg et kaç liradır?

2 — Ailemiz oldukça kalabalık. Evimize 1 günde 4 ekmek alıyoruz. Buna göre 1 haftada ekmeğe kaç kr veriyoruz?

3 — Bir günün 1/4 inden 4 saat fazlasını uyku ile geçiriyorum. Bir günün kaç saatini uyku ile geçirdiğimi hesaplıyalım.

4 — Bir şişesi 40 kr olan şişe suyundan evimize her hafta 25 şişe alıyoruz. Buna göre şişe suyuna 1 haftada ve 1 yılda kaç lira verdiğimizi bulalım.

5 — Günde 65 lira kazanan bir çamaşırcı kadın 1 haftada kazandığı paradan 145 liralık bir entari ile 98 liraya bir çift ayakkabı satın aldı. Kaç lirası arttı?

6 — Belediyeye ortalama olarak 2 ayda bir 76 lira su parası veriyoruz. Buna göre suya 1 yılda kaç lira ödeyeceğimizi bulalım.

7 — Annem bana 48 liralık, kendine de benimkinin 2 katından 15 lira eksik iç çamaşırı aldı. Cebinde 150 lirası vardı. Kaç lirası arttı?

8 — Evimize 275 liraya bir ütü ile 90 liraya bir çamaşır kazanı aldık. 150 lira peşin ödedik. Kalanını 5 eşit taksitte ödeyeceğiz. Bir taksitte kaç lira vereceğimizi bulalım.

9 — Ecza dolabımıza paketi 675 kuruştan 2 paket pamuk, 450 kuruşluk tendirdiyot ve 17 liralık ta diğer ilaçlardan aldık. Hepsi kaç lira tuttu?

10 — Okulumuzda toplam 978 öğrenci vardır. Bu gün okulda mevcut bulunan 456 erkek ile 497 kız öğrenciye aşı yapıldı. Buna göre okulumuzda aşı olan ve mevcut olmadığı için aşı yapılamayan öğrenci sayılarını bulalım.

11 — Toptancıdan 16 kiloluk 1 torba sabunun kilosunu 9 liradan aldık. 3 tane 50 liralık verdik. Geriye kaç lira aldık?

12 — Orhan'ın kışlık elbisesi 230 liraya çıktı. Babasının elbisesi ise, Orhan'ınkinin 2 katından 15 lira eksiğine geldi. İkisinin elbiseleri bir arada kaç lira tuttu?

13 — Vücudumuzun iyi gelişmesi için sabahları süt içi-
1
yoruz. 1 litre süt 450 kuruştur. 1 — litre süt kaç kr eder?
2

14 — Hangi sayının 6 katına 50 ilâve edersek 500 sayısını buluruz?

15 — 40 kuruş 1 liranın kaçta kaçıdır? Kesir olarak yazınız?

16 — Hangi sayının yarısı 58 eder?

17 — Hangi sayının 5 katı 465 eder?

18 — 3 katı 36 olan sayının 8 katı kaç eder?

İÇME ve KULLANMA SULARIMIZ

İŞLEMLER :

Toplama ve çıkarmalar :

570	837		1256				1514
459	639		767	950			843
+ 315	+ 451	+	540	— 475		—	

Çarpmalar :

45	74	116	129	136
× 16	× 16	× 14	× 13	× 15

Bölmeler :

28 | 4 — 249 | 6 — 264 | 8 — 147 | 7

ÜÇGEN

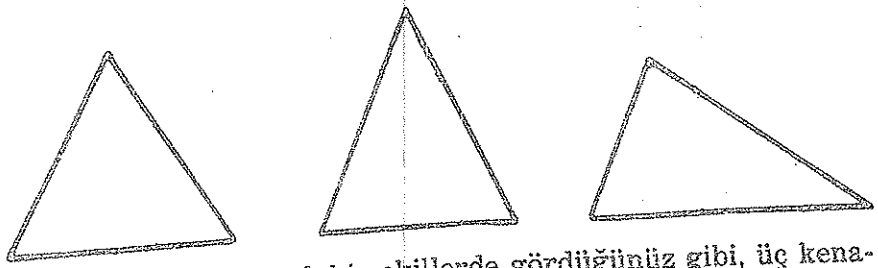

Üçgen : Yukarıdaki şekillerde gördüğünüz gibi, üç kenarı olan kapalı şekillere ÜÇGEN denir.

Siz de defterinize cetveliniz yardımı ile çeşitli üçgenler çiziniz.

ZİHNİ PROBLEMLER :

1 — 2 basamaklı sayıların en büyüğü ile 3 basamaklı sayıların en küçüğünün toplamı hangi sayıyı meydana getirir?

2 — 3 basamaklı sayıların en büyüğünden 2 basamaklı sayıların en küçüğü çıktığında hangi sayıyı buluruz?

3 — Hangi sayıyı 5 ile çarpar, 5 ilâve edersek 55 sayısını buluruz?

4 — Hangi sayının yarısından 13 çıktığında 20 kalır?

5 — Hangi sayının 1/3 i 22 eder?

6 — 2 katı 80 olan sayının 10 katı kaç eder?

PROBLEMLER :

1 — Köyümüzün içme suları 6 km yukarıdaki kaynaklardan gelir. Köyümüze 835 m mesafedeki su deposunda toplanır. Depodan köye kadar boru içinde gelir. Bu defa depo ile kaynaklar arasındaki suyu boruya alacağız. Kaç m boru almamız icabediyor?

2 — Sema'lar yeni evlerine su aldılar. Metresi 28 liradan 8 m boru ile tanesi 825 kuruştan 4 musluk aldılar. Ayrıca 125 lira da usta parası verdiler. Suyun Sema'lara kaç liraya geldiğini bulalım.

3 — Sokağımıza su boruları döşeniyor. Şimdiye kadar biri 8 m olan borulardan 17 tane döşendi. Daha döşenecek 104 m yol var. Sokağımızın uzunluğunu ve daha kaç tane 8 metrelik su borusu gideceğini bulalım.

4 — Köyümüzde iki çeşme var. Bütün köylüler içme sularını bu çeşmelerden alırlar. Bu iki çeşmeden birini dedem bundan 56 yıl önce yaptırmış. Diğer çeşme 1892 yılında yapılmış. 2 çeşmenin yapılış tarihleri arasında kaç yıl fark olduğunu hesaplıyalım.

5 — Evimizin 6 aylık su ve elektrik parası 186 lira tuttu. 1 aylık elektrik parası 17 lira. 1 aylık su masrafımızın kaç lira olduğunu hesaplıyalım.

6 — İpek'ler belediyeye, 3 ayda bir 97 lira su parası veriyorlar. Buna göre İpek'lerin 1 yılda suya kaç lira verdiklerini bulalım. (Önce, 1 yılda kaç tane 3 ay olduğunu bul.)

7 — Evimize haftada 2 damacana içme suyu alıyoruz. 1 damacana su 275 kuruş. İçme suyuna 1 ayda ve 1 yılda kaç lira vereceğimizi bulalım.

8 — Ayşe, 132 litre su alan küplerini doldurmak için, çeşmeye 2 kova ile 6 sefer yaptı. Bu kovalardan biri 7 litre, diğeri 9 litre su almaktadır. 6. seferde yorulduğu için, yalnız 9 litrelik kova ile gidip, gelmeğe başladı. Küpün dolması için 9 litrelik kova ile daha kaç sefer yapacak?

9 — Evimize, şişesi 40 kuruş olan içme suyundan her gün 5 şişe alıyoruz. 1 haftada ve bir yılda içme suyuna kaç lira vereceğimizi bulalım. (Bir yıl 52 hafta).

10 — Çarşamba günü öğleden sonra, kasabamızın batısına düşen Sultan Pınarına bir otobüs ile gezi yaptık. Otobüs bir öğrenciden gidiş-dönüş parası olarak 150 kuruş aldı. Geziye 46 öğrenci katıldı. Öğretmenimiz dönüşte, otobüs sahibine 1 tane 100 liralık verdi. Geriye kaç lira alacağını bulalım.

11 — Kasabamıza giden yolun sağındaki kuyu oldukça derindir. Bu kuyudan 2 urgan (ip) ile su alınır. Bu 2 ip, benim kulacımla 36 kulaç geliyor. Benim 3 kulacım 5 metre olduğuna göre, urganlardan birinin kaç metre olduğunu hesaplayım.

12 — Okulumuz bahçesindeki havuzun suyu pislendiği zaman, alttaki musluğu açıp boşaltıyoruz. 1 çeyrek satte havuzun 1/8 i boşalıyor. Tamamen boşalması için alttaki musluğun kaç saat açık kalması lâzım?

13 — En iyi içme suyu kaynak sularıdır. Dün köyümüzün güney batısına düşen (Kırkpınar) kaynak sularını incelemek üzere, sınıfça oraya gittik. Gidiş ve gelişimiz 55 dakika sürdü. 3 çeyrek saat da orada kaldık. Gezimiz kaç dakika sürdü?

KARIŞIK PROBLEMLER

1 — Kilosu 23 lira olan peynirden 16 kiloluk 1 teneke aldık. Bütün bir 500 liralık verdik. Geriye kaç lira alacağımızı bulalım.

2 — Babam 3828 liraya aldığı tarlanın, 2/3 sinden 75 lira eksiğini peşin ödedi. Kaç lira borcu kaldı?

3 — Kasabamızın koruluğu, dedem 17 yaşında iken kurulmuş. Dedem şimdi 65 yaşında. Koruluğun hangi yılda kurulduğunu hesaplıyalım.

4 — Kardeşim ile topladığımız kır çiçeklerinden 1 demet yaptık. Demetteki 330 çiçeğin 3/5 ü benim. Kaç tanesi kardeşimindir?

5 — İki arkadaş ortak olarak yaptıkları kereste alış verişinden 850 lira kazandı. Bu paranın 2/5 sinden 25 lira fazlasını biri aldı. Diğeri kaç lirasını aldı?

6 — Babam evimize bir sürahi ile 2 bardak aldı. Hepsine 830 kr ödedi. Bardağın tanesi 90 kuruş. Sürahinin fiyatı kaç kuruştur?

7 — Köyümüze 3 km uzaktan su getirildi. Su yollarının açılması işinde, gündeliği 48 liradan 17 işçi bir ay çalıştırıldı. 1 ayda 17 işçiye kaç lira verildiğini bulalım. (Cevap : 24 480 L).

8 — Ömer Dayı, pazara götürdüğü 6 koyunu ile bir merkebini 1850 liraya sattı. Koyunun birini 185 liraya verdi. Merkebini kaç liraya sattığını hesaplıyalım.

9 — Ayşe'ler bahçelerindeki kuyunun etrafına, pis suların sızmaması için çimento yaptırdılar. Bu iş için arabası 27 liradan 3 araba kum, torbası 1650 kr tan 4 torba çimento aldılar. Ayrıca 150 lira da işçi parası verdiler. Ayşe'ler kaç lira masraf yaptılar?

10 — 4 küçük testi ile, 3 büyük testi 2250 kr. Küçük testilerin tanesi 150 kr. Büyük testilerin tanesi kaç kuruştur?

Ünite : YERYÜZÜ ve GÖKYÜZÜNDE GÖRDÜKLERİMİZ

ÇEVREMİZDE NELER GÖRÜYORUZ?

İŞLEMLER :

Toplama ve çıkarmalar

3287	5641	6008	8750
2500	4516	— 3506	— 5128
+ 1002	+ 3517		

Çarpmalar :

35	46	48	64	73
× 10	× 12	× 14	× 15	× 16

Bölmeler :

185 | 5 258 | 6 279 | 9 350 | 7

KESİR VE ÖLÇÜLERLE İLGİLİ ALIŞTIRMALAR :

1 — 1 km lik yol 12 dakikada yürünürse, 5 km lik yol kaç dakikada yürünür?

2 — 60 dakika 1 saat, 90 dakika kaç saat eder?

3 — 1 saatte 5 km lik yol yürünürse, 15 km lik yol kaç saatte yürünür?

4 — 1 kg sabun 1000 gr. 2 kg sabun kaç gramdır?

5 — 3 buçuk kg sabun kaç gram eder?

6 — 3 hektometrenin yarısı kaç dekametre eder?

ŞEKİL VE CİSİMLERİN TANINMASI

1 — Aşağıdaki şekil ve cisimleri dikkatlice inceleyip adlarını altlarına yazalım.

2 — Bu şekil ve cisimleri defterimize çizelim.

3 — Etrafımızda bu şekil ve cisimlerin benzerlerinin olup olmadığını düşünün. Hatırladıklarınızı defterinize çizerek altlarına isimlerini yazınız.

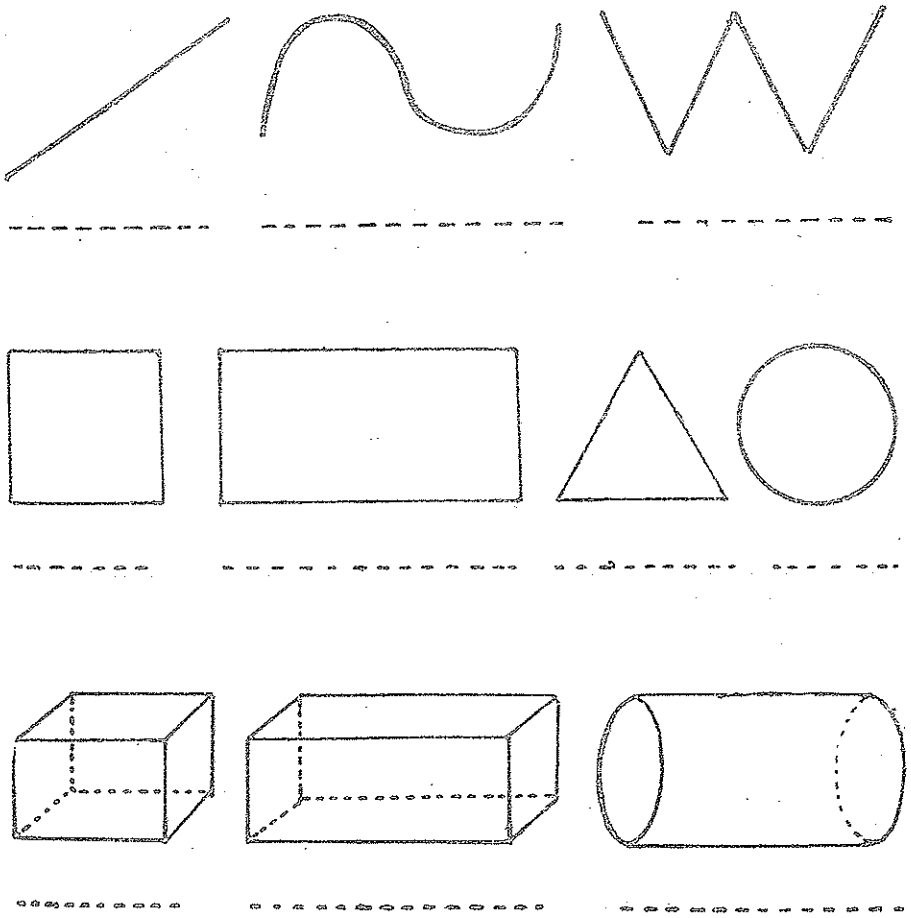

PROBLEMLER :

1 — Güneş sabahleyin 6 da doğup 19 da battığında gece ve gündüz kaçar saat sürmüş olur?

2 — Bir balıkçı Van Gölünden yakaladığı 37 kilo balığın kilosunu 16 liradan sattı. Eline geçen paranın yarısı ile oğluna bir takım elbise satın aldı. Balıkların kaç lira tuttuğunu ve elbisenin fiyatını bulalım.

3 — Babam deniz kenarından 7800 liraya aldığı arsanın 1500 lirasını peşin ödedi. Kalanını 6 taksitte ödeyecek. Bir taksitte kaç lira vereceğini bulalım.

4 — Göl kenarından kardeşim İnci ile topladığımız çiçekleri bir araya getirip demet yaptık. Demetteki 196 çiçeğin 3/7 si benim. Kaçı İnci'nindir?

5 — İstanbul Antalya arası otobüs ücreti 85 liradır. 6 kişilik bir aile Antalya'ya gidip geldiğinde kaç lira otobüs ücreti ödemiş olur?

6 — Hasanların dere kenarında dikdörtgen şeklinde bir tarlası var. Bu tarlanın uzun kenarı 135 m. kısa kenarı 90 m dir. Bu tarlanın çevresinin kaç metre olduğunu hesaplıyalım.

7 — Kasabamızın güneyine düşen Kırkpınar Çayından güzel balıklar çıkar. Musa Dayı dün yakaladığı 16 kg balığı, kilogramını 275 kuruştan sattı. Eline geçen paranın 15 lirasını harcadı. Kaç lirası arttı? (Cevap : 29 lira).

8 — Okul müdürümüz köy muhtarı ile anlaşıp, Ören deresini baştan başa ağaçlandırdılar. Dereye dikilen 1765 ağacın 3/5 ü kavak, kalanı da söğüttür. Dikilen kavak ve söğüt ağaçlarının ayrı ayrı sayılarını bulalım.

9 — Suna'lar, dere kenarındaki bahçelerinin etrafını 4 kat dikenli tel ile çevirdiler. Kare şeklinde olan bahçelerinin 1 kenarı 67 metredir. Suna'lar kaç metre dikenli tel aldılar?

10 — 4 km yolun 2750 m. si yüründüğünde, yürünecek daha kaç metre yol kalır?

11 — 3650 metrenin 5 km olması için, üzerine kaç m daha eklememiz icabediyor?

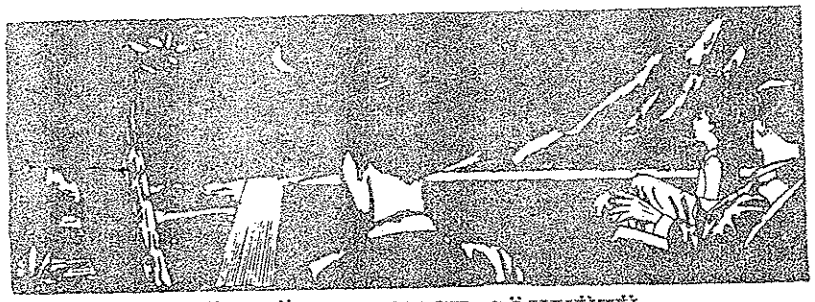

GÜNDÜZ VE GECE GÖKYÜZÜ

İŞLEMLER :

Toplama ve çıkarmalar : (Boş yerlere uygun rakamları yaz.)

125 + ... = 212	..... + 96 = 275
257 + ... = 514	..... + 148 = 414
358 + ... = 500	..... + 215 = 540
185 = 112 + ...	
247 = 196 + ...	
566 = 417 + ...	
186 — ..... = 160	..... — 75 = 123
238 — ..... = 171	..... — 124 = 245
397 — ..... = 311	..... — 235 = 253
256 + 64 = ...	
347 + 112 = ...	
436 + 223 = ...	

Çarpmanın sağlanması :

47 → Çarpılan
× 15 → Çarpan

235
+ 47
---
705 ← Çarpım

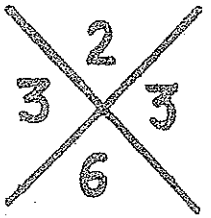

Şöyle yapalım : a) Çarpılandaki (47) sayısının rakamlarını toplayalım. (4 + 7 = 11) Sonuç olan 11 in 9 larını çıkaralım. (11 — 9 = 2) Bu 2 yi çaprazın üstüne yazalım.

b) Sonra çarpandaki (15) sayısının rakamlarını toplayalım. (1 + 5 = 6) Sonuç olan 6 rakamından 9 çıkamayacağı için, bunu da çaprazın altına yazalım.

c) 6 ile çaprazın üzerindeki 2 yi çarpalım. (6 × 2 = 12) Sonuç olan 12 den 9 u çıkaralım. (12 — 9 = 3). Bulduğumuz 3 rakamını çaprazın sağ tarafına yazalım.

d) Çarpımdaki (705) sayısının rakamlarını toplıyalım. (7 + 0 + 5 = 12) Sonuç olan 12 den 9 çıkaralım. (12 — 9 = 3). Bulduğumuz 3 rakamını çaprazın sol tarafına yazalım. Bütün çarpmalarda bu şekilde sağlamayı tatbik ettiğimizde, iki taraftaki rakamlar birbirine eşitse, yaptığımız çarpma işlemleri doğrudur.

Çarpma işlemleri : (Sağlamaları ile yapalım.)

48	35	73	86	64	95
× 4	× 12	× 6	× 15	× 26	× 17

PROBLEMLER :

1 — Güneş dün sabah saat 6 da doğdu. Akşam 18 de battı. Dün gündüz ve gece kaçar saat devam etti?

2 — İnci her gece saat 20 yi, 30 dakika geçe yatar. Sabahları saat 7 de kalkar. İnci günün kaç saatini uykuda geçiriyor?

3 — Bir günün $\frac{1}{4}$ ünden 1 saat fazlasını okulda geçiriyoruz. Buna göre bir günün kaç saati okulda, kaç saati evimizde geçiyor?

4 — Güneş sabahları saat (.....) doğuyor. Saat 9 da derslere başlıyoruz. Derslere güneş doğduktan kaç saat, kaç dakika sonra başlamış oluyoruz?

5 — Dün gece babamla gök yüzünü seyrettik. Yıldızları aynı anda saymaya başladık. Ben 345 yıldız saydım. Babam benim saydığım yıldızların 3/5 ünden, 150 yıldız fazla saymış. İkimizin yıldızları bir arada kaç tanedir?

6 — Hangi sayının yarısını 6 ile çarptığımızda 144 sayısını elde ederiz?

7 — Yarısı 72 olan sayının 17 katı hangi sayıyı meydana getirir?

KARIŞIK PROBLEMLER

1 — Ali, tanesi 240 kr olan tava ekmeklerden 4 tane aldı. Fırıncıya 1 adet 10 liralık verdi. Geriye kaç kuruş aldı?

2 — Kasabamızın 6 km ilerisindeki Pınarlık Köyü yolunun 1565 m si kumlandı. Kumlanacak daha kaç m yolu vardır?

3 — Bayrak direğimiz ağaçtandı. Bu defa yerine demir direk dikildi. Boyu 7 m olan demir direğin dikilmesi 320 liraya maloldu. Bunun 40 lirası usta ve çimento parası. Demir borunun metresinin kaç liraya geldiğini bulalım.

4 — Babam kilogramı 880 kuruş olan balıktan $3\frac{1}{2}$ kg aldı. Kaç kuruş vereceğini hesaplıyalım.

5 — Yarısı 12 olan sayının 6 katı kaç eder?

6 — Tayfun kitapçıdan aldığı 5 top grepon kâğıdı için 10 liralık verdi. Geriye 375 kuruş aldı. 1 top grepon kâğıdının kaç kuruşa geldiğini bulalım.

7 — Sınıfımızdan toplanan paranın 1/5 i olan 125 kuruşu ile raptiye, artan paradan tanesi 60 kuruş olan kartonlardan 8 adet satın aldık. Kaç kuruşumuz arttı?

8 — Babam, Büyük Millet Meclisinin açılışının 10 uncu yıldönümünde doğmuş. Babam şimdi kaç yaşında?

9 — Köyümüzün nüfusu 876 kişidir. Bu nüfusun 1/3 inden 150 kişi fazlası kadın, köyümüzdeki kadın ve erkeklerin sayısını bulalım.

10 — Babam kavaklarımızın 75 tanesini kestirdi. Bu kavakların tanesini 96 liradan sattı. Eline geçen paranın 4250 lirası ile bir tarla satın aldı. Kavak parasından elimizde kaç lirası arttı?

11 — Okulumuzaaldığımız 6 yün bayrak ile 2 Atatürk resmine 176 lira verdik. Bayrakların tanesi 24 lira. Atatürk resimlerinden birinin kaç liraya geldiğini bulalım.

12 — 417 sayısı ile hangi sayıyı toplarsak 1000 eder?

13 — 1000 den hangi sayıyı çıkarırsak 666 kalır?

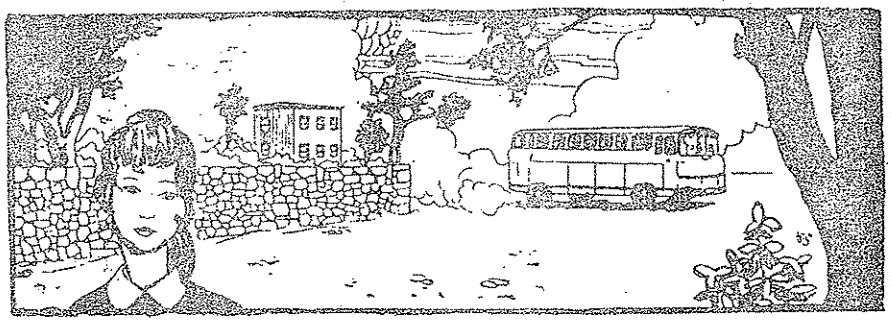

KÖYÜ ZİYARET — GÖRDÜĞÜMÜZ KÖYLER

SAYILAR : (100 000 e kadar olan sayıları yazalım ve okuyalım.)

Aşağıdaki rakamların karşılarına yazılarını yazalım.

1 — 65359 .....
2 — 87614 .....
3 — 89721 .....
4 — 94876 .....
5 — 100000 .....

Yazılarını okuduğumuz sayıların karşılarına rakamlarını yazalım.

1 — Elli bin yüz elli bir : .....
2 — Altmış sekiz bin beşyüz iki : .....
3 — Yetmiş dokuz bin yüz yetmiş altı : .....
4 — Seksen beş bin iki yüz üç : .....
5 — Doksan bir bin dokuz yüz on dokuz : .....

İŞLEMLER :

Çarpmalar :

57	65	44	84	76
× 6	× 8	× 9	× 25	× 34

26 × 12 = ?
35 × 15 = ?
46 × 31 = ?

28 × 14 = ?
34 × 25 = ?
53 × 18 = ?

57 × 16 = ?
66 × 27 = ?
75 × 35 = ?

Bölmeler :

186 | 6 225 | 3 357 | 5 328 | 8

147 : 4 = ?
224 : 7 = ?
318 : 2 = ?

216 : 9 = ?
332 : 6 = ?
457 : 8 = ?

480 : 5 = ?
538 : 7 = ?
674 : 6 = ?

ZİHNİ PROBLEMLER :

1 — 3 yumurta 150 kuruş, 2 yumurta kaç kuruştur?

2 — Yarısı 20 olan sayının 2 katı kaç eder?

3 — Hangi sayıyı 3 ile çarpar, 3 ilâve edersek 24 olur?

4 — 4 kalıp sabun 1 kg. 4 kg sabun kaç kalıp çeker?

5 — Tayfun, köyden çifti 90 kuruş olan yumurtalardan 10 adet aldı. 5 lirası vardı. Kaç kuruşu arttı?

6 — Hangi sayıya 17 ilâve edersek 50 olur?

PROBLEMLER :

1 — Şehrimizin yakın köyü olan Çavuşlar Köyüne otobüs ile gezi yaptık. Otobüs gidiş ve geliş için her birimizden 250 şer kr aldı. Geziye sınıfımızdan 45 öğrenci katıldı. Otobüs bunun 28 lirasını benzin parası yaptı. Kendine kaç lira kaldı?

2 — Köyün camisini ve çeşmesini gördük. Caminin üzerinde 1916 rakamı yazılı idi. Çeşme ise 38 yıl önce yapılmış. Buna göre cami, çeşmeden kaç yıl önce yapılmış?

3 — Köyün okulunu ziyaret ettik. Okul müdüründen okulun talebe sayısını öğrendik. 196 öğrencisi varmış. Okuldaki kız öğrenciler, erkek öğrencilerden 12 eksik olduğuna göre, Çavuşlar Köyü okulunda kaç kız, kaç erkek öğrenci vardır?

4 — Babamın getirdiği 1 kilo taze çağlayı kardeşimle saydık. Tam 118 tane geldi. Bunun 54 tanesini annemle babam aldıktan sonra, kalanını kardeşimle eşit olarak paylaştık. Kardeşimle bana kaçar çağla düştüğünü bulalım.

5 — Köyün en yaşlı adamı Ali Dedeyi de ziyaret ettik. Ali Dede 1885 yılında doğduğunu söyledi. Ali Dedenin şimdiki yaşını hesaplıyalım.

6 — Muhtardan köyde bulunan hayvanların sayısını sorduk. 675 sığır, 311 at ve merkep, 987 koyun, 707 tane de keçinin olduğunu söyledi. Köydeki bütün hayvanların sayısını bulalım.

7 — Köy muhtarının aylık ücreti 270 lira. Muhtar bu paranın her ay $\frac{2}{5}$ sini lisede okuyan oğluna gönderiyor. Muhtar lisedeki oğluna 8 ayda kaç lira göndermiş oluyor?

8 — Köyün bütçesinde 9380 lira var. Bunun $\frac{1}{10}$ i okula, 4200 lirası da muhtar ve bekçi aylıklarına ayrılmış. Köy bütçesinde diğer işler için kaç lira olduğunu bulalım.

9 — İpek köy bakkalından, 3 ü 180 kuruş olan yumurtalardan 16 tane aldı. 10 lirası vardı. Yetti mi?

10 — Geçen yıl köyün içme suları 18350 lira sarfedilerek, boru içerisine alınmış. Bu paranın 5000 lirasını hayır sever bir vatandaş, kalanın $\frac{3}{5}$ ünden 10 lira eksiğini hükümet yardım yapmış. Bu paranın kaç lirasını köylüler toplamış?

11 — Veli Dayı pazara getirdiği 16 tavuğun, 7 tanesini 16 şar liradan, kalanların da 3 ünü 46 liradan sattı. Eline geçen paradan, metresi 56 liradan 3 metre elbiselik kumaş satın aldı. Kaç lirasının arttığını bulalım.

12 — Hangi sayının 7 katı 784 eder?

13 — 5 katı 100 olan sayının yarısı kaç eder?

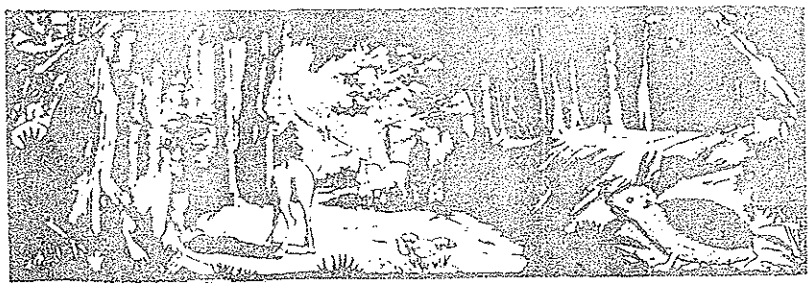

ÇİFTÇİNİN HAYATI - YAŞAYIŞI

İŞLEMLER :

Toplama ve çıkarmalar :

1891	2506		
904	817	3401	4534
+ 805	+ 605	— 2562	— 3805

Çarpmalar :

86	97	126	164	187
× 9	× 8	× 26	× 16	× 23

Bölmeler :

246 | 6 458 | 3 528 | 5 656 | 9

KESİR VE ÖLÇÜ ALIŞTIRMALARI :

1 — $\frac{1}{2}$ litre süt 225 kuruştur. 2 litre süt kaç lira eder?

2 — 1 kg tereyağı 40 liradır. 100 gr tereyağı kaç lira eder?

3 —3 tane 50 kr ile 5 tane 25 kr bir arada kaç kr eder?

4 — 5 kilometrenin yarısına kaç m daha ilâve edersek 4 km eder?

5 — Tanesi 65 kr olan yumurtalardan 10 tane aldım, bütün bir 10 liralık verdim. Geriye kaç kr alacağım?

6 — 45 dakika 1 saatin ne kadarıdır? Kesir olarak yazınız.

7 — 750 gram 1 kilonun ne kadarıdır? Kesir olarak yazınız.

PROBLEMLER :

1 — Bir çiftçi elinde bulunan 285 kg nohudunu kilosunu 6 liradan sattı. Eline geçen paranın 1445 lirası ile bir radyo satın aldı. Kaç lirası arttı?

2 — Ailemiz oldukça kalabalıktır. Evimizde yufka ekmeği yiyoruz. Bir günde ortalama 26 yufka ekmeği yendiğine göre 1 haftada kaç adet yufka ekmeği yiyoruz?

3 — Ali'lerin meyva bahçesindeki 154 ağacın $\frac{4}{7}$ si bu sene dikildi. Bu sene dikilen ve önceki ağaçların ayrı ayrı sayılarını bulalım.

4 — Bir çiftçi tanesi 37 liradan 6 bel kürek ile, tanesi 17 liradan 4 tane çapa aldı. 300 lirası vardı. Kaç lirası arttı?

5 — Okul bahçesinde bir yer hazırlayıp 6 sıraya 150 tane göver (soğan) dikdik. Bir sırada kaç tane göver vardır?

6 — Bir çiftçi elde ettiği 8 çuval buğdayın kilosunu 3 liradan sattı. 1 çuvalda 85 kg buğday olduğuna göre eline bu satıştan kaç lira geçti?

7 — Komşumuz Hasan Dayılar çobandan tanesi 258 liradan 6 koyun aldılar. Kaç lira verdiler?

8 — Köyümüz muhtarının aylık ücreti 325 liradır. 1 yıllık maaş tutarını hesaplıyalım.

9 — Veli Dayı dikdörtgen şeklindeki bahçesinin etrafını 3 kat dikenli tel ile çevirdi. Bu bahçenin uzun kenarı 86 m, kısa kenarı 55 m olduğuna göre, kaç m dikenli tel aldı?

10 — Ali Dayı pazara götürdüğü 12 tavuğu tanesi 28 liradan sattı. Eline geçen paranın 165 lirasını pazar harçlığı yaptı. Kaç lirası arttı?

11 — Değirmende öğüttüğümüz 2 çuval unu kantar ile çektik. 150 kilo geldi. Un ekmek yapılmazdan önce elenir. Elendiğinde 1/10 kadarı kepek olarak çıkar. Buna göer 2 çuval undan kaç kilo kepek çıkacağını bulalım.

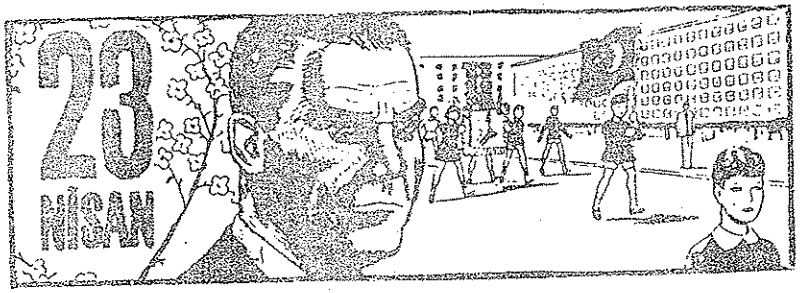

ULUSAL EGEMENLİK BAYRAMI

İŞLEMLER :

Toplamalar :

570	951	2758	4357
397	683	1370	2415
255	566	845	1606
+ 124	+ 300	+ 543	+ 751

Çıkarmalar :

2917	3505	5111	7500
— 1644	— 2444	— 3541	— 4640

Çarpmalar :

78	85	96	64	137
× 7	× 9	× 6	× 8	× 4
54	67	84	96	132
× 16	× 13	× 24	× 25	× 22

Bölmeler :

545 : 5	678 : 6	279 : 9
644 : 4	427 : 7	328 : 8
368 : 3	548 : 2	528 : 4

ZİHNÎ PROBLEMLER :

1 — 23 Nisan Bayramı ile 27 Mayıs Hürriyet Bayramı arasında kaç gün fark vardır?

2 — Tanesi 15 kuruştan 12 kâğıt bayrak ile, 70 kuruşa 1 kâğıt fener satın aldık. 2,5 liramız vardı. Yetti mi?

3 — 2 sayının toplamı 88. Bu sayılardan küçüğü 28 olduğuna göre, büyüğü kaçtır?

4 — Çifçi 130 kuruş olan yumurtalardan 4 tane aldım. Kaç kuruş vereceğim?

5 — Ayten cebindeki 5 tane 25 kuruşluk ile, 3 tane 10 kuruşluktan 1 lirasını harcadı. Kaç kuruşu arttı?

6 — Sınıfımızdaki 48 öğrencinin yarısından 6 eksiği temsilde vazifeli. Temsilde vazife almayan kaç öğrenci var?

PROBLEMLER :

1 — İlk Türkiye Büyük Millet Meclisi, 23 Nisan 1920 tarihinde açıldı. Bu yıl, Büyük Millet Meclisinin açılışının kaçıncı yıldönümünü kutlayacağız?

2 — Dedem, Büyük Millet Meclisi açıldığında 18 yaşında imiş. Babam B. M. M. açıldıktan 6 yıl sonra doğmuş. Dedemin ve babamın şimdiki yaşlarını bulalım.

3 — Atatürk'ün Büyük Millet Meclisi açıldığında kaç yaşında olduğunu ve B. M. M. açıldıktan kaç yıl sonra öldüğünü hesaplıyalım.

4 — Sınıfımızı süslemek için 5 kutu raptiye ile, 8 top grepon kâğıdı satın aldık. Hepsine 1120 kuruş ödedik. Raptiyenin bir kutusu 80 kuruş, 1 top grepon kâğıdı kaç kuruştur?

5 — Babam kendisi ve benim için aynı maldan, 4 metre elbiselik kumaş satın aldı. Terziye verilen 110 lira dikiş parası ile birlikte, ikimizin elbisesi 350 liraya mal oldu. Kumaşın bir metresi kaç liraya geldi?

6 — 23 Nisan Bayramı için hazırladığımız müsamereye birinci günde 148 kişi, ikinci günde bundan 34 kişi eksik geldi. Müsameremizi 2 günde kaç kişi seyretmiş oldu?

7 — Kardeşim ile bana alınan bayramlık pabuç ve elbiselerimize 480 lira masraf edildi. Bu masrafın 2/6 sinden 15 lira fazlası kardeşime yapıldı. Benim ve kardeşimin bayramlık giyecekleri kaçar lira tuttu?

ÇÖZÜMÜ :

480 ⌊ 6	80	160	480
— 48 80	× 2	+ 15	— 175
000	160	175 L (kard.)	305 L (bana)

8 — İnci'nin üç buçuk lirası vardı. Bayramda bunun beşte üçünden 15 kuruş fazlasını harcadı. Kaç kuruşu arttı?

9 — Sınıfımız masasındaki vazoya koymak için, Ayşe ile menekşe ve sünbüllerden bir demet yaptık. Demetteki çiçeklerin 3/5 ü benim. Demette 195 çiçek olduğuna göre, bunun kaçı benim, kaçı Ayşe'nindir?

10 — Kurtuluş Savaşına katılan Ali Dedeyi sınıfımıza getirip, hatıralarını dinledik. Ali Dede sınıfımıza 10 u çeyrek geçe geldi. 11 e 10 dakika kala ayrıldı. Ali Dede ile bir arada kaç dakika kalabildik?

11 — Okulumuz için yünlü 5 büyük, 8 küçük bayrak alındı. Hepsine 268 lira ödendi. Küçük bayrakların tanesi 16 lira. Büyük bayrakların bir tanesinin kaç liraya geldiğini bulalım.

12 — Törene Gazi İlkokulundan 182, bizim okuldan 25 öğrenci eksik katıldı. 2 okuldan törene kaç öğrenci katıldı?

13 — Ayşe Nine'nin kocası Kurtuluş Savaşında şehit olmuş. Kendisine 3 ayda bir defa 2322 lira şehitlik maaşı veriliyor. Buna göre Ayşe Nine'nin bir ayda ve bir yılda kaç lira şehitlik maaşı aldığını hesaplıyalım.

14 — Gece tertiplenen fener alayına, okulumuz talebelerinin $\frac{2}{5}$ si katıldı. Okulumuzun mevcudu 270 öğrenci. Fener alayına katılan ve katılmayan talebelerin sayısını bulalım.

KARIŞIK PROBLEMLER

1 — Bir köylü, tanesi 235 liradan aldığı 8 koyunu bir müddet besledikten sonra toptan 2950 liraya sattı. Bu işten kaç lira kazandı?

2 — Bir işçi bir hafta çalışıp 455 lira kazandı. Bu işçinin 1 günlüğünün kaç liraya geldiğini bulalım.

3 — Öğretmenimiz B. M. M. açıldıktan 13 yıl sonra doğmuş. Öğretmenimiz şimdi kaç yaşındadır?

4 — Annem kendisi ve benim için aldığı elbiselere 485 lira ödedi. Bunun $\frac{1}{5}$ i benim elbiseye harcandı. Annemin ve benim elbiselerimin ayrı ayrı fiatlarını bulalım.

5 — Bakkaldan litresi 1880 kr olan zeytinyağından 5 litrelik bir teneke zeytinyağı ile, kilosu 9 liradan 16 kg lık 1 torba sabun aldık. Kaç lira vereceğiz?

6 — Hasan Dayı 6840 liraya aldığı tarlanın 1500 lirasını peşin ödedi. Kalanını 6 taksitte verecek. 1 taksitte kaç lira ödeyeceğini bulalım.

7 — Bir kenarı 92 m olan kare şeklindeki tarlamızın etrafını 4 kat dikenli telle çevireceğiz. Kaç metre dikenli tel almalıyız?

8 — 96 sayfalı hikâye kitabının $\frac{3}{4}$ ünü okudum. Okuduğum ve kalan sayfaların ayrı ayrı sayılarını bulalım.

9 — Okulumuza tanesi 65 lira olan yün bayraklardan 7 tane aldık. Bütün bir 500 liralık verdik. Geriye kaç lira alacağımızı bulalım.

10 — Yarısı 326 olan sayının 6 katını hesaplıyalım.

11 — 5 katı 425 olan sayının 46 eksiği kaç eder?

12 — 45 i 7 ile çarpar, 5 e bölersek hangi sayıyı elde ederiz?

13 — Yarısı 32 olan sayıyı 24 ile çarptığımızda hangi sayıyı elde ederiz?

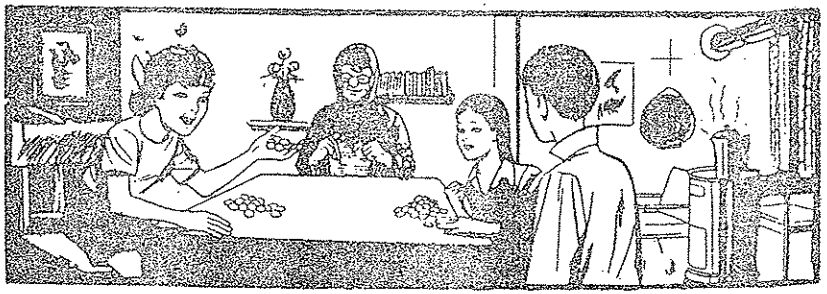

Ünite : **KULLANDIĞIMIZ ALET ve MAKİNALAR**

İŞLEMLER :

Toplamalar :

1675	2500	4765	4001
733	1962	2640	3740
547	876	1414	1677
+ 136	+ 541	+ 843	+ 200

Çıkarmalar :

3739	5688	6001	7864
— 1376	— 3746	— 2684	— 2300

Çarpmalar :

137	275	216	324	375
× 8	× 6	× 7	× 5	× 4
65	87	116	147	164
× 16	× 14	× 24	× 32	× 35

Bölmeler :

476 : 4 =	360 : 6 =	648 : 8 =
575 : 5 =	497 : 7 =	567 : 7 =
639 : 3 =	369 : 9 =	648 : 4 =

KESİR VE ÖLÇÜ FİKRİ

ALIŞTIRMALAR :

1 — 200 cm basma kaç metre eder? (.....) m

2 — $2\frac{1}{2}$ m basma kaç cm eder? (.....) cm

3 — 1 m basma 12 L, $2\frac{1}{2}$ m basma kaç L dır? (.....) L

4 — 1 m içinde kaç dm vardır? (.....) dm

5 — 6 dm kaç cm eder? (.....) cm

6 — 2 km yol kaç metre eder? (.....) m

7 — 7500 m yol kaç km eder? (.....) km

8 — 3 kg tuz kaç gram (g) eder? (.....) g

9 — 250 g 1 kilogramın kaçta biridir? (.....) i

10 — 1 liranın $\frac{3}{5}$ ü kaç kr tur? (.....) kr

PROBLEMLER :

1 — Bir bağcı tanesi 26 liradan 8 tane bel kürek ile, tanesi 17 liradan 6 tane çapa aldı. Cebinde 310 lira vardı. Yetti mi?

2 — Günde ortalama olarak 16 dönüm tarla süren bir traktör bir ayda kaç dönüm tarlayı sürer?

3 — Annem 1940 liraya aldığı dikiş makinası için 500 lira peşin ödedi. Kalanını 8 taksitte ödeyecek. Bir taksitte kaç lira vereceğini bulalım.

4 — Suna'lar 980 liraya aldıkları radyolarının parasının yarısından 75 lira fazlasını ödediler. Kaç lira borçları kaldı?

5 — Babam 4560 liraya aldığı çamaşır makinasının 1750 lirasını peşin ödedi. Kalan borcumuzu 5 taksitte ödeyecek. Bir taksitte kaç lira vereceğiz?

6 — Babam 150 liraya bir elektrik ütüsü ile 1050 liraya bir daktilo aldı. Ütünün de, daktilonun da yarı parasını ödedi. Kaç lira borcumuz kaldığını bulalım.

7 — Annem metresi 47 lira olan perdelik kumaştan 14 m, metresi 16 lira olan divan örtüsünden 1 m aldı. Satıcıya kaç lira ödedi?

8 — Bir marangoz 2 el testeresi ile bir keser için 75 lira ödedi. Testerenin birinin fiyatı 24 lira. Keserin fiyatını bulalım.

9 — 1500 lira peşin vererek bir buzdolabı satın aldık. Buzdolabının geriye kalan borcunu ayda 425 er lira vererek 6 ayda ödiyeceğiz. Buzdolabının fiyatını bulalım.

10 — Ali'ler evlerine 1680 liraya bir elektrik süpürgesi ile bunun $\frac{1}{5}$ fiyatına bir elektrik ütüsü aldılar.

a) Elektrik ütüsü kaç liraya geldi?

b) İkisi birlikte kaç lira tuttu?

11 — Babam taksicilik yapıyor. Günde ortalama olarak 165 lira kazanıyor. Babamın 1 haftalık kazancını bulunuz?

12 — Hasan Dayı 995 liraya satın aldığı pulluk parasından $\frac{2}{6}$ sini peşin ödedi. Buna göre kaç lira ödediğini ve borcunu hesaplıyalım.

13 — Teyzem tanesi 17 lira olan porselen tabaklardan 12 tane, tanesi 38 lira olan yemek tenceresinden 3 tane aldı. Kaç lira ödedi?

14 — Tanesi 37 lira olan kazmaların 15 tanesi kaç lira eder?

15 — İki sayının toplamı 1975 tir. Bu sayılardan küçüğü 808 olduğuna göre büyüğünü bulalım.

16 — İki sayının toplamı 1105 tir. Bu sayılardan büyüğü 615 olduğuna göre küçüğü kaçtır?

17 — Hangi sayının yarısı 375 eder?

18 — Hangi sayının 4 katı 516 eder?

19 — Hangi sayının 3 katı 918 eder?

20 — Hangi sayıdan 487 çıktığında 592 kalır?

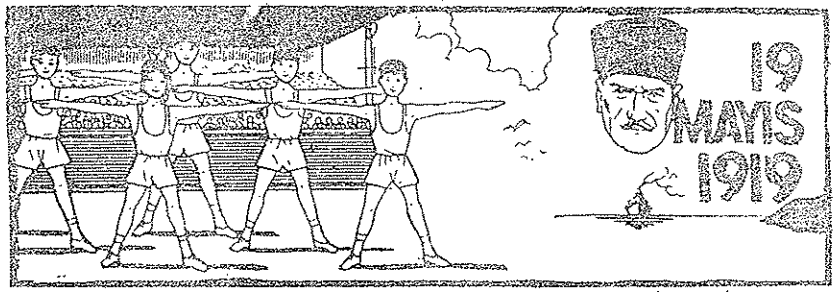

GENÇLİK VE SPOR BAYRAMI

SAYILAR :

Yazılarını okuduğumuz sayıların karşılarına rakamlarını yazalım :

1 — Yetmiş bin üç yüz beş .....
2 — Seksen dört bin beş yüz .....
3 — Doksan bin dokuz yüz iki .....
4 — Doksan altı bin sekiz yüz beş .....
5 — Yüz bin iki yüz .....

Rakamları okuyalım. Karşılarına yazılarını yazalım.

1 — 70700 .....
2 — 78594 .....
3 — 85311 .....
4 — 90009 .....

İŞLEMLER :

Çarpmalar :

76	83	123	148	165
× 26	× 24	× 16	× 14	× 32

Bölmeler :

624 | 4 648 | 6 721 | 7 905 | 5

678 | 2 756 | 3 408 | 8 848 | 4

ZİHNİ PROBLEMLER :

1 — Tanesi 10 kuruş olan kâğıt bayraklardan 8 tane aldım. 100 kuruşum vardı. Kaç kuruşum arttı?

2 — Bugün 19 Mayıs Bayramını kutluyoruz. 23 Nisan Bayramını bundan kaç gün önce kutlamıştık?

3 — 75 kuruşum olması için, 35 kuruşa kaç kr ilâve etmeliyim?

4 — Ayşe, çifti 25 kr olan kâğıt bayraklardan 6 adet aldı. 10 kuruşu arttı. Daha önceden kaç kuruşu vardı?

5 — 1 liranın 1/4 i kaç kuruş eder?

6 — Hangi sayıyı 5 e böler, 3 ilâve edersek 10 sayısını buluruz?

PROBLEMLER :

1 — Babam kendisi ve benim için, bayramlık birer takım elbiselik kumaş satın aldı. İkisi için 420 lira ödedi. Bu masrafın $\frac{2}{7}$ si benim için yapıldı. Babam ve benim için alınan kumaşların ayrı ayrı fiyatlarını bulalım.

2 — Atatürk, memleketimizi düşmanlardan kurtarmak için, 19 Mayıs 1919 da Samsun'a çıktı. a) Atatürk Samsun'a çıkalı kaç yıl olduğunu, b) Samsun'a çıktığı zaman kaç yaşında olduğunu hesaplıyalım.

3 — Sınıfımızı süslemek için, topu 105 kr olan grepon kâğıtlarından 7 adet, tanesi 10 kr olan kâğıt bayraklardan 25 adet satın aldık. 10 liramız vardı. Yetti mi?

4 — Dedem, Atatürk Samsun'a çıktığı zaman 12 yaşında imiş. Babam ise, Atatürk Samsun'a çıktıktan 13 yıl sonra doğmuş. Dedem ve babam şimdi kaçar yaşında?

5 — Kasabamız orta okulunun mevcudu 378 öğrencidir. Bunların $\frac{2}{6}$ si jimnastik gösterilerine katıldı. Orta okuldan gösterilere katılan ve katılmayan öğrencilerin sayılarını bulalım.

6 — Atatürk heykeline okulumuz adına koyduğumuz çelenkteki çiçeklerin $\frac{2}{5}$ si gül, 48 tanesi zambak, kalanlar da karanfildi. Çelenkteki çiçeklerin hepsi 140 tane olduğuna göre, gül ve karanfillerin sayılarını bulalım.

ÇÖZÜMÜ :

140	5	28	56 gül	140	
10	28	× 2	+ 48 zambak	— 104	
040		56 gül	104	036 karanfil	
40					
000					

7 — Okulumuz, 19 Mayıs Bayramının 20 nci yıl dönümünde yapılmış. Okulumuz yapılalı kaç yıl olmuş?

8 — Ali, cebindeki paranın yarısından 35 kr fazlası olan 125 kr unu bayramda harcadı. a) Ali'nin daha önce kaç kuruşu vardı? b) Kaç kuruşu arttı?

9 — Okulumuzdan 19 Mayıs şenliklerine 75 erkek öğrenci ile, bunun $\frac{3}{5}$ ü kadar kız öğrenci katıldı. Okulumuzun mevcudu 392 öğrenci olduğuna göre, şenliklere katılan ve katılmıyan öğrencilerin sayısını bulalım.

10 — Ayşe'nin babası, Atatürk Samsun'a çıktıktan 14 yıl sonra doğmuş. Şimdi kaç yaşındadır?

11 — İpek, bayram harçlığı olan 450 kuruşunun $\frac{3}{5}$ ünü harcadı. Kaç kuruşunun arttığını bulalım.

12 — Sınıfımızı süslemek için, aramızda topladığımız 1365 kr parann $\frac{4}{5}$ ünü harcadık. Kaç kuruşumuz arttı?

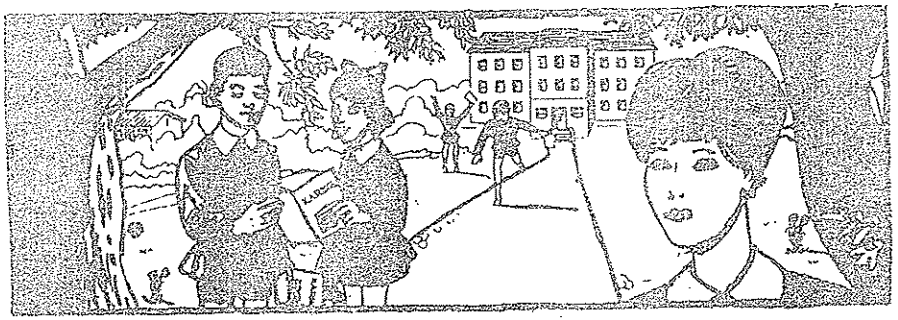

Ünite : **DERS YILI SONU**

İŞLEMLER :

Toplama ve çıkarmalar : Aşağıdaki işlemlerin sonuçları verilmiştir. Doğru olanların altına (D), yanlış olanların altına (Y) harfini yazalım.

3 129		4 500	
2 814	6 305	3 826	8 001
+ 850	— 3 896	+ 735	— 6 348
6 793	2 509	8 601	1 653
( )	( )	( )	( )

Çarpmalar :

137	174	182	161	194
× 36	× 27	× 35	× 46	× 23

Bölmeler :

649 | 3 756 | 9 918 | 7 864 | 8

KESİR VE ÖLÇÜ ALIŞTIRMALARI :

(Yıl içerisinde öğrendiklerimizi hatırlayalım.)

1 — 1 saat kaç dakikadır? $\frac{1}{2}$ saat, $\frac{1}{4}$ saat, $\frac{1}{3}$ saat ve $\frac{3}{4}$ saat kaçar dakikadır?

2 — 3 saat ve 3 çeyrek saat bir arada kaç dakika eder?

3 — 1 m kaç cm eder? $\frac{1}{2}$ m, $\frac{1}{4}$ m, $\frac{3}{4}$ m kaçar cm eder?

4 — 25 cm ve 75 cm 1 m nin kaçta kaçıdır?

5 — 1 km kaç m dir? $\frac{1}{2}$ km, $\frac{1}{4}$ km, $\frac{3}{4}$ km ve $\frac{2}{5}$ km kaçar m eder?

6 — 10 m uzunluk 1 dekametre (dam) olduğuna göre, 1 km de kaç tane dam vardır?

7 — 100 m uzunluk 1 hektometre (hm) olduğuna göre, 1 km de kaç hm vardır?

8 — 1 km yolun, 350 m si yüründüğünde, kaç m yürüyecek kısmı kalır?

9 — 1 kg kaç g eder? $\frac{1}{2}$ kg, $\frac{1}{4}$ kg, $\frac{3}{5}$ kg kaçar g eder?

10 — 1 kg ın $\frac{3}{4}$ ünden 50 g fazlası kaç g eder?

11 — 1 yıl kaç aydır? $\frac{1}{2}$ yıl, $\frac{1}{4}$ yıl, $\frac{3}{4}$ yıl kaçar ay eder?

PROBLEMLER :

1 — İpek, 27 Mayıs Hürriyet Bayramından 17 gün sonra, 1 hafta kalmak üzere köyde oturan dayısının yanına gidecek. İpek'in dayısının yanından Haziran ayının kaçında döneceğini bulalım.

2 — Derslerimiz bitti. Bayram ve sergi hazırlıkları yapıyoruz. Aramızdan 1575 kuruş topladık. Daha önceden 825 kuruş paramız vardı. Şimdi hepsi kaç liramız oldu?

3 — Sergiye 135 parça resim ile bunun 3 katından 15 eksik çeşitli işlerden koyduk. Sergiye koyduğumuz resim ve çeşitli işlerin hepsi bir arada kaç tanedir?

4 — Babam kendisine yazlık bir takım elbise yaptırdı. Metresi 37 liradan 3 m kumaş aldı. Ayrıca 135 L dikiş parası verdi. Babamın yazlık elbisesi kaç liraya çıktı?

5 — Okulumuzun mevcudu olan 335 talebenin $\frac{4}{5}$ ü sınıfını geçti. 15 öğrenci bütünlemeye kaldı. Buna göre okulumuzdan sınıfını geçen ve kalan öğrencilerin sayılarını bulalım.

6 — Sınıfımızda 56 öğrenci var. Bunun $\frac{3}{4}$ ü sınıfını geçti. 4 ü bütünlemeye kaldı. Kaç öğrenci sınıfta kaldı?

7 — Ayşe sınıfını geçtiği için babası ona, m si 34 lira olan kadife entarilikten, 3 metre satın aldı. 50 lira da dikiş parası verdi. Ayşe'nin kadife entarisi kaç liraya çıktı?

8 — 1 bayrak $\frac{1}{2}$ m kumaştan çıkıyor. 30 bayrak için, kaç m kumaş almamız icabediyor?

9 — $\frac{1}{2}$ m kumaştan 1 bayrak çıktığına göre, 48 m kumaştan kaç tane bayrak yapıldığını bulalım.

10 — Sergi için sınıfımızdan 6 arkadaş vazife aldı. Diğer sınıflardan bunun 5 katından 5 öğrenci eksik vazife aldı. Okulumuzdan, sergi için kaç öğrenci vazifelendirilmiş oldu?

11 — 10 u 6 liradan alınan 100 salatalığın, tanesi 75 kuruştan satıldığında, elde edilen kârı hesaplıyalım.

12 — Leylâ, kilosu 150 kuruş olan portakaldan 2 $\frac{1}{2}$ kg aldı. 5 lira verdi. Geriye kaç kuruş alacağını bulalım.

13 — Sergimiz sabahleyin saat 8 den akşam saat 18 e kadar ziyaretçilere açıktır. Buna göre sergimiz bir günde, ziyaretçilere kaç saat açık kalmış oluyor?

14 — İpek sınıfını pekiyi derece ile geçti. Babası ona, mükâfat olarak 760 liraya bir bisiklet satın aldı. Parasının $\frac{3}{5}$ ünü peşin ödedi. Kaç lira borcu kaldı?

KARIŞIK PROBLEMLER

1 — Ayşe'ye sınıf geçme mükâfatı olarak babası bir çift ayakkabı ile bir kol saati satın aldı. İkisi için 325 lira ödedi. Ayakkabının fiatı saatin fiatından 35 lira eksiktir. Saatin ve ayakkabının fiatlarını bulalım.

2 — Aliler bahçelerinden topladıkları soğanları 184 bağ yapıp bağını 65 kuruştan toptancıya sattılar. Bu satıştan ellerine kaç lira geçti?

3 — Babam metresi 175 lira olan kumaştan 3 metre aldı. Terziye 390 lira dikiş parası verdiğine göre yeni elbisesi kaç liraya mal oldu?

4 — Bir köylü pazara götürdüğü 38 tavuğunu tanesini 27 liradan sattı. Eline geçen paranın 190 lirasını pazar harçlığı yaptığına göre, kaç lirası arttı?

5 — Bir manav tanesi 6 liradan 84 karpuz aldı. Sattığında eline 750 lira geçti. Bu satıştan kaç lira kazandı?

6 — Okulumuz adına tertiplediğimiz geceden 8465 lira toplandı. Bunun $\frac{3}{5}$ i masraf edildiğine göre, okulumuza kaç lira kalmıştır?

7 — Saatte ortalama olarak 85 km sürat yapan bir taksi 4 saat sonra kaç km yol almış olur?

8 — Komşumuz orta okulundaki 438 öğrenciden 2/6 sı doğrudan sınıfını geçti. Bu okuldan kaç öğrencinin sınıfını doğrudan geçtiğini bulalım.

9 — 10 tanesi 8 liradan alınan çay bardaklarının tanesi 125 kuruştan satıldığında, 40 bardaktan kaç lira kazanılmış olur?

10 — Bugün haziran ayının 6 sı olduğuna göre, 19 Mayıs Bayramı bundan kaç gün önce kutlanır?

11 — 987 sayısını hangi sayı ile toplarsak 2222 sayısını elde ederiz?

12 — 5050 sayısından hangi sayıyı çıkarırsak 3030 sayısını elde ederiz?

GENEL DEĞERLENDİRME TESTLERİ

TEST : 1

DOĞRU - YANLIŞ TESTİ

Aşağıdaki cümleleri dikkatlice okuyunuz. Doğru olanların başına (D), yanlış olanların başına (Y) koyunuz.

(...) 1 — İki basamaklı sayıların en küçüğü 10, en büyüğü 99 dur.

(...) 2 — 3 er 3 er ileriye doğru sayarken 27 den sonra 32 gelir.

(...) 3 — 100 den başlayıp 4 er eksilterek yazılan rakamların en sonuncusu 2 de biter.

(...) 4 — 36 + 54 + 78 sayılarının toplamı 168 eder.

(...) 5 — Metrenin $\frac{1}{10}$ una desimetre denir.

NOKSANI TAMAMLAMA TESTİ

Aşağıdaki sorularda boş bırakılan yerleri tamamlayınız.

1 — 3 türlü çizgi vardır: ..... çizgi, ... çizgi, ... çizgi.

2 — 148 sayısında 8 birler basamağını, 4 ..... basamağını, 1 de ..... basamağını teşkil eder.

3 — Uzunluk ölçüsü birimi ..... dir.

4 — Aşağıda 6 dan başlanarak 4 er 4 er 54 e kadar yazılmıştır. Boş bırakılan yerlere uygun rakamları yazınız.

6, 10, ..., 18, ..., ..., 30, ..., 38, 42, ..., ..., 54.

5 — Aşağıdaki işlemlerde boş bırakılan yerleri tamamlayınız.

26 + ... = 64	28 + 44 = ...	... + 32 = 61
32 + ... = 78	49 + 41 = ...	... + 43 = 16

DOĞRU CEVABI SEÇME TESTİ

Aşağıdaki sorulara 3 er cevap verilmiştir. Bunlardan doğru olanların başına (+) işareti koyunuz.

1 — Dekametre kaç metredir?

a) 10 m b) 5 m c) 100 m

2 — 50 santimetreye ne denir?

a) Yarım metre b) Desimetre c) Metre

3 — İkibuçuk lira kaç tane 25 kuruş eder?

a) 10 b) 5 c) 2

TEST : 2

DOĞRU YANLIŞ TESTİ

Aşağıdaki cümleleri dikkatlice okuyunuz. Doğru olanların başına (D), yanlış olanların başına (Y) koyunuz.

(...) 1 — Çarpma işlemi toplamanın kısa olarak yapılış şeklidir.
(...) 2 — Çarpım cetvelini ezbere bilmenin, bölmede de faydası vardır.
(...) 3 — 3 basamaklı sayıların en küçüğü 101 dir.
(...) 4 — 250 gram yarım kilonun yarısıdır.

NOKSANI TAMAMLAMA TESTİ

Aşağıdaki sorularda boş bırakılan yerleri tamamlayınız.

1 — 1 kilo ..... gramdır.
2 — 1 metre ..... santimetredir.
3 — 1 litre ..... tane yarım litre eder.
4 — Yarım saat ..... dakikadır.
5 — 8 çeyrek saat ..... saat eder.
6 — 1 gün ..... saattir.
7 — 1 yılın yarısı ..... aydır.
8 — 1 yıl ..... mevsim, ... aydır
9 — 1 liranın içinde ..... tane 5 kr vardır.
10 — 1 dakika ..... saniyedir.

DOĞRU CEVABI SEÇME TESTİ

Aşağıdaki sorulara 3 er cevap verilmiştir. Bunlardan doğru olanların başına (+) işareti koyunuz.

1 — 36 + 49 un toplamı 85 ten:
a) büyüktür b) küçüktür c) eşittir

2 — 2 yüzlük, 4 onluk, 8 birlik hangi sayıyı meydana getirir.
a) 248 b) 842 c) 482

3 — 98 — 34 = bu işlemin neticesi aşağıdakilerden hangisidir?
a) 45 b) 64 c) 43

4 — Yarım sayısı aşağıdakilerden hangisidir?

a) $\frac{1}{4}$ b) $\frac{1}{10}$ c) $\frac{1}{2}$

TEST : 3

DOĞRU YANLIŞ TESTİ

Aşağıdaki cümleleri dikkatlice okuyunuz. Doğru olanların başına (D), yanlış olanların başına (Y) koyunuz.

(...) 1 — 30 metre 3 dekametre eder.
(...) 2 — 3 dam ve 3 m bir arada 33 metre eder.
(...) 3 — 25 kalemin üzerine 10 kalem daha eklersek 3 düzine olur.
(...) 4 — Yarısı 15 olan sayının 3 katı 80 eder.
(...) 5 — 5 dm ve 8 cm bir arada 58 cm eder.

NOKSANI TAMAMLAMA TESTİ

Aşağıdaki işlemlerde boş bırakılan yerleri tamamlayınız.

Toplamalar :

48	74	45	64	...	.....
+ 32	+ 112	+ ...	+ ...	+ 41	+ 96
....	.....	193	183	94	181

Çıkarmalar :

128	164	145	166	.....	.....
— 112	— 127	—	—	— 49	— 37
.....	.....	105	084	108	089

Aşağıdaki roma rakamlarının kaç olduklarını altlarına yazınız.

IV V VIII IX XII II XX XV XIV

.....

DOĞRU CEVABI SEÇME TESTİ

Aşağıdaki sorulara 3 er cevap verilmiştir. Bunlardan doğru olanların başına (+) işareti koyunuz.

1 — 48 × 2 = 36 × 3 = Bu iki çarpımdan birincinin neticesi:
a) 2. den büyüktür b) 2. den küçüktür c) 2. ye eşittir.

2 — Bin bir rakamı nasıl yazılır?
a) 1001 b) 10001 c) 1010

3 — 100 metreye ne denir?
a) Metre b) Dekametre c) Hektometre

4 — Kilometre kaç metredir?
a) 10 b) 100 c) 1000

TEST : 4

DOĞRU YANLIŞ TESTİ

Aşağıdaki işlemleri dikkatlice inceleyiniz. Doğru olanların altına (D), Yanlış olanların altına (Y) koyunuz.

Toplamalar :

48 + 36 = 54	76 + 13 = 99	43 + 64 = 87	61 + 74 = 135	82 + 40 = 122	55 + 54 = 119
( )	( )	( )	( )	( )	( )

Çıkarmalar :

74 − 32 = 32	48 − 26 = 22	50 − 24 = 43	40 − 32 = 08	72 − 49 = 31	66 − 30 = 36
( )	( )	( )	( )	( )	( )

NOKSANI TAMAMLAMA TESTİ

1 — Aşağıdaki işlemlerde boş bırakılan yerleri tamamlayınız.

Çarpmalar :

34 × ... = 136	... × 2 = 72	34 × 2 = ...	48 × .... = 96	... × 3 = 105	146 × 6 = ...

Bölmeler :

48 : 3 = ... 74 : ... = 37 ..... : 3 = 32

128 : 4 = ... 148 : ... = 37 ..... : 4 = 48

2 — Aşağıda 45 ten başlayıp 3 er 3 er yazılmıştır. Boş bırakılan yerlere uygun rakamları yazınız.

45, 48, ...,..., 57, ...,..., 66, ...,..., 75, ...,.. 84, ...

3 — 2 hafta ..... gün eder.
4 hafta ..... gün, 5 hafta ... gün, 7 hafta .... gün, 9 hafta ..... gün eder.

4 — Çarpma işlemlerinde her zaman sonuç (çarpım) çarpılan ve çarpandan ..... tür.

5 — Bir sayının sağ tarafına sıfır (0) koymakla o sayının değeri ..... kat büyümüş olur.

TEST : 5

DOĞRU YANLIŞ TESTİ

Aşağıdaki 4 işlemi dikkatlice inceleyiniz. Sonra soruları cevaplayınız. Doğru olanların başına (D), yanlış olanların başına (Y) koyunuz.

136 + 148 = 284	143 − 27 = 116	84 × 3 = 252	16 − 15 = 01 (16 ⌊3, 5)

(...) 1 — Yukarıda görülen hesapların her birine ayrı ayrı işlem denir.
(...) 2 — Toplamadaki 284 sayısına TOPLAM denir.
(...) 3 — Çıkarmadaki 143 sayısına EKSİLEN denir.
(...) 4 — Çıkarmadaki 116 sayısına KALAN veya FARK denir.
(...) 5 — Çarpmadaki 3 sayısına ÇARPAN denir.
(...) 6 — Çarpmadaki 252 sayısına ÇARPIM denir.
(...) 7 — Bölmedeki 16 sayısına TOPLAMA denir.
(...) 8 — Bölmedeki 3 sayısına BÖLEN denir.
(...) 9 — Bölmedeki 5 sayısına BÖLÜM, 1 sayısına da ARTAN denir.

DOĞRU CEVABI SEÇME TESTİ

Aşağıdaki sorulara 3 er cevap verilmiştir. Bunlardan doğru olanların başına (+) işareti koyunuz.

1 — Birbirine eşit 2 sayının toplamı 186 dır. Bu sayıların kendi kaçtır?
a) 93 b) 39 c) 76

2 — Hangi 3 eşit sayının toplamı 360 eder?
a) 105 b) 110 c) 120

3 — 3 basamaklı sayıların en büyüğü kaçtır?
a) 100 b) 999 c) 901

4 — 4 arkadaş ortak çalışarak 444 lira kazanmışlar. Her birinin payına kaç lira düşecek?
a) 101 b) 111 c) 120

5 — Altı bin iki yüz sayısı nasıl yazılır?
a) 6200 b) 60002 c) 61200

TEST : 6

DOĞRU YANLIŞ TESTİ

Aşağıdaki işlemlerin neticeleri verilmiştir. Doğru olanların altına (D), yanlış olanların altına (Y) koyunuz.

Çarpmalar :

128 × 36	246 × 17	48 × 32	475 × 24	362 × 22
768	1722	96	1880	724
+ 384	+ 246	+ 114	+ 950	+ 724
3608	4192	1546	11380	8964
( )	( )	( )	( )	( )

Bölmeler :

416 | 3	824 | 6	844 | 4
— 3	— 6	— 8
11	22	04
— 9	— 18	— 4
26	044	04
— 24	— 44	— 4
2	00	00
138	138	211
( )	( )	( )

DOĞRU CEVABI SEÇME TESTİ

Aşağıdaki sorulara 3 er cevap verilmiştir. Bunlardan doğru olanların başına (+) işareti koyunuz.

1 — Gençlik ve Spor Bayramı ne zaman kutlanır?
a) 19 Mayısta b) 23 Nisanda c) 30 Ağustosta

2 — Ağırlık ölçüsü birimi nedir?
a) Metre b) Kilogram c) Para

3 — Zaman ölçüsü birimi nedir?
a) Litre b) Saat c) Metre

4 — 1 Kilometrenin 1/4 ü kaç metre eder?
a) 100 b) 200 c) 250

Devlet Matbaası
20 Ekim 1974